

FEJÉR

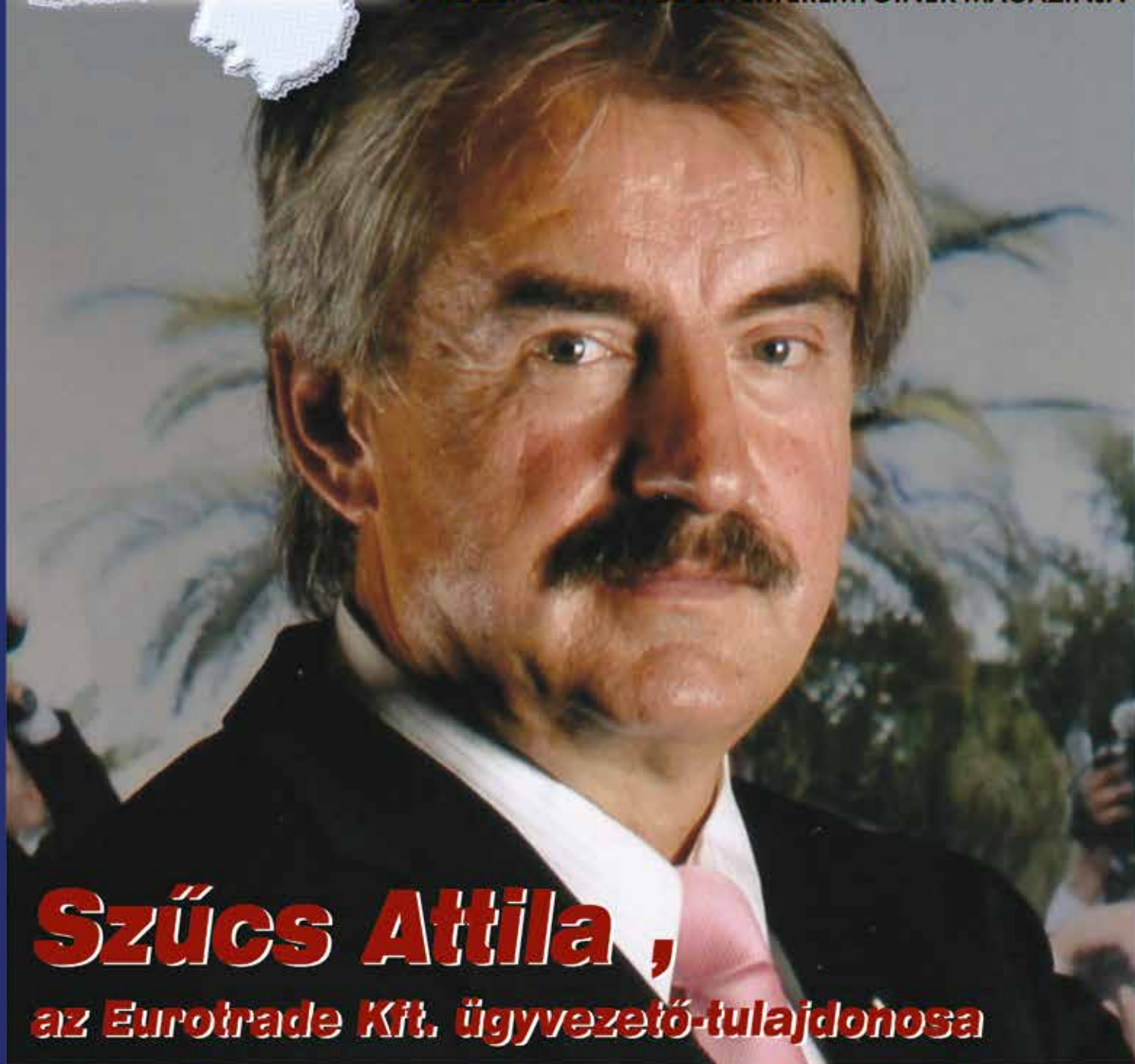
KOMÁROM-ESZTERGOM

VESZPRÉM

REGIO REGIA

A KÖZÉP-DUNÁNTÚL ÉRTÉKTEREMTŐINEK MAGAZINJA

Szűcs Attila ,
az Eurotrade Kft. ügyvezető-tulajdonosa

Gárdonyi
testvérvárosi
kapcsolatai

25 éves az
Edutus Főiskola

Borfesztivál
Almádiban

**SCHAFER
SZODA**

**20 éves tapasztalattal
vevőink szolgálatában!**

Termékeink és szolgáltatásaink: szódavíz (szikvíz), tisztított, ionizált és lúgos víz gyártása, forgalmazása, kiszállítása, 25 literes kórballonok töltése és kiszállítása, vízadagoló gépek eladása, bérbeadása Tatabánya és környéke területén.

2800 Tatabánya, Táncsics u. 74.
Mobil: +36 (20) 333-0190
Web: www.schafferszoda.hu

ANDREA

FODRÁSZAT

Tatabánya, Győri út 10. fsz. 1. (OBI-val szemben)

Az ideális partner mi vagyunk!

Időpontegyeztetés:

34/310-554, 30/336-7841

KÁRPÁTIA

OSSIAN

Lord

**Cool Head
Klan**

T34

TATABÁNYA

FÖLDI IMRE SPORTCSARNOK (Ságvári u. 9.)

2017. OKTÓBER 21.

Raportálás: 16:20 / T34: 16:50 / COOL HEAD KLÁN: 18:00 / OSSIAN: 19:10 / KÁRPÁTIA: 20:40 / LORD: 22:30

BEJÁRÓ ÁRA: elővételben 3500, szombat 3900 Ft

Előzetes helyek: Földi Imre Sportcsarnok Tatabánya tér 9. Sportcsarnok, Ságvári u. 9.
Ingyen a TICKETPORTAL.HU oldalon! Ingyen a Ticketportal.hu oldalon! Ingyen a Ticketportal.hu oldalon!

WWW.PALLASPRODUCCIO.HU

WWW.KARPATIAKLAN.HU

**Soproni
nyári bobpálya**

Sopron, 84-es út mellett
Tel.: 20/4333-505,
99/334-266

**Nyitva
Márc. - nov.:
naponta**

**Nov. -márc.:
csapadékmentes
hétvégeken**

**Visegrádi téli-nyári
bobpálya**

11 főútról
Visegrád-Nagyvillám,
Tel.: 20/9245-961,
26/397-397

**Egész évben nyitva
minden nap!**

www.bobozas.hu

Újabb útberuházás Fejér megyében

Építik az elkerülőt

Jövő nyárra elkészül a 62. sz. főút Szabadegyháza-iptelepet elkerülő szakasza. E 2,9 km hosszú szakasz megépítésével 2018 nyarára teljessé válik a 62. sz. főút rehabilitációja, a 11,5 tonnás burkolat-megerősítés fejlesztése. Már 5 éve használhatják az autósok a 62. sz. főút Perkátát elkerülő szakaszát, 2015 júliusára pedig elkészült Seregélyes elkerülő útja is.

A fejlesztések egyenletesebb haladási sebességet tesznek lehetővé. Gyorsabbá válik a nagyobb városok elérhetősége, számottevően javul a közlekedésbiztonság és jelentősen csökken a környezeti terhelés, a zaj- és légszennyezés.

A kivitelezés indító sajtótájékoztatóján **Varga Gábor**, a térség országgyűlési képviselője és fejlesztési biztosa hangsúlyozta: „A beruházás megvalósítása után a közlekedők 90 km/h sebességgel közlekedhetnek Szé-

kesfehérvártól Dunaújvárosig. A fejlesztés a megye kevésbé fejlett területei szempontjából is igen jelentős. Könnyebb és gyorsabb megközelítést biztosít számukra is.”

Dr. Simon László, Fejér megye kormány megbízottja kiemelte: „Fejér megyében a 62. számú főút rehabilitációja stratégiai kérdés, a mostani 2,9 kilométeres szakasz volt a hiányzó láncszem. Rendkívül örülünk neki, hogy ez az útszakasz nagyon jó minőségben, megerősítve, 12 méteres koronaszélességgel épül majd meg.

Azt reméljük, hogy így a jövőben kevesebb lesz a baleset.”

A kivitelezést a Szabadegyháza 2016 Konzorcium (Soltút Kft. – S-útvonal Zrt.) végzi, a kivitelezés nettó költsége 3,16 milliárd forint. A beruházás uniós és hazai forrás felhasználásával a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium megbízásából, a Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. beruházásában valósul meg.

FOTÓ: NIF ZRT., SZECSDI BALÁZS

Új ASX

4 890 000 Ft-tól

Strasser Auto System Kft.
8000 Székesfehérvár, Tasnádi u. 42-44. • Tel.: +36 22 518301
ertekeles@strasser.hu • www.strasser.hu

5 ÉV GARANCIA

Regio Regia

A Közép-Dunántúl értéktérítőinek magazinja
XVII. évfolyam 131. szám
<http://www.regioregia.hu>

Kiadja:

Regio Regia Nonprofit Kft.
2800 Tatabánya, Táncsics u. 51.
info@regioregia.hu
Telefon/Fax: 34/310-971

Felelős kiadó: Cseh Teréz, ügyvezető igazgató

Főszerkesztő: Veér Károly

Lapigazgató: Trencsényi Tibor

Munkatársak:

Cseh Teréz, Dr. Göde Andrea,
Herendi Judit, Horváth Rozália,
Kiss T. József, Mazán Tibor,
Mórocz Károly, M. Tóth Sándor,
Nagy Péter, Réz Napsugár,
Taizs Gergő, Tárnay Olivér

Szerkesztőségi asszisztens:

Dr. Révészné Dévényi Zsóka

Fotó: Dr. Göde Andrea, Kiss T. József,
Mazán Tibor, MTI

Címlapfotó: Regio Regia archív

Nyomdai előkészítés:

KEM-Bridge Net, Tatabánya

Tördelőszerkesztő: Veér Zoltán

Nyomda:

Pátria Nyomda
1117 Budapest, Hunyadi János út 7.
www.patria.hu

A lapban megjelent hirdetések és PR-cikkek
tartalmáért a szerkesztőség nem vállal felelősséget!
HU-ISSN: 1785-7074

E havi interjúinkból ajánljuk:

Dr. Karsai Béla 10. oldal

2017 nyarán a Magyar Érdemrend Lovagkeresztje kitüntetést vehette át dr. Karsai Béla, a Karsai Műanyagipari Holding Zrt. elnöke. Nemcsak a műanyagiparban megvalósított páratlan fejlődést és az ágazat érdekében tett lépéseket értékelték ezzel a díjjal, hanem a közéletben végzett munkáját is.

Extreme-Park Környezetépítő Kft. 20. oldal

Bár az Extreme-Park Környezetépítő Kft. 1996-ban alakult, mégis idén ünnepelték fennállásuk huszadik évfordulóját. Ennek az az oka, hogy ténylegesen 1997-től tekintik magukat komoly piaci szereplőnek, tudtuk meg Ercsey Áron tulajdonos-ügyvezetőtől, aki mezőgazdászként inkább a környezetépítést választotta hivatásul.

Gárdonyi testvérvárosi kapcsolatai 32. oldal

Gárdonyi város önkormányzata évtizedek óta építi és működteti partnerkapcsolatait. Erről Tóth István polgármesterrel kezdtünk beszélgetni, aztán bekapcsolódott meglátásaival a téma „felelőse”, dr. Erdei Péterné alpolgármester is, úgyhogy egy párhuzamos interjú során meséltek a témáról.

Balatonalmádi Borfesztivál 47. oldal

Különleges, 17 napos borfesztivál hívogatta – immár tizenegyedszer - a kikapcsolódni, szórakozni vágyókat Balatonalmádiba. Idén augusztus 4 és 20-a között 20 borvidék nedűivel, 12 sztárvendéggel és további hatvan fellépővel örvendeztették meg a nagydíjnyertes Pannónia Kulturális Központ szervezői. Bati János igazgatót arra kértük, számoljon be az eseménysorozatról.

T A R T A L O M**LAPINDÍTÓ**

Építik az elkerülőt 3. oldal

Veszprémből a Marsra 6. oldal

GAZDASÁG, VÁLLALKOZÁS

Hús év a tatabányai Sanmina-SCI 7. oldal

Szűcs Attila, a reneszánsz ember 8-9. oldal

Dr. Karsai Béla.....10-11. oldal

A sporttól a tisztikeresztig.....12. oldal

Tóth Béla Magyar Arany Érdemkeresztet kapott..... 13. oldal

Múlt és jövő a jelenben 14-15. oldal

A múlt és a jövő összekapcsolása 14. oldal

Ahol az életre készítik fel a hallgatókat 15. oldal

Új problémákra, új válaszok kellenek.....16-18. oldal

6,8 milliárdos SAPA beruházás Fehérvárott..... 19. oldal

Extreme-Park Környezetépítő Kft.....20. oldal

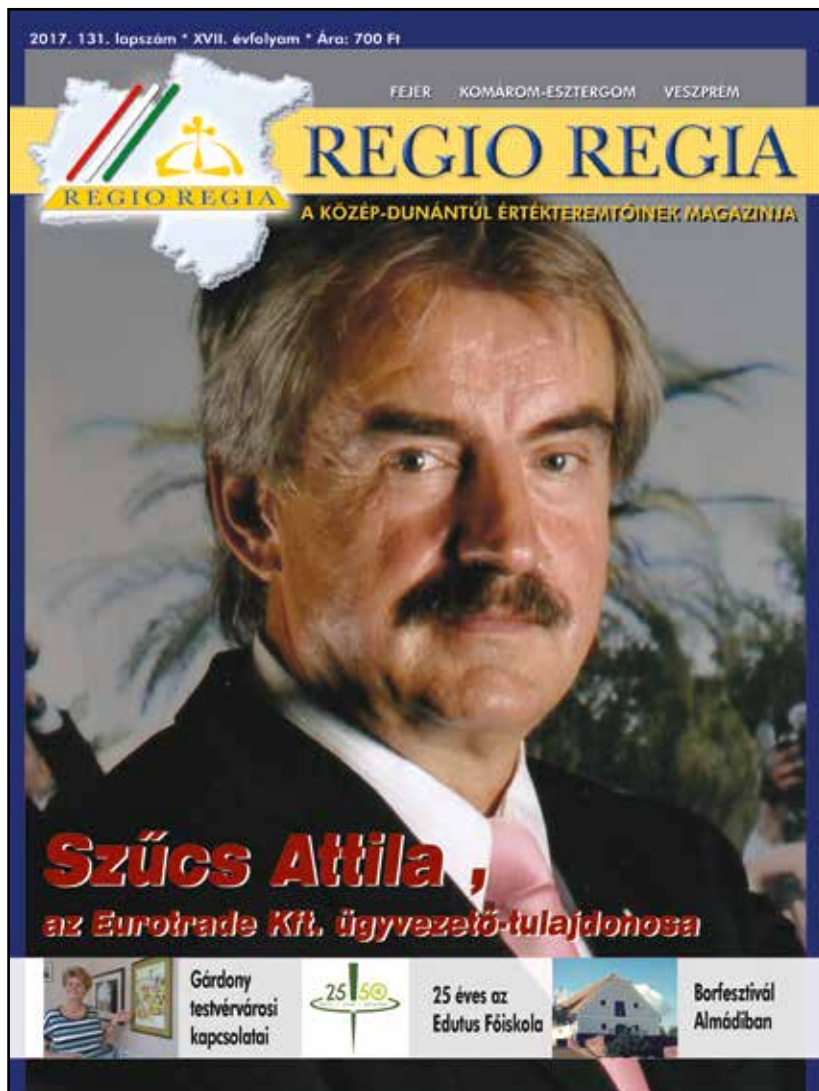
FARMING 4 technológia: AgroVIR 22. oldal

10 éves a Grundfos Székesfehérvár.....24. oldal

50 éves a távhőszolgáltatás Tatabányán 25. oldal

Bátor lépésekre van szükség.....26. oldal

Új üzemszarnokot épít Tatán a MooWa Kft.....28. oldal

Bereményi Géza: Corvin-köziek (részlet)

Nem gondoltam, hogy életemben
még eszembe jut,
tisztán látom olykor mégis a szomszéd
nagyfiút,
szombat este jött ivás után,
s félrehúzott: van egy balladám.

Nem gondoltam, hogy életemben
még eszembe jut,
mégis hallom bort susogva a szomszéd
nagyfiút,
azt susogja: Corvin köziek,
s félrenéz, a lakók közül melyik hallja meg.

A Corvin közben összegyűltek rég a nagyfiúk,
fegyvert fogtak egy-kétszázan,
nem volt más kiút,
ők voltak a Corvin köziek,
s félrenézett, hogy ki hallja meg.

Fegyvert fogtak, régen egyszer mind
a nagyfiúk,
s összegyűltek Corvin közben,
nem volt más kiút,
árvák voltak, úgy, mint te meg én,
senkik voltak, úgy, mint te meg én.

T A R T A L O M

ÖNKORMÁNYZAT

Látogatóközpont épül a Turulnál	29. oldal
A hatékonyabb kormányhivatalokért.....	30. oldal
Jelentős fejlesztésekre pályázott a város	31. oldal
Határtalan tanulás.....	32-33. oldal
Táton minden évben tesznek valami újat	34. oldal
Floriana Nap – Csákvár	35. oldal
Fesztivál tökös újdonságokkal.....	36. oldal
Bajna képviselte a megyét Budapesten.....	37. oldal
Nemesvámos – ahol élnek.....	38. oldal
Gárdonyi vakáció.....	39. oldal

XXV. Berhidai Napok.....	40. oldal
45 éves a Berhidai Kertbarát Kör.....	41. oldal
Nagy siker volt a Kocsitoló Fesztivál	42. oldal
Ünnepi megemlékezés Pápán.....	43. oldal
FEZEN huszadszor	44. oldal
Megújulhatnak a városrészi művelődési házak	45. oldal
Velencei nyár	46. oldal
Balatonalmádi Borfesztivál	47. oldal
A 22-es csapdája	48. oldal
Két új bemutató a Jászaiban.....	49. oldal
Plásztán Attila 30 éve nevei a fiatalokat	50. oldal

Bővíti veszprémi gyárát a Maxon Motor Hungary Kft.

Veszprémből a Marsra

Mintegy 4,2 milliárd forintos beruházással bővíti veszprémi elektromotor gyárát a svájci Maxon magyarországi leányvállalata, a Maxon Motor Hungary Kft. A beruházás 102 új munkahelyet teremt - jelentette be Szijjártó Péter külügyi és külügyminiszter a budapesti sajtótájékoztatón.

A miniszter elmondta: a beruházáshoz a magyar kormány egymilliárd-ötvenmillió forint vissza nem térítendő támogatást nyújt. A cég Veszprémben 900 négyzetméteres új termelőcsarnokot épít, ahol bevezetik a precíziós fröccsöntés új technológiáját, és a Maxon Motor gyártóeszközeinek fejlesztő részlege is ide, Magyarországra kerül. A veszprémi gyártóközpontban előállított elemek jelentős részét a NASA-nak fogják szállítani, és azokat a következő Mars-szondák elektromotorjaiban fogják használni - ismertette **Szijjártó Péter**.

Kiemelte: a beruházás a magyar mérnökök számára lehetőséget ad, hogy bekapcsolódjanak a nemzetközi űrtechnológia-iparba, a magyar kis-, és középvállalkozásoknak pedig arra, hogy magas technológiai színvonalú termelési-fejlesztési tevékenység beszállítóivá váljanak. Magyarországon a gépipar teljesítménye az első hét hónapban 5 százalékkal nőtt, termelési értéke meghaladta a 8500 milliárd forintot. Az ágazatban dolgozók létszáma 6 százalékos növekedéssel meghaladta a 377 ezret, ami jól kifejezi a gépipar kapacitásainak folyamatos növekedését - tette hozzá. A miniszter köszönetet mondott a cégnek,

hogy a legfejlettebb technológiát jelentő beruházását Magyarországra hozta, amivel az ország felkerült az űripár térképére.

Szijjártó Péter kitért arra is, hogy Svájc a 12. legfontosabb befektető lett Magyarországon, a két ország közötti kereskedelmi forgalom idén, az első hét hónapban 9 százalékos növekedéssel, elérte a 881 millió eurót, a magyar export pedig az 500 millió eurót. A magyar-svájci gazdasági-kereskedelmi kapcsolatok eredményesek, nincs ok szűkenekzésre - fogalmazott.

Peter Grütter, a Maxon Motor termelési és műszaki ügyvezető igazgatója arról tájékoztatót, hogy a 2001-ben alapított telephelyen 2002-ben indult a termelés, 300 négyzetméteren. Az elmúlt 15-16 évben a gyárat több lépésben bővítették, jelenleg már 40 ezer négyzetméteres területen folyik a gyártás. A cég évi egymillió terméket gyárt, és 380 dolgozót foglalkoztat.

– A Maxon Motor Hungary Kft. főtevékenysége villamos motor, áramfejlesztő gyártása, ezen belül az egyenáramú villamos motorok és

részegységeinek gyártása, szerelése. Magyarország mellett Svájcban, Németországban, Dél-Koreában, Hollandiában, és az Egyesült Államokban vannak telephelyei. A fejlesztéssel a magyarországi lehet a legnagyobb telephely - mondta Peter Grütter.

Kovács Zoltán, a Miniszterelnökség államtitkára, megyei fejlesztési biztos kiemelte: Veszprém megye gazdasága erősödik, részben a kormányzati támogatások eredményeképpen. Ennek a helyi adóbevételekre, és a foglalkoztatásra jelentős hatása van, a megyében felére csökkent az aktív álláskereső száma.

Porga Gyula, Veszprém város polgármestere méltatta a megállapodást, mely hozzájárul az ipari termelés bővüléséhez. Ismertette, hogy a város ipari kibocsátása 2010 és 2015 között 40 százalékkal nőtt, a helyi iparüzési adóbevételek pedig 2010 és 2016 között 50 százalékkal emelkedtek Veszprémben. A város gazdasági társaságai jelentős fejlesztési forráshoz jutottak, és a következő időszakban 60 milliárd forint fejlesztési forrás áll rendelkezésre.

TO

GAZDASÁG, VÁLLALKOZÁS

HÍREK, INFORMÁCIÓK A RÉGIÓ GAZDASÁGI ÉLETÉRŐL

„Tudjuk azt, hogy ma hogyan lehet milliárdokat szerezni gyorsan, mi más utat választottunk. Hozzánk nem kellett betolni pénzt, megtettük, amit lehet, saját erőből értünk el mindent. Arra vagyunk büszkék, hogy hagyományos módon szerzünk pénzt: megdolgozunk érte.”

SZÜCS ATTILA

Húsz éves a tatabányai Sanmina-SCI

Az autóelektronikai és telekommunikációs berendezéseket gyártó amerikai Sanmina-SCI 2010 óta hét milliárd forintot költött tatabányai gyárának fejlesztésére - ismertette a társaság vezérigazgatója az üzem fennállásának 20. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségen. Hoffmann Károly elmondta, a vállalatnál most 1200 ember dolgozik, jövőre 200 fővel szeretnék növelni a létszámot. A szervizeléssel foglalkozó részlegbe 80 munkatársat, a termelő üzembe pedig 120 dolgozót keresnek. A vezérigazgató tájékoztatása szerint a következő években folytatják az új gépsorok telepítését, növelik a gyártás automatizáltságát, valamint humanoid jellegű robotokat állítanak rendszerbe. A tatabányai üzem a Sanmina-SCI legnagyobb európai gyártóbázisa.

FOTÓ: MAZÁN TIBOR

Székesfehérvár

Az egyre fokozódó munkaerőhiány súlyos teherként nehezedik a hazai vállalkozásokra. Különösen érzékenyen érinti mindez az olyan termelő, több műszakos munkarendben működő vállalatokat, mint például a VIDEOTON Holding Zrt.

Cikkünk a 16. oldalon

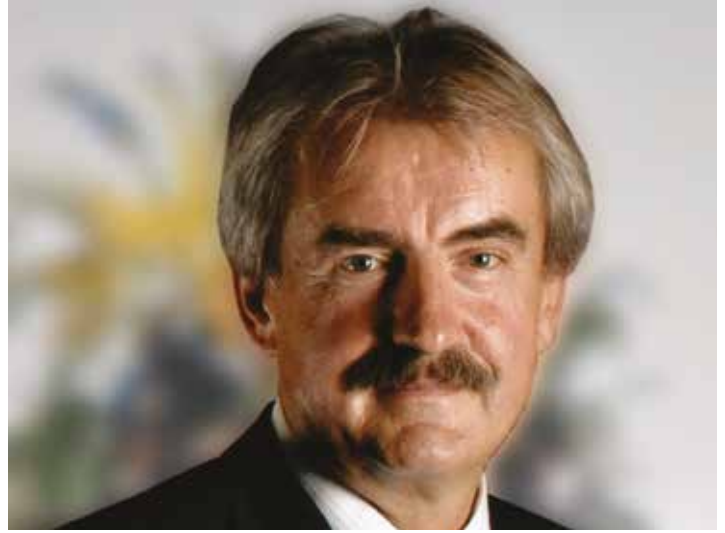

Tata

Informatikai robbanás előtt áll a mezőgazdaság. A gépeken, a földeken elhelyezett szenzorok ontják az adatokat. A kérdés csak az, ki, mire tudja használni ezeket? Van-e olyan eszköze, amely képes mindezt feldolgozni, értékes, döntést elősegítő információvá alakítani?

Cikkünk a 22. oldalon

Bemutatjuk az EUROTRADE Kft. ügyvezető-tulajdonosát

Szűcs Attila, a reneszánsz ember

Műtárgykereskedő, mezőgazdasági gépészmérnök, szülőfalujában, Dadon a református egyház presbitere, a tatai egyházmegye zsinati képviselője, bankár, nehézgépjármű- és alkatrész kereskedő, négy gyermekes családapja, egy cégcsoport irányítója, akinek nem esik le a gyűrű az ujjáról akkor sem, ha a tehenek alól kellett elszedni az almot, vagy a szőlőt kellett megkapálni. Toyotával közlekedett, pedig repülője is lehetne. Szűcs Attila egy igazi reneszánsz ember, aki saját útját járja, a múlt értékeiből építkezve keresi és építi a jövőt.

Az M1-es autópálya komáromi lehatárolójánál, Kisigmánd határában található az Eurotrade Kft. impozáns telephelye. Az udvaron teherautók, pótkocsik állnak katonás sorrendben, új gazdáikra várva. Mindenfelé serénykedő munkatársak teszik a dolgukat, a rendezett, parkosított terület hátsó traktusában csillogó-villogó irodaépület fogadja a látogatót.

– Vállalkozásunk – kezdi a múltidézés **Szűcs Attila** – egy komáromi, városközponti irodaházban kezdett el működni. Emlékszem, akkoriban, jó negyedszázada nem hogy mobiltelefon, de crossbar központ sem volt Komáromban. Ha reggel meghívtam egy külföldi partnert telefonon, jó, ha másnap délelőttre kaptam vonalat. Ennek ellenére jól ment az üzlet, nagyon gyorsan pörgettük a készleteket, és jelentős profit képződött az alkatrész kereskedelemben. Ezt a telket, amelyen a központunk helyezkedik el, 2000-ben vásároltam meg egy osztrák vállalkozótól, a döntést, hogy kiköltözzünk Komáromból 2003-ban hoztam, és 2004. november 16-án avattuk fel az új székhelyünket. Büszkék vagyunk a telephelyünkre, mert ilyen miliőt egyik konkurensünknel – a nagy gyártók magyarországi képviselőire gondolok – sem lehet találni. Mindezt becsületes munkával, a saját erőforrásainkból építettük fel.

Az Eurotrade Kft.-t – több más vállalkozás mellett – 1990-ben, a rendszerváltozás után alapította Szűcs Attila a feleségével. A céget nem a mostani tevékenységre hozták létre, hanem műtárgykereskedésre fogtak. 1991. első felében Attila egy kiállítási körutat szervezett Hollandiában, 80 hazai festményt mutatott be, és három hónap alatt ötven alkotást sikerült

eladnia. Aki egy kicsit is ismeri a holland műkincspiacot, tudja, hogy mekkora dolognak számított ez.

– Óriási siker volt ez szakmailag és üzleti szempontból is. Hazahoztam egy táska pénzt, és azonnal rohantam vele Pápára. Kurátora voltam ugyanis – és ma is az vagyok – a Mándi Márton Református Kollégiumi Alapítványnak, amely a nagymúltú Pápai Református Kollégium visszaszerzését tűzte ki célul. Erre a célra rengeteg pénzt fizettem be 91 tavaszán, nemcsak saját erőből, hanem még összekalapoltam egy csomó támogatást másoktól is. Sikerült elérnünk, hogy 1991. szeptemberében Antall József miniszterelnök úr megnyithatta az első tanévét z újraindult Pápai Református Kollégiumban.

A hollandiai akcióval aztán le is zárult az Eurotrade Kft. ígéretesen indult műkincskereskedői pályafutása, hiszen új, jóval nagyobb haszonnal kecsegtető piaci rés betöltésére vállalkoztak. Szűcs Attila mezőgazdasági gépészmérnöki, és még két kereskedelmi, közgazdasági diplomával rendelkezett, 1983 és 1990 között, a Komáromi Mezőgazdasági Kombinátnban – ahogy fogalmaz – építette a rendszert, de valójában már a lebontásán is dolgozott. Itt kezdetben művezetőként, majd az időszak végére fejlesztési főmérnökként ténykedett, így rálátása volt a KGST összeomlása után a tehergépkocsi alkatrészellátása területén kialakult áldatlan állapotokra.

– Hamar kiderült, hogy a pótalkatrész ellátásban a régi rendszer, azaz a központi elosztás már nem, az új, piaci alapú pedig még nem működik. Magyarországon sok csehszlovák gyártású autó volt a KGST

sajátosságai miatt, így a határ menti kapcsolataimat felhasználva először AVIA, majd Skoda Liaz és Tatra alkatrészeket szereztem be az itthoni teherautókhoz. 1992-ben kötöttem meg az első szerződést Prágában, a 90-es évek közepére gyakorlatilag a volt csehszlovák haszongépjármű ipart az Eurotrade képviselte Magyarországon. Minden nagyobb gyártó fontosabb termékét mi hoztuk be a piacra. 97 őszén kötöttük meg az utolsó nagy szerződést a Tátrával – ennek éppen most 20 éve, ezt a szakmai sikert meg fogjuk ünnepelni –, ez a legrégebben megkötött képviseleti szerződés, ami még mindig él. A Tátrával nagyon sikeresen meneteltünk a következő 10 évben. Többször voltunk a gyár legjobb dealerei a világon, 2005-ig 100%-os részesedésünk volt a összerékhajtású, nehéz tehergépjárművek hazai piacán.

A 2000-es évek elején bővült a cég portfóliója, akkor lépett be az IVECO. A csehek ugyanis nem gyártottak 7,5 tonna összgerdülő tömeg alatti illetve a 7,5 tonna és 18 tonna közötti kategóriákban tehergépkocsikat, és az Eurotrade nem tudta addig kiszolgálni az ilyen igénytel fellépő ügyfeleket. A 2005-ben kezdődött magyarországi építőipari bumm – főleg az autópálya építéseknek köszönhetően – nagyon jót tett a cégnek, meredeken ívelt felfelé a forgalom és az árbevétel.

– 2004-ben beléptünk az EU-ba. A mi üzletpolitikánk egyik alappillére mindig is az volt, hogy minél intenzívebb kapcsolatokat építsünk ki a határon túli magyar vállalkozásokkal és vevőkkel, mert én mindig, már 1990-ben is Kárpát-medencei méretekben gondolkodtam. 2006-ban Szlovákiában és Romániában, 2007-ben pedig Szerbiában hoztunk létre

100%-os saját tulajdonú cégeket, mintegy 100 millió forintot költöttünk a terjeszkedésre, saját erőből. Hiszek abban, hogy a Kárpát-medence szerves gazdasági egység, most már a kormánypolitika is utolérte ezt a gondolatmenetet, de sajnos elég későn. Jók voltak az induló pozícióink, milliárdos forgalmakat csináltunk Szlovákiában és Romániában is. Sokszor falakba ütköztünk, és óriási csalódásokat is meg kellett élnünk. Szerbiai cégünket például be kellett zárni, mert az ügyvezető, akire rábíztuk az ottani vagyonunkat, nem volt sem hozzáértő, sem becsületes. Tehát a 2000-es évek egy nagyon erős expanziót hoztak számunkra a magyar piacon és a Kárpát-medence magyaralkta területein is. Gyakorlatilag 2008-ban, amikor a válság jött, csúcson voltunk minden szempontból, 50 millió eurós árbevételi tervünk volt arra az évre, és már 2007-ben sem sokkal maradtunk el ettől cégcsoport szinten.

Az Eurotrade Kft. 2008.06.30-án a történetének legjobb első felét zárta, az udvar rogyásig volt új autókkal, közel 2 milliárd forint értékben volt új eszköz raktáron. A Lehman Brothers csődje – amitől számítják ezt a válságot – ugyan csak 2008. szeptemberében következett be, de az új eszközök piaca már július elsején mintegy varázsütésre leállt. Ez a 2008 második felében kezdődött mélyrepülés azt eredményezte, hogy az ügyfelek 75%-a csődbe ment. A készletek eladhatatlanokká váltak, az Eurotrade aktívan hitelezett ügyfelei sirba vitték a pénzüket, a cég forgalma pedig 2009-re negyedére esett vissza. Ebben a helyzetben kellett a hajót egyenesben tartani.

– Én mindig másképp gondolkodtam és cselekedtem, mint a hazai konkurensok. Akkor is befizettem minden fillér adót, amikor nem volt másom, csak egy akatáskám. Persze hülyének néztek, de az egykori adóelkerülő és percmberkék ma már nincsenek sehol, vállalkozásaik megszűntek, csődöt jelentettek. Törvénytisztelően működtünk, ráadásul én minden pénzt bent hagytam a cégben. Általában az a jellemző, hogyha valakinek egy kicsit fut a székér, akkor az már csak Mercédesszel, Rolls Royce-szal vagy BMW-vel közlekedik. Én 93-ig Lada Samarával jártam, utána is Toyotát vettem. Vehettem volna repülőgépet is, de nem kellett. Ebben hibáznak sokan, hogy a profitot nem fölél, hanem visszaforgatni kell. Magyarország egy nyitott gazdaság, picik vagyunk itt Európa közepén, és a tőlünk nyugatabbra levő országoknak több száz évük volt arra, hogy a tőke, és a szakmai tőke felhalmozódjon. Nálunk a történelem 50-100 évenként mindent a feje tetejére állított, lenullázott, és mindig újra kellett kezdeni. Nagyon kell tehát vigyázni, akkor is talpon kell tudni maradni, amikor éppen

a legrosszabbak a piaci feltételek. Mert egyrészt az ember nem szeretné elveszíteni azt, amit egy élet alatt fölépített, másrészt pedig felelősséggel tartozik a munkatársaiért és közvetve azok családjaiért is. Válság beálltával sem bocsátottam el senkit, mert az Eurotrade-nek olyan erős alapjai voltak, hogy megtudtuk ezt csinálni. Egy évig volt egy minimális bér és béren kívüli juttatáscsökkentés, de akkor is 80-90-en voltunk, és most is. A bennragadt közel 2 milliárdos eszközkészletet 5 év alatt adtuk el, és az elmúlt 6-8 év arról szólt, hogy miként építjük vissza magunkat.

A válság hatásainak ellensúlyozására az Eurotrade jelentősen szélesítette tevékenységi körét. Elkezdtek a gumiabroncsok forgalmazását, a talicskától a repülőgépig – a személyautók kivételével – mindenre kínálnak abroncsot. Ez jelenleg a legdinamikusabban fejlődő üzletáguk. Nyolc éve fogtak bele a pénzügyi szolgáltató tevékenységbe, az Eurotrade Capital Zrt. a társaság koronagyémántja. Faktoring és kölcsönügyletekkel foglalkoznak, a leányvállalat portfóliója már meghaladta a kétmilliárd forintot. Két és fél éve befogtak az ingatlanfejlesztésbe is, 3 cégük Győrben, Tatabányán és Tatán társasházakat, valamint sor- és ikerházakat épít. Bekapcsolódtak a megújuló energiatermelésébe is. Jelenleg 12 megawattnyi naperőmű fejlesztés megépítésén dolgoznak Környén, Tarnaszentmiklóson, Szeghalmon, Szabadszálláson és egyéb, tárgyalás alatt lévő helyszíneken. A Komáromba települt BYD nevű globális kínai világ cég, amely elektromos autóbuszok mellett az egyik legnagyobb napcella gyártó a világon, velük építettek ki szoros üzleti kapcsolatot, tehát a kereskedelmi palettán valószínűleg hamarosan megjelenik a rendszerelemekkel való kereskedés is. Étrend-kiegészítők forgalmazásával foglalkozó leányvállalatot is létrehozta, a Bioheal márkanevű termékek szinte az összes hazai patikában kaphatók. Az Eurotrade Kft árbevételének döntő részét azonban még ma is járműkereskedelmi portfólió adja, amely négy alappilléren nyugszik. Az új IVECO és TATRA márkák képviselőit, a világ leggyorsabban fejlődő nehézpótkocsi gyártójának, a lengyel WIELTON-nak a vezérképviselőt és valamint az évente kb. 300 db-os használtjármű értékesítését.

– Jó lenne, ha Magyarországon az a trend erősödne, hogy hozzánk hasonlóan, magyar tulajdonú cégek legyenek vezető szerepben egyre több piaci szegmensben. Nagyon fontosnak tartom a gazdasági patriotizmust, örülök, hogy a kormányzati kom-

munikációban is kezd egyre erősebben megjelenni a téma. Nálunk szerencsésebb történelmű országokban általában apáról fiúra száll a családi örökség, az évtizedek vagy évszázadok alatt felépített tőke, szakmai tudás, és eszközrendszer. Nekem a nul-láról kellett építkennem és eljutottam odáig, hogy versenytársai vagyunk a globális piac szerelőinek itthon és külföldön egyaránt. Remélem az általam felhalmozott szakmai tapasztalatokat és tőkét tovább gyarapítják majd az utódaim a családjuk és szűkebb-tágabb közösségeink javára egyaránt. A népben és nemzetben, falu és egyházközségben való gondolkodást a szüleimtől örökölttem és szeretném, ha gyermekeim tovább vinnék ezeket, újragalmazzva a saját koruknak megfelelően. Persze még nem gondolkodom a visszavonuláson, Isten kegyelméből még van erőm arra, hogy egyre több szakmai és közösségi feladatot vállaljak el, úgy érzem a Teremtőnek még vannak tervei velem kapcsolatban.

Szűcs Attilának négy gyermeke van, a két fiú már végzett az egyetemen évekkel ezelőtt. A nagyobbik most nősült, és az anyacégben dolgozik, a pótkocsi értékesítést és a bérleti tevékenységet vezeti. A kisebbik fiú a cégcsoporton belül az ingatlanfejlesztésben és a napenergia termelésben, valamint a Bioheal forgalmazásban viszi a prímet. A két leány közül a nagyobbik most negyedéves jogász, a legkisebb leány pedig most kezdte a második évet, közgazdász lesz külkereskedelmi vonalon, ezek is beleillenek a cég tevékenységébe. Úgy néz ki tehát, hogy lesz utánpótlás, lesz, aki átvegye mindazt, amit édesapjuk felépített.

– Én mindig azt mondom – zárja beszélgetésünket Szűcs Attila –, és ki is nevetnek érte sokszor, hogy egyszerű református parasztember vagyok, mert a munkához való viszonyomat, a munkatitkát otthonról hoztam. Nemrég voltam kint a szőlőben Dadon, emlékszem, apám idejében egy szál gyom sem volt benne. Ha egy szem szőlő lepottyant a szüreteléskor, azt nem lehetett otthagyni, mert kitört a balhé. Ez az a szemlélet, amely többé-kevésbé megvan bennem az üzleti életben is. Oda kell figyelni mindenre, dolgozni kell. Én a munkában hiszek, függetlenül attól, hogy a mai kornak nem ez az üzenete. Egyetérték azzal, hogy most kell megteremtetni a magyar tőkésosztályt, de a módszerekkel már kevésbé. Tudjuk azt, hogy ma hogyan lehet milliárdokat szerezni gyorsan, mi más utat választottunk. Hozzánk nem kellett betolni pénzt, megtettük, amit lehet, saját erőből értünk el mindent. Arra vagyunk büszkék, hogy hagyományos módon keressük a pénzt: megdolgozunk érte.

„Minden nap a helyére kerüljön egy téglá”

Dr. Karsai Béla

2017 nyarán a Magyar Érdemrend Lovagkeresztje kitüntetést vehette át dr. Karsai Béla, a Karsai Műanyagipari Holding Zrt. elnöke. Nemcsak a műanyagiparban megvalósított páratlan fejlődést és az ágazat érdekében tett lépéseket értékelték ezzel a díjjal, hanem a közéletben végzett munkáját is.

GARÁZSVÁLLALKOZÁSBÓL BIRODALOM

Több kisiparos indult úgy a pályáján, hogy egy garázsban alakította ki első műhelyét. **Dr. Karsai Béla** sincs ezzel másképp. Ma viszont Székesfehérvár, Pécs, Kőrmend, Tiszaújváros, Kiskunfélegyháza, Orosháza, Veresegyház, s a Hargita megyei Szentegyháza településeket az kapcsolja össze, hogy a zrt. egységei működnek itt. A cégcsoport kb. 700 főnek ad munkát. A gyógyszer,

a jövő szakembereit biztosító duális képzés egyaránt jelen van a cég életében.

Majd 30 éves korszak összegzése szinte lehetetlen, de a kihívásokat amúgy is kedvelő elnök úr ennek jegyében nekifogott a beszélgetésnek.

– **Mik azok a mérföldkövek, amelyek pályáját és a cég történetét meghatározták?**

– 1988. április 26-án vettem át a kisiparos engedélyemet, ami az első állomást jelentet-

évesen egy céget vettem – ma is borsószik a hátam, ha rá gondolok arra a bátorságra, hitre, amivel, akkor bele mertem vágni ebbe a munkába.

– **Ha három személyt ki kellene emelni, akiknek valamiért sorsfordító szerepük volt az életében, kiket választana?**

– Két barátomat, akiktől sokat tanultam. Egyikük a kalandos életű **Alexander Brody** (Brody Sándor író unokája), aki kifutófiúként kezdte, végigjárta a számlátrát marketing területen, s egy cég elnök-vezérigazgatója lett. A cégvezetéssel, kritikus időszakokban történő döntéshozatallal kapcsolatban sokat tanultam tőle. Már azzal is, hogy bizonyos szituációkban egészen atipikus döntéseket mert hozni. A másik személy pszichológus – **dr. Szent-Imrey Tamás** –, aki abban tudott támogatni, hogyan kell elviselni a feszültségeket, ha az ember két végén égeti a gyertyát, valamint azt, hogy hogyan érdemes a munkahelyi konfliktushelyzeteket kezelni. A harmadik? Van valaki, aki nagyon érdekesen változtatta meg az élethez, a felelősséghez való viszonyulását. Az a szomorú élmény

„Csak azt tudja az ember biztosan megtartani, amit már másnak adott szeretettel.”

(Alexander Brody)

élelmiszer, kozmetikai ipar téglái, fiolái, palackjai mellett autóipari termékek, burkolatok, kéziszerszámok, háztartási gépek, sőt a futurisztikusan hangzó fűthető ruhák is szerepelnek a gyártási palettán.

Mindegyik üzem csúcstechnológiával működik: automatizált, robotokkal felszerelt, így aztán kicsit sem meglepő, hogy a minőségbiztosítás, kutatásfejlesztés, innováció és

te. Az igazi áttörést a 89-90-es évek hozták, mert a szocializmusból a piacgazdaságra váltás folyamatát élesben kellett megtanulnom, megélnem. Erre ugye senkit nem készítettek fel az iskolák, a magunk taposta ösvényt jártuk.

1995-ben elkészült, 96-ban átadtuk a székesfehérvári 10.000 m²-es üzemet, majd 1997-ben megtörtént az első akvizíció. 40

kapcsolódik hozzá, hogy mindez a halálakor érelődött meg bennem. Ő Lady Diana. Aznap, amikor minden médium a balesetről tudósított, egy üzleti úton jártam. Rengeteget vezettem akkortájt, sokszor külföldön. Ausztriából jöttem hazafelé, s kétszer is érzékeltem, hogy 1-1 másodpercre szinte elalszom a volánnál a fáradtságtól. Végül megálltam, s egy magyar határmenti szállodában szobát vettem ki, hogy pihenjek. A tévé akkor már a hercegnő halálhírére erősítette meg. Ez a sok-sok negatív élmény úgy összegződött bennem, hogy a családomnak és magamnak sokkal több felelősséggel tartozom. Van már jó éve egy biztonságos, akár életet mentő autó a garázsomban, amit nem használok, itt vagyok halálosan kimerülten, s ha valami baj történne velem...hát, nem tettem meg mindent annak érdekében, hogy ezt elkerüljem. Másnap átszálltam abba az autóbá, és bár száguldhatnék vele szemtelenül gyorsan, ám azok iránti tiszteletből, akik ezt a kocsit gyártották nekem, 110-zel megyek legföljebb.

– *A cég sokat jelent Önnek. Mit vár el a dolgozóitól?*

– Annak érdekében, hogy hosszú távú és eredményes legyen az együttműködésünk, szerintem két dolog meghatározó: az, hogy értsen a kollégám a szakmájához, és hogy lojális legyen a céghez. Ha ez megvan, egymásra találtunk!

A KIRÁLYOK VÁROSÁHOZ KÖTŐDÉS

– *Székesfehérvár város tanácsadó testületének, a Szenátusnak egyik tagja, számos társadalmi szervezetben vállal szerepet, sokszor pedig minden titulus és cím nélkül, szinte a háttérből támogat jó ügyeket. Ha lehet egyet kiemelni, melyik területet érzi magához legközelebb állónak?*

– A Szenátusban számos témát és feladatot megtárgyalunk, de mindenki számára az ifjúság nevelésének hosszú távú stratégiája a legfontosabb. E a szellemiség jól kapcsolódik össze a Honvédség és Társadalom Baráti Kör elnökségi munkámmal, ahol szintén ez a szívügy. Nem születik velünk a hazaszeretet, ezt meg kell tanítani a gyerekeknek. A lehető legtöbbet kell azért tennünk, hogy átérizzék, mi az a haza. Olyan programokat szervezünk ezért számukra, ahol ez az élmény megérinthati őket. A város és a civil szervezetek akkor érnek el jó eredményt, ha értékteremtő és egészséges ifjak neveléséhez járulnak hozzá. Ez nem megy a múltunk, a történelmünk megismerése nélkül. És még egy dolog visz előre: a kíváncsiság. Merjenek kérdezni, akarják megszerezni a tudást! És már el is jutottunk oda, hogy a Gábor Dénes Díj kuratóriumával a tudományos, vagy műszaki-szellemi élet fiatal tehetségeit támogatjuk. De büszke vagyok a Bolyai Díj létrehozására is, mert ezzel a nemzetközi élvonalba kerülő magyar tudást, tudományt, tudóst ismerjük el.

Úgy látom, a fiataljaink haza elhagyása is kezd mostanság jobb irányba fordulni.

ELŐTTEM AZ UTÓDOM,

AVAGY A CSALÁDI

VÁLLALKOZÁSOK ÉLETKÉPESSÉGE

– *Egy gazdasági tanácskozáson szóba került, hogy a székesfehérvári kis-és középvállalkozások között meghatározóak a családi vállalkozások. Mennyire tarja életképesnek ezt a formát, s mi a helyzet Önöknél? Ki viszi tovább a stafétát?*

– Amikor ez a kérdés felvetődött, egy német kamarai statisztika adatai alapján nyilatkoztam, hogy a várakozással ellentétben nem a tőzsdei vállalatok fejlődnek a legdinamikusabban, hanem a családiak. A 2008-

as válságos környezetben be is bizonyították, hogy életképesebbek az átlagnál. Hogy nálunk hogy van ez? Három családtag itt van a cégnél, a negyedik tanul még. Tehát a családom kiveszi a részét a munkából, sőt a cégvezetésben már át is adtam a stafétát az unokahúgomnak, **Csonka Krisztinának**.

– *Akkor ez már némi szabadidő-többletet is jelent? Mi az igazi kikapcsolódás az Ön számára?*

– Nos, azért hátra még nem dőlhetek. De ha van egy kis időm, akkor a nehéz, férfias fizikai munkát keresem, az kapcsol ki teljesen. A kertbeli tevékenység, egy tuskóhasogatás, az igen! Hogy a fiatalokhoz egy pillanatra visszatérjek: a konditermi erőfitogtatások helyett milyen nagyszerű volna, ha ilyen munkák átvállalásával segítenének az idős embereknek.

Aztán, ami még kellemes szabadidő eltöltés: a sportok is jöhetnek az úszástól a kerékpárig.

– *Azt már említette, hogy nem dől hátra továbbra sem, de mégis: hogyan tovább egy ilyen elismerés után?*

– Nem maga a kitüntetés a fontos, hanem a korábbi és a további munka abban a cégben, amit a munkatársakkal együtt megteremtünk. Ez egy kitartást igénylő építő folyamat. Hogy minden nap a helyére kerüljön egy téglá. Én nem a profitot gondolom elsődlegesnek, hanem hogy létrejött egy új, biztos és biztonságos munkahely, amelynek szellemisége van. Ad a szakmaiságra, értéket teremt és támogat – például mecenatúrával. Az én tudásátadásomban szempont, hogy a cég továbbvivői számára is meghatározóak legyenek ezek az elvek.

DR. GÖDE ANDREA

Magas állami kitüntetést kapott a KEM-KISZÖV elnöke

A sporttól a tisztikeresztig

Benkovics Alajos, a Magyar Iparszövetség (OKISZ) Komárom-Esztergom Megyei Szervezetének társadalmi elnöke, az ipari szövetkezeti mozgalomban betöltött, több mint öt évtizedes, kiemelkedő szakmai és társadalmi tevékenysége és tisztségei elismeréséül a „Magyar Érdemrend Tisztikeresztje” kitüntetést vehette át Szent István királyunk ünnepén Varga Mihály nemzetgazdasági minisztertől.

– Egy ilyen magas rangú állami kitüntetéshez rendszerint hosszú út vezet, melynek megvannak a maga állomásai. Tekintsünk vissza ezekre!

– A koromból adódóan hosszú út áll mögöttem. A sportolókat – kosárlabdáztam – azokban az időkben felkarolták, legtöbbször a Tatabányai Szénbányáknál kaptak helyet. Műszaki értelmiségiként – 26 évesen – a Fialat Műszakiak Tanácsának lehettem a titkára, majd később a Központi Műhely szerkesztőségéhez kerültem. 1964-ben, amikor megindult a budapesti cégek letelepítése Tatabányára, a Mikrolin is köztük volt. Odakerültem. 9 évig termelési osztályvezető, majd 1974-től a nyugdíjazásomig elnök voltam. Egy szép és eredményes időszak volt ez az életemnek.

Játékgyártással foglalkoztunk – talán még sokan emlékeznek a JAVA építőre. A LEGO-hoz hasonló volt – talán még jobb is annál –, de sajnos a hazai csomagolóipar és marketing messze elmaradt a nyugatiaktól, ezért nem erre a területre koncentráltunk. Volt tapasztalatunk az alumíniumfelület-kezelés terén is – tálcákat gyártottunk –, ezért itt kerestünk, és találtunk is új utat. A nyomdaipar számára gyártottunk fényérzékenyített ofszetlemezeket, nagy sikerrel. Egyrészt új – Európában egyedülálló, BNV-nagydíjas – technológiát dolgoztunk ki (elektrosztatikus úton rögzítettük a fényérzékeny réteget az alulemezre), másrészt az új termékkel jelentős importot sikerült megtakarítanunk. Évi 600 ezer négyzetméter ofszetlemezt gyártottunk. Kidolgoztuk a gyár bővítésének tervét is – évi 2 millió négyzetméterre

–, de a rendszerváltás után az utódom már nem mert belevágni a fejlesztésbe. Pár évre rá a teljes gyártás megszűnt, a Mikrolinból csupán a név maradt meg.

– A társadalmi szerepvállalás terén is jelelős eredményeket sikerült felmutatnia. Melyek voltak ezek?

– Szlovák anyanyelvű vagyok, így kézenfekvő volt, hogy a nyelvtudásomat, kapcsolataimat a szövetkezeti munkában is ebbe az irányba hasznosítsam. Szlovák szövetkezetekkel építettünk ki elsősorban kulturális és sportkapcsolatokat, melyek később az iparra is kiterjedtek. A 80-as években ez ragyogóan működött. Komárom, Nyitra, Pozsony, sőt még Erdőhát is bekapcsolódott, úgyhogy egészen a cseh határig, a Morva folyóig voltak kapcsolataink. Nagyrendezvényeket, nemzetközi szövetkezeti napokat szerveztünk, és kölcsönösen üdültettük egymást. A rendszerváltás után sajnos megszűnt ez az együttműködés.

– Az OKISZ, vagyis a Magyar Iparszövetség munkájában 1993 óta tevékenyen részt veszek, mint elnökségi tag. 2012-16 között alelnökként dolgoztam. Ebben az időszakban több projektben is aktívan részt vállaltam. Ilyen volt a Jogpont, ingyenes jogsegély-szolgáltatás, illetve a társadalmi szervezetek kapacitás-bővítésének programja. Sokáig szerveztem a kihelyezett elnökségi üléseket is. Ma is elnökségi tag vagyok, de – tekintettel a koromra – már kicsit visszavettem a tempóból, inkább a háttérben tevékenykedem.

– Visszagondolva erre a több mint öt évtizedre, mire a legbüszkébb?

– Az említett szlovák kapcsolatra mindenképpen, de a sporthoz is kötődik egy számomra kedves momentum, a kosárlabda szakosztály létrejötte Tatabányán. Itt ugyanis nem lehetett versenyszerűen kosarazni. 56 után jött egy lelkes edző, Gyöngyösi Elek, neki segitettem az indulásnál. Összeszedtem a régi társaimat – még Esztergomból, ahol középiskolába jártam –, és így alakítottuk meg a szakosztályt. Később a Tatabányai Bányász elnökségének is tagja lettem, illetve amikor megalakultak az első baráti sportkörök, annak is a vezetője lettem. Rengeteg olyan eseményt szerveztünk, amely a kosárlabda tömegsport jellegét erősítette.

– Végül, de nem utolsó sorban, büszke vagyok a családomra. Egy lányom (Andrea) és három lányunokám van. A legnagyobb (Szabina, 33), a padovai egyetemen védte meg a doktori disszertációját. Olasz férje van, három nyelven – olasz, francia, angol – beszél. A középső (Bettina, 30) angoltanár, jelenleg gyese van az első dédunokámmal. A legkisebb (Alexandra, 25) a bécsi iparművészeti egyetemen végzett, de nem diplomázott le, halasztott, és most fotóművészetet tanul. Már több kiállításon részt vett, díjat is nyert. A lányom pedig vegyész, az oroszországi GE Water&Process Technologies Hungary Kft.-nél dolgozik, a tatabányai laborban. Azt hiszem, kívánnom sem lehetne többet.

CSEH TERÉZ

Kitüntették a Gyermelyi Zrt. igazgatóságának elnökét

Tóth Béla Magyar Arany Érdemkeresztet kapott

Tóth Béla ősei az 1700-as évektől mind-mind gyermelyi református emberek voltak. Apja volt a Gyermelyi TSZ elnöke, értelemszerű, hogy ő is itt kötött ki. Felesége tatabányai, nagylánya pedagógus, nagyobbik fia már a Gyermelyi Zrt.-t erősíti közgazdászként, a legkisebb fiú is ezt a szakmát választotta, de ő jelenleg egy multi cégnél az „inaséveit” tölti. Tóth Béla augusztus 20-án a Magyar Arany Érdemkereszt kitüntetést vehette át Varga Mihály nemzetgazdasági minisztertől.

- Milyen érzés egy ilyen komoly kitüntetést átvenni?

- Nyilvánvalóan nagy megtiszteltetésnek számít. Aki ilyen kitüntetést kap, az vagy nagyon nagy művész, vagy már nem fiatal ember, én az utóbbi kategóriába tartozom. Az átadón családi hangulat uralkodott, a miniszter úrnak mindenkihez volt egy-két jó szava. Utalt arra, hogy a közelmúltban járt Gyermelyen, és az itt látottak alapján gondolta úgy, hogy ennek a csapatnak a vezetője megérdemel egy kitüntetést. **Varga Mihály** azt is mondta köszöntőjében, hogy - nyilván utalva a jelenlévők korára is - egyik feladatunk nekünk, kitüntetetteknek, az utánpótlás nevelésére fordítani még nagyobb hangsúlyt. Az apám, amikor ilyen korú volt, mint én most, erről sokat beszélt. Akkor úgy gondoltam, ez az ő mániája, nyilván a korral jár. Aztán most én is úgy gondolom, hogy ez tényleg nagyon fontos. Amikor készülünk a visszavonulásra, ne csak azt tervezgessük, hogy mit csinálunk majd nyugdíjasan, hanem főleg azt, hogy hogyan fogunk itt a kollégák tovább dolgozni. Mi az a tudás, tapasztalat, amire szükségük van, és azt próbáljuk meg tényleg átadni.

- Megvan már a kiszemelt a Gyermelyi Zrt.-nél?

- Nálunk egy nagy csapatról van szó. Egy focicsapatnál is szükséges, hogy legyen legalább 18-20 játékos, és akkor lehet közülük válogatni. Hogy ki legyen a csapatkapitány, azt válassza ki a csapat. Az a feladatunk,

hogy legyen egy jól felkészült, motivált, tapasztalt szakemberekből álló gárda, az majd maga közül kiválasztja, akiről úgy gondolja, hogy a vezetésre alkalmas. Több vezetőnek kell lenni egy ilyen cégnél, hiszen több ágazatot kell irányítani. Gyermelyen nem volt soha a rendszerváltás óta egyszemélyi vezetés, még akkor is, ha a kívülállók egy-egy siker mögött mindig keresnek egy-egy embert. Egy ember nem sok mindent tud tenni a gazdaságban, oda mindig egy csapat kell. Ha valahol egy munkahelyi közösségben jó a hangulat, a légkör, akkor egy felkészült gárda csodálatos teljesítményre képes.

- Az élete, a pályája egybefonódott a Gyermelyi Zrt.-vel. Hogy alakult a személyes pályafutása?

- Iskolásként már itt festegtettem a nyári szünetben az irodák ablakait, és nem azon töprengtem, hogy hol fogok dolgozni, hanem azon járt az eszem, mikor mehetek focizni. A középiskolát Esztergomban végeztem a Dobóban, matematika szakon. Apám azt szerette volna, hogy gazdász legyek, de én nem akartam az lenni. Aztán kompromisszumként az Agráregyetemre iratkoztam be Gödöllőre, és mezőgazdasági gépészmérnök lettem. A környei kombinátban kezdtem a munkát. Akkor még divat volt - ráadásul apám volt itt a tsz elnök -, hogy ne mindjárt itthon, hanem egy kicsit más helyen is dolgozni kell, és ez egy jó iskola volt. 1984-ben jöttem haza, azóta dolgozom itt. Először az épületgépészeket, majd a fémipari melléküzemágot irányítottam. 1986-87 táján kezd-

tük el a malmot tervezni, az lett az első nagy, önálló munkám. Akkor még nem ismertük ezt a kifejezést, hogy projektmenedzser. Kiadta az apám, hogy malmot kell építeni, senki nem értett hozzá, én sem. Végig kellett vinni a tervezéstől, a szakembergárda összeállításán át a beüzemelésig. Utána takarmánygyárat építettünk, az is az én feladatom lett. Akkor elkezdtem a beruházások előkészítésével, bonyolításával foglalkozni. Amikor elkészült egy üzem, akkor az üzemeltetését is megkaptam. Így eljutottam egészen a térsztagyárig: amikor tizenegy-két évvel ezelőtt a térsztagyárat bővítettük, akkor ennek a most is zajló folyamatnak a vezetését is megkaptam, ami sok sikerélményt hozott. De azért az ember egy kicsit sajnálja, hogy eltávolodott a szakmájától.

- Mi az az örökség, gondolat, amit továbbadhat, és nyugodt szívvel mehet el majd nyugdíjba?

- Menni kell a világgal, nézni mindig a jobbakat, tanulni tőlük. A fiatalok ma már sokkal előrébb járnak a nyelvismeretben, ki kell használni, hogy kinyílt a világ. Technológia szempontjából a térsztagyártásnak vagy a malmászatnak egyetlen olyan eleme sincs, ami ne lenne már meg máshol, akár több helyen is. Viszont így összerakva, mint nálunk, nem nagyon láttam még. Menni kell a nagyvilágba, és a részmegoldásokat innen-onnan ellesni, hogy aztán mindezt a tudást, ismeretet adaptálni lehessen a mi viszonyainkra. Talán ezt üzenhetem a fiataloknak.

VK

25 éves a felsőoktatás Tatabányán

Múlt és jövő a jelenben

Szeptember közepén háromnapos ünnepi rendezvénysorozat keretében emlékeztek meg a tatabányai Modern Üzleti Tudományok Főiskolájának megalapításáról, és arról a negyedszázados útról, mely az ország első felsőfokú magánintézményétől a mai Edutus Főiskolaig vezetett. Az ünnepi szenátusi ülésen a felszólalók szót ejtettek a múlt értékeiről, a jelenben elért eredményekről, és a jövő terveiről.

A Vértess Agórája színháztermében az alapítók részéről **Bencsik János**, országgyűlési képviselő köszöntötte a megjelenteket. Ünnepi gondolatai felidéztek a főiskola születésének pillanatait. Az egykori városvezető kiemelte két alpolgármestere, **Kósa László** és **Bársony László** nevét –, akik sokat tettek az intézmény létrejöttéért. A főiskola bizonyítéka annak is, hogy egy magasabb közösségi célt érdemes dolgozni, összefogni – hangsúlyozta – és az alapítók nevében köszönetet fejezte ki azért is, hogy részt vehettek ebben a nemes feladatban. Kíváncsian várják a folytatást is, a következő 25

évére szóló nagy ívű fejlesztési terveket, melyek megvalósításába szívesen bekapcsolódnak.

Dr. Palkovics László, az Emberi Erőforrások Minisztériuma oktatásért felelős államtitkára üdvözlétét **Jakabné dr. Szalai Krisztina**, főosztályvezető tolmácsolta, és méltatta a főiskola két és fél évtizedes munkásságát. Ezt követően **Schmidt Csaba**, polgármester vette át a szót a 120 éves bányászatra és a 70 évvel ezelőtti városalapításra emlékezve. A városvezető kiemelte a főiskola legfőbb erőit, de annak jövőjéről is szólt, melyre garanciát jelent a Kormánnyal megkötött Modern

Városok program. A megállapodásnak részét képezi az államilag finanszírozott műszaki felsőoktatás megvalósítása Tatabányán.

Tibor Dávid, a főiskola 1999-ben diplomázott hallgatója a „MÜTF értéktöbblet” című előadásában arról beszélt, hogy a Modern Üzleti Tudományok Főiskolája az életre készítette fel diákjait. Tibor Dávid még tanulmányi éve alatt alapította meg a Masterplast Nyrt.-t, mely azóta nemzetközi nagyvállalattá fejlődött, és a jó felkészítés ékes példaként, messzire viszi sikereivel a főiskola jó hírét.

A múlt és a jövő összekapcsolása

Dr. Kandikó Józsefet, professzor, rector emeritust, a főiskola alapításának tiszteletére rendezett ünnepségsorozat szervezőbizottságának elnökeként arra kértük, emelje ki a három nap legfontosabb pillanatait.

A MÚLT ÉRTÉKEIRE ÉPÍTHETÜNK

– Úgy gondolom, a rendezvénysorozattal sikerült elérnünk a célunkat: méltó módon megünnepelni az alapítást, és összekötni az egykori intézményt a XXI. század második évtizedének Edutus Főiskolájával, mely új pályára állt a műszaki képzéssel a fókuszban. A szenátusi ülésen elhangzottak a célok is, jó lenne, ha a jövő stratégiájának vitájába a város vezetése és az itt élő polgárok is minél intenzívebben bekapcsolódnának. Csak így kerülhet be újra a város vérkeringésébe a főiskola, mert az átalakulás éve alatt ez a kapcsolat kicsit háttérbe szorult. – Ugyanezt az átmenetet szimbolizálja az az embléma, amely a meghívón szerepel: a MÜTF és az Edutus logó az elmúlt és az ezután következő 25-25 évet kapcsolja össze egy közös jelképpé. Mindez jelzi, hogy egyensúlyban van a múlt és a jövő. Innét a szlogenünk is: „Múlt és jövő a jelenben”.

– De ha már a jelképekről beszélünk, a pohárköszöntőmben a régi mütfös logót is kiemeltém, ami egyfajta bűgöcsigaként arra emlékeztet, mindig pörögünk kell! Fejleszteni, fejlődni kell, hogy a lendület ne törjön meg. Szeretném, ha ez az üze-

net elkísérné a főiskolát a következő 25 esztendőben is.

TUDOMÁNYOS KONFERENCIA

– Egy versenyfelhívást tettünk közzé a főiskola jelenlegi, illetve egykori oktatóinak, melynek célja az volt, hogy tudományos szakcikkük születessenek arról, hogyan élték meg kollégáink az elmúlt 25 évet a felsőoktatásban. 13 tanulmány született, melyeket tudományos fokozattal rendelkező szakemberek lektoráltak. A konferencián ezek már könyv formájában is megjelentek. Így a szokásos előadások helyett – egy módszertani újtással – arra kértem a kollégákat, hogy öt percben keltsék fel a jelenlévők érdeklődését az adott téma iránt. Így 1,5-2 óra alatt, érdekes, színes, nem ritkán szellemes ötletekkel sikerült valamennyi tanulmányról képet alkotni.

ÖREGDIÁK TALÁLKOZÓ

– A háromnapos eseménysorozat talán legjobban sikerült rendezvénye volt. Kovács Ferenc tanárúr fantasztikus, humoros show-val, vetítéssel készült a múltidézésre. Érdekes – és elgondolkodtató –, hogy a legtöbben a 2000-2002-ben

végzetek közül voltak jelen – igaz, ekkor volt valóban a legnagyobb hallgatói létszáma a főiskolának –, de döbbenetes tény, hogy a 2006 után végzetek közül senki sem képviselte a hallgatótársaságot. Úgy tűnik a Bolognai rendszer – mert hogy annak bevezetése éppen erre az időszakra esett – nem igazán segítette a közösségi életet a főiskolán. Aki viszont itt volt, rendkívül jól szórakozott, igazán kedves pillanatokot sikerült feleleveníteni, röpké egy óra alatt.

CSEH TERÉZ

Utolsóként a belgiumi Thomas Moore University College docense, marketing professzora, az Edutus Főiskola Nemzetközi Hét programjának vendégoktatója, **Marc Clercx** mondott köszönetet

az intézménynek, hogy ezt a remek, sok országot érintő programsorozatot megrendezték. „Finnországtól Görögorszáig, Belgiumtól Szlovéniáig ismernek bennünket mindenhol” - mutatott rá az esemény si-

kerére a professzor, majd hozzátette: „Az eddigi eredmények hitet adnak nekem abban, hogy a főiskola következő 25 éve is sikeres lesz, mert nagyon rugalmasan szervezik az oktatásukat.”

A vendégprofesszor ezt követően felkérte a közönséget, hogy álljanak fel, és tapsolják meg a főiskolát az elmúlt 25 évert, illetve mintegy megelőlegezve a sikert, a következő 25-ért.

Némethné dr. Gál Andrea, megbízott rektor szólalt fel utolsóként az ünnepi ceremónián. Beszámolójában szót ejtett az Edutus Főiskola küldetéséről, eredményeiről, és céljairól is, melyek stratégiájukban szerepelnek. Ezek közül kiemelte az Alkalmazott Tudományok Egyeteme címet, mely mint kiderült, már csak karnyújtásnyira van.

A megbízott rektor rámutatott, hogy a főiskola a nyílt stratégiaalkotás híve, terveit, céljait partnereivel összefogva kívánja megvalósítani. Éppen ezért stratégiájukat is vitaanyagként tekintik, melyet – és ezt a szenátus a helyszínen meg is szavazta – a következő szűk fél évben, társadalmi vitára bocsájtanak.

CSEH TERÉZ

Ahol az életre készítik fel a hallgatókat

Tibor Dávid, a Modern Üzleti Tudományok Főiskolájának egykori hallgatója még az iskolapadban ülve alapította meg cégét. Vállalkozása – a Masterplast Nyrt. – mára egy nemzetközi szinten is ismert, és elismert társaság, melyet az egykori diák elnökként irányít. Az ilyen és ehhez hasonló sikertörténetek nem ritkák a tatabányai felsőoktatási intézmény életében, ahogy az Tibor Dáviddal való beszélgetésünkéből is kiderül.

– Mit adott ez a főiskola a hallgatóinak?

– Így utólag látom csak igazán, hogy milyen sokat. Rendkívül gyakorlatias tudást kaptunk itt a kezünkbe. Az akkori rendkívül innovatív vezetésnek köszönhetően az oktatási intézmény jó pár lépéssel a többiek előtt járt. Már akkor, a 90-es évek elején óriási hangsúlyt fektettek a nyelvtudásra, az informatikai felkészültségre, a nemzetközi életbe való kapcsolódásra. Egy globálisan gondolkodó, innovatív főiskola volt, egy rendkívül szabadgondolkodású közösség, mind az oktatókat, mind pedig a diákokat illetően. Az utolsó félév kötelező külföldi szakmai gyakorlatáról már kész emberként térünk haza, s a diploma megszerzése után már rögtön egy magas szinten tudtuk megkezdeni pályafutásunkat. Kimondottan értéktéremtő volt mindaz, amit itt kaptunk. A műtűfősök megállják a helyüket az életben, munkám során is gyakran összefutok egykori

– nem ritkán igen magas pozíciót ért el – iskolatársakkal.

– A Masterplast még a diploma megszerzése előtt született meg. Hogy sikerült a cégalapítást és a tanulást összeegyeztetni?

– Az ötödik félév után, 1997 tavaszán hoztuk létre a társaságot, két évvel a

diplomaszerzésem előtt. Nem volt egyszerű összehangolni a kettőt, 2-3 napot dolgoztam, majd ugyanennyit a főiskolán töltöttem. A feszített tempóért viszont kárpótolt, hogy mindazt, amit az órákon tanultam, a való életben azonnal kipróbálhattam. Ez egy nagyszerű kombináció volt.

– Cégeként megmaradt a kapcsolat az alma materrel?

– Székesfehérvári vagyok, és a vállalatom is ott működik, illetve a gyártóközpontunk Szabadkán, ebből adódóan ezen a településeken tartunk szorosabb kapcsolatot az oktatási intézményekkel. Ugyanakkor nagyon ígéretesnek találom a főiskola most vitára bocsájtott stratégiáját, rendkívül motiváló, úgyhogy egészen biztosan találunk olyan konkrét témát, területet, amely mentén szóba jöhet a Masterplast és az Edutus Főiskola közötti együttműködés.

CSEH TERÉZ

Fotó: Mazán Tibor

A munkaerőhiány megfelelő toborzással, újszerű képzésekkel hatékonyan kezelhető

Új problémákra, új válaszok kellenek

Az egyre fokozódó munkaerőhiány súlyos teherként nehezedik a hazai vállalkozásokra. Különösen érzékenyen érinti mindez az olyan termelő, több műszakos munkarendben működő vállalatokat, mint például a VIDEOTON Holding Zrt. A legnagyobb hazai tulajdonú magyar cég azonban – ahogy most is – mindig igyekezett elébe menni a problémának, hangsúlyt fektetni dolgozói megbecsülésére, a családbarát munkahelyek kialakítására. A múltbéli tapasztalatokra, belső erőforrásokra építve ezúttal is találtak megoldásokat, melyeket – humán-szolgáltató és tanácsadó cégükön keresztül – másokkal is szívesen megosztanak. A munkaerőpiacot érintő kérdésekről, az azokra adható válaszokról, a képzés fokozódó szerepéről Budai Angélával, a VIDEOTON Holding Zrt. HR-igazgatójával, illetve a VIDEOTON Csoport tagjaként működő PannonJob Kft. ügyvezető igazgatójával, Molnár Attilával beszélgettünk.

– Az elmúlt év a mérnökök, a jó szakemberek toborzásával telt. Most mi a helyzet a munkaerőpiacon?

– Szűkülő lehetőségekkel kell szembe nézniük a magyar vállalkozásoknak – kezdi beszélgetésünket **Molnár Attila** –, nem csak mérnökökből és szakmunkásokból van kevés, de az olyan jó képességű, könnyen tanítható munkavállalókból is, akikre a társaságok betanított munkásként számíthatnának. A munkaerőhiány egyre keletibbre húzódik. Ma még sikerült megtöltenünk a munkásszállókat, de utánpótlásra országon belül már nem számíthatunk.

– A jelenség alapvetően demográfiai okokra vezethető vissza. Európa társadalma öregszik. A születések száma évről évre csökken, így egy adott kort elérve egyre kevesebben

lépnek be a munkaerőpiacra. A nyugat-európai országok eddig Közép-Kelet-Európából importálták a szakembereket a hiányzó posztokra. A fellendülés, az igények gyors növekedése azonban térségünkben is élenkítette a gazdaságot, így a munkaerő-hiány tekintetében hamar „felzárkóztunk” a nyugathoz.

– Tetézi mindezt, hogy mi csak nagyon kis mértékben tudjuk pótolni a hiányt a minket körülvevő országokból. Egy ott élő munkavállaló ugyanis, ha már egyszer úgy dönt, hogy külföldön keresi meg a kenyerét, és beszerzi az Unióbba való belépéshez, munkavállaláshoz szükséges dokumentumokat, akkor szinte biztos, hogy nem áll meg Magyarországon. Ha egy-két határral odébb megy, jóval magasabb fizetésre számíthat,

annak ellenére, hogy itt is jelentős béremelések zajlanak. A székesfehérvári RÉV Munkásszálló statisztikái is ezt igazolják vissza. Az ott élő 400 vendégmunkásnak mindössze 10%-a jött a határon túlról.

– Az is köztudott, hogy a szomszédos országok magyarlakta területein is jellemzően magasabbak ma már a fizetések a hazainál. Egyre jellemzőbb, hogy mi járunk át dolgozni Szlovákiába, Romániába. Éppen ezért nagyon nehéznek látjuk a külföldiek toborzását – *vázolja elénk a munkaerőpiac aktuális helyzetét a Pannon Job cégvezetője.*

– Mi lehet akkor a megoldás?

– Két eszköz áll rendelkezésünkre: toborzás és fluktuáció-menedzsment – *folytatja a gondolatot a humánszolgáltató ügyvezetője.* – Na-

VIDEOTON

gyon alacsony – történelmi mélypon-
ton áll – a hazai munkanélküliségi ráta.
Aki akart, az el tudott helyezkedni. A
fennmaradó réteget pedig nem könnyű
beintegrálni a munkaerőpiacra. Egy
részük már a munkanélküli statisztiká-
ban sem szerepel, és olyanok is vannak,
akik nem is akarnak dolgozni.

– Összességében mégis az mondható,
hogy az inaktívak közül sokan szeret-
nének munkát vállalni, de az ő alkal-
mazásuk rendszerint valamilyen aka-
dályba ütközik – *veszi át a szót Budai
Angéla.* – Ilyenek például a munkába
visszatérő kismamák. Gyerek mellett –
főleg, ha több is van – már nem olyan
egyszerű a két-háromműszakos mun-
karendhez igazodni, ráadásul a teljes
munkaidő sem vállalható felelősséggel
a részükről.

– Az sem könnyíti meg a toborzást, hogy
folyamatosan növekednek a munka-
adói, illetve a vevői elvárások is: egyre
összetettebb, bonyolultabb feladatokat
kell ellátniuk a betanított munkások-
nak. Tovább fokozza a helyzetet, hogy
sokan nem is akarnak már több műsza-
kot vállalni, a pénz már nem minden,
előtérbe került a munka és a magánélet
összhangjának megteremtése. Keresle-
ti munkaerőpiac van tehát, így a cégek
alapvető érdeke, hogy minél inkább
család- és munkavállaló-barátok legye-
nek. Ehhez a kulcsszó a megújulás, az
új módszerek alkalmazása.

– Szerencsére a VIDEOTON Holding
Zrt. mindig nagy hangsúlyt fektetett a
dolgozók megbecsülésére. Valós problé-
mákra valós válaszokat, megoldá-
sokat adtunk és adunk ma is. Eppen
ezért törekszünk arra, hogy ahol csak
lehet egyszakos, vagy akár rugal-
mas munkarendre térjünk át, de ez a
termelő vállalatoknál nem mindig kivi-
telezhető.

– Jó példa a gondolkodásmódunkra az,
ahogyan a kismamák munkába való
visszatérését támogatjuk. Ha az eredeti
helyén ez problémába ütközik, akkor a
vállalatcsoporton belül más egységnél
keresünk – és rendszerint találunk –
megfelelő munkakört – *mutat rá a lehető-
ségekre a HR-igazgató.*

– *Miben tud segíteni a fluktuáció-me-
nedzsment?*

– Ha megkérdeznénk a vállalkozásokat,
hogy melyik a nagyobb probléma, a to-

borzás vagy a fluktuáció, biztos vagyok
benne, hogy valamennyien az utóbbira
szavaznának, hiszen egy-egy új ember
betanítása hosszú időbe telik, ráadásul
az oktatás a régi, jól bevált szakembe-
rek idejének egy jelentős részét is leköti
– *reagál a kérdésre a VIDEOTON HR-
szakembere.* – Időigényes, drága folyamat
tehát az új kollégák integrálása a szer-
vezetbe.

– Ugyanakkor a fluktuáció egyúttal a
legnagyobb lehetőség is a munkaerő-
hiány kezelésére. Ha egy cég jól tudja
kezelni a dolgozók lemorzsolódását
– főleg a kezdeti időszakban –, akkor
sokkal kevesebb embert kell toborozni,
így az ördögi kör idővel szűkül, vagy
akár meg is szűnhet. A gyakorlati ta-
pasztalatok alapján azt látjuk, hogy
100 új felvételistől a próbaidő alatt 30-
40, olykor akár 50% is kiesik. Helyükre
újabb munkaerőt kell toborozni. Eppen
ezért, helyesen kezelve az új embereket,
az elvándorlást akár a felére lehet csök-
kenten – *teszi hozzá a PannonJob humán-
szakértője.*

– *De hogyan kell helyesen kezelni
mindezt?*

– Több oldalról egyszerre kell megkö-
zelíteni a kérdést. Egyrészt kulcssze-
rep jut az emberek megtartásában a
képzésnek, másrészt annak, hogy az
újonnan belépő milyen támogatást kap
a közvetlen vezetőjétől, a munkatársai-
tól – *foglalja össze a lényegét az igazgatónő.*

– A VIDEOTON már régen felismerte
mindezek jelentőségét. Több mint tíz
éve folynak középvezetői képzések a
vállalatcsoport tagjai részére. Erre a
fluktuáció-menedzsmentnél is jól le-
hetett építeni. Hasonló témaköröket
érintünk, csak kicsit a fókusz kell más-
hová tennünk. A kommunikáció, a mo-
tiváció, az emberekkel való bánásmód
eddig is terítéken volt ezeken a tanfo-
lyamokon, csak ma már más válaszokat
kell adnunk a kérdésekre. Változik a vi-
lág, változnak az igények, az elvárások.
Ami működött egy-két évtizeden át, az
ma már kevésnek bizonyulhat. Egyfajta
generációváltás tanúi vagyunk, mely a
munkaerőpiacot is érinti. Új hozzáál-
lást, új gondolkodásmódot hoznak ma-
gukkal a fiatalok, mindez a részünkről
is más bánásmódot igényel. A veze-
tőknek tudniuk kell egyénre szólóan
dicsérni, motiválni, visszajelzést adni

CSOKIFOLYAM A MOUNT EVERESTIG

Székesfehérvár - Szeptember végén mutatta
be új termékét a Mondelez csoporthoz tarto-
zó Győri Keksz Kft. székesfehérvári üzemében
Pál László igazgató. Az új, hullámos fehér-
és tejsokis, kekszgyöngyös Milka Waves már
a harmadik itt készült termékfejlesztés. Ha a
gyárkaputól letennénk egy virtuális ösvényre a
fehérvári készítésű Milkákat, a Mount Everestig
érne a csokifolyam.

BÁNYÁSZNAP TATABÁNYÁN

Tatabánya - A 67. Bányásznap központi ün-
nepségén, a Magyar Bányászati és Földtani
Szolgálat július elsejei megalakulásának fontos-
ságát emelte ki ünnepi beszédében **Aradszki
András** energiaügyi államtitkár a Jászai Mari
Színház – Népházban.

60 MILLIÁRD FEJLESZTÉSRE

Veszprém - A Modern Városok Program kere-
tében hatvanmilliárd forintot fordítanak arra,
hogy élhetőbbé tegyék a megyeszékhelyt, se-
gítsék a gazdasági fejlődést, és szeretnének a
szabadidő eltöltéséhez is hozzájárulni – ezt szol-
gálják a sport célú beruházások. A megállapo-
dással olyan víziót vázoltak fel, ami előnyösebb
helyzetbe hozza a várost a húszas évekre.

Fotó: Mazán Tibor

úgy, hogy a dolgozó ne sértődjön, ne szökjön meg. Nem lehetnek sem agresszívak, sem túl passzívak, ismerniük kell azokat az eszközöket, amelyekkel a ma dolgozóival szót lehet érteni. Ezeket pedig meg lehet tanulni, és meg is tudjuk tanítani nekik – *fejti ki a részleteket a humántanácsadó.*

– Fontos lépés volt a VIDEOTON fluktuáció-menedzsmentjében a mentori rendszer bevezetése is – *teszi hozzá Budai Angéla.* – Szerettük volna, ha nem csak a középvezetőkre tesszük a dolgozók megtartásának, integrálásának terheit. A mentor – egy azonos munkakörben dolgozó, nagy tapasztalatokkal rendelkező kolléga –, gyakorlatilag folyamatos segítséget jelent az újonnan érkezett munkatársnak. Ha kérdése van, azonnal van kihez fordulnia. Ha problémái, kételyei adódnak, gyors, megnyugtató válaszokat kaphat attól, aki már keresztülment ezen a folyamaton.

– Óriási jelentősége van tehát a megfelelő eszközök alkalmazásának. A vállalatcsoporton belüli mérések igazolják a képzések, a mentorrendszer hatékonyságát. A fluktuációra a válasz: képzés, képzés, képzés. Az új kihívásoknak megfelelően, gyakorlatias módon oktatni az újonnan belépőket, a mentoraikat és a közvetlen vezetőiket.

– A VIDEOTON-nál alapszabály: csakis „életszagú” tanfolyamokat tartunk, olyanokat, amelyeknek konkrét gyakorlati haszna van. Ha ugyanis valós problémákat hozunk elő, és ezekre igyekszünk valós válaszokat

adni, akkor a dolgozók szívesen vesznek részt ezeken, mert érzik, és értik, hogy erre szükségük van.

– Az emberek – meggyőződésem – alapvetően motiváltak, ha rosszul közeledünk hozzájuk, akkor mi magunk romboljuk le a lelkesedésüket. Éppen ezért nem csak képeznünk kell őket, de azt is tudnunk kell, hogyan tegyük ezt – *summa a tudnivalókat Molnár Attila.*

– **Egy VIDEOTON méretű vállalkozás a számos kihívás mellett, sok területen képes extrákat nyújtani a dolgozóinak. Jól gondolom mindezt?**

– A képzések, a személyes karrier terén egészen biztosan. Már maga az infrastruktúra sem átlagos. Egykori továbbképző központunkat nemrégiben újjáépítettük meg, így ma egy korszerű tréningközpontban tanulhatnak a munkatársaink. Emellett egy vidéki bázissal is rendelkezünk, Balatonalmádban. Többnapos oktatásaink, csapatépítő tréningjeink gyakran itt zajlanak. Tagvállalataink is szívesen igénybe veszik ezt a helyszínt kisebb családi napokra, saját összejöveteleikre – *válaszol kérdésemre Molnár Attila.*

– A szakmai továbbképzésekre ugyancsak nagy hangsúlyt fektet a cégcsoport. Úgy gondoljuk, az emberek egyik legfontosabb motivációs lehetősége, ha személyesen is tudnak fejlődni. Éppen ezért a vezetés fontosnak tartja, hogy minden szinten biztosítsa a továbblépéshez, a fejlődéshez szüksé-

ges oktatást, a legkorszerűbb tudásanyagot. – Óriási szerepe van a társaságnál a VIDEOTON hozzáadott érték folyamatos növelésének. Az oktatóbázisunk is ennek a célnak van alárendelve. A projektmenedzsment képzésünk legfőbb értéke például, hogy saját, valós folyamatainkra, felmerülő problémáinkra képes választ adni, a csapatunk által összeállított anyagnak köszönhetően. Ezen az eszközön át képesek vagyunk felvértetni a kollégáinkat az egyre nagyobb kihívások ellen: a legalapvetőbb készségek, képességek kibontakoztatásán túl, az ügyfelekkel való bánásmódon át, egészen a konfliktuskezelésig. Kell a muníció, mert a minőség, a rugalmasság az egyre magasabb szintű hozzáadott érték tesz minket versenyképessé. Nagyon az elvárások, sokat kell, de sokat is lehet a VIDEOTON-nál tanulni. Egy komplex vállalatcsoportnál sokféle munkafolyamat, számos piaci szegmens megismerhető. Nem véletlenül ragaszkodnak a dolgozók a cégcsoporthoz. Egész generációk dolgoznak itt egy-egy családból. Nálunk a munka és a magánélet egyensúlyban van. Aki nyitott, megvan a képessége és az akarata a fejlődéshez, az előrelépéshez, azt támogatja a vezetés. Mindig belülről neveljük ki a vezetőinket is. Nagyon szép karrierutak láthatók itt a VIDEOTON-on belül.

Alkatrészek készülnek elektromos autókhoz

6,8 milliárdos SAPA beruházás Fehérvárott

Újabb, 6,8 milliárd forint értékű beruházást hajt végre a SAPA Profiles Kft. Székesfehérváron - jelentette be Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter Budapesten. Az 1,15 milliárd forint kormányzati támogatással megvalósuló, 120 munkahelyet teremtő beruházást komoly regionális versenyben nyerte el a város. A SAPA új présüzemében újgenerációs elektromos autókhoz gyártanak majd magas hozzáadott értékű alumínium alkatrészeket.

A SAPA Profiles Kft. az Alcoa-Köfém Kft. prismszerű üzemének 2007 februárjában történt kiszervezésével kezdődött. 2009-re vált 100 százalékos tulajdonossá az Orkla csoporthoz tartozó, svéd érdekeltségű SAPA Holding AB, mára pedig a Sapa Profiles Kft. mintegy 1500 munkavállalót foglalkoztat Magyarországon.

– A világgazdaság radikális átalakuláson megy át, olyan új megoldások születnek az ipari tevékenység során, melyekről korábban nem is álmodhattunk volna, ma pedig már a mindennapi életünk részét képezik. Komoly versenyhelyzet alakult ki az ipari szereplők és az új beruházásokért küzdő országok között egyaránt. A radikális változások az autógyártásban valósulnak meg, éppen abban az iparágban, amely a magyar gazdaság gerincét adja. A forradalmian új korszakot az elektromobilitás és az önmagukat vezető autók piacra kerülése jelenti – fogalmazott a beruházást bejelentő sajtótájékoztatón Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter.

Elmondta, hogy a magyarországi autógyártás rekordteljesítménnyel zárhatja a 2017-es évet, jó esély van arra, hogy az ágazat termelési értéke év végére meghaladja a 8 ezer milliárd forintot, melyre korábban soha nem volt példa. Fél év alatt 11 százalékkal nőtt az ágazatban foglalkoztatottak

száma, jelenleg 168 ezren dolgoznak az autóiparban, a SAPA-nál Fehérváron gyártott termékek 89,5 százaléka exportra készül.

– A norvég tulajdonú SAPA a világ egyik vezető autóipari beszállítója. A cég az újgenerációs elektromos autókhoz készülő, magas hozzáadott értékű alumínium alkatrészek – szerkezeti elemek, törésálló ötvözetek – gyártását hozza Székesfehérvárra. Az új présüzem 6,8 milliárd forintos beruházással valósul meg, 120 új munkahely jön létre. Az 1,15 milliárd forint kormányzati támogatást indokolja, hogy a beruházás jelentősen erősíti Magyarország pozícióját az elektromos autógyártásban. A beruházást Székesfehérvár komoly versenyben nyerte el, köszönhetően a cég és a kormány együttműködésének. A SAPA a világ 40 országában 100 üzemet tart fenn, így bőven volt jelentkező az új beruházásra is – fogalmazott a külgazdasági és külügyminiszter.

Frank Iepema, a SAPA ügyvezető igazgatója a fehérvári munkavállalók nevében mondott köszönetet a magyar kormánynak a támogatásért. Kiemelte, hogy a 12 évvel ezelőtti induláskor a cégüknek az volt a célja, hogy többet olcsóbban állítson elő, ma már azonban nagyobb hozzáadott értékkel gyártott, komoly mennyiségű alumínium és extrudált elemet termel. Példaként említette, hogy egy normál autó 18 ki-

logramm alumíniumot tartalmaz, míg egy sportautóban 220 kg alumínium található.

Dr. Cser-Palkovics András, Székesfehérvár polgármestere a sajtótájékoztatón köszönetét fejezte ki Magyarországnak a kormányának az iparnak kedvező adójogi környezet megteremtéséért, a SAPA új beruházásának támogatásáért. Ugyancsak megköszönte a cégnek, hogy az új présüzemet városunkban valósítja meg.

Úgy fogalmazott: Székesfehérvár számára kiemelten fontosak azok a fejlesztések, melyeket hosszú ideje a városban tevékenykedő vállalatok valósítanak meg. Itt ugyanis nem a megelőlegezett bizalom a kiindulási pont, hanem a tapasztalati tényeken alapuló, jó együttműködés. A SAPA új beruházásával, a nagyon komoly ipari váltással új technológia is érkezik Székesfehérvárra, ami közös kihívásunkat, a város 21. századra történő felkészítését is szolgálja.

A polgármester köszönetét fejezte ki azért is, hogy a SAPA élenjár a munkabérek emelése tekintetében, és komolyan kivette a részét a társadalmi felelősségvállalásból, a felsőoktatás támogatásából.

HORVÁTH

Ercsey Áron nagyon büszke a Várkert Bazárban végzett munkájukra

A környezetépítés tatabányai szakemberei

Extreme-Park Környezetépítő Kft.

Bár az Extreme-Park Környezetépítő Kft. 1996-ban alakult, mégis idén ünnepelték fennállásuk huszadik évfordulóját. Ennek az az oka, hogy ténylegesen 1997-től tekintik magukat komoly piaci szereplőnek, tudtuk meg Ercsey Áron tulajdonos-ügyvezetőtől, aki mezőgazdászként inkább a környezetépítést választotta hivatásul.

Az Extreme-Park Környezetépítő Kft. az első időszakban parkfenntartással és parképítéssel foglalkozott. Kezdetben a két ügyvezető mellett nyolcan dolgoztak a cégben, létszámuk ma 60-62 főre tehető. Emellett mintegy 50-60 fős alvállalkozói körnek adnak munkát, velük is folyamatos, állandó kapcsolatban vannak.

- *Legelső megbízásunk* – kezdi beszélgetésünket **Ercsey Áron** – a tatabányai parkok gondozása, fenntartása volt, kaszáltunk, lombot gyűjtöttünk. Utána jöttek olyan építési feladatok, amiket még kis cégeként el tudtunk látni. Tízegyházy éve fordultunk a komplett környezetépítés felé, mert egy piaci rést fedeztünk fel ezen a területen. Amit mi környezetépítésen értünk, az a nagyberuházások épített elemeinek épületen kívüli része, a park, az út, és a közművek összessége. A nagyberuházásokat általában egy magasépítő, generálkivitelező cég nyeri meg, és nekik kényelmes megoldás, hogy ami nem vág a profiljukba – azaz minden, ami a környezetépítés fogalma alá tartozik -, azt minél kevesebb alvállalkozónak adják ki. Azt szeretik, ha ez a tevékenység egy kézben van. Így mi ehhez alkalmazkodva fejlesztettük üzletágainkat, az út- és közműépítést. Az eltelt évek alatt jelentős sikereket értünk el, az építőipar nagy szereplőinek megbízható alvállalkozói partnere lettünk. Természetesen önállóan is pályáztunk munkákra, de csak olyanokra, amelyek elvégzésére képesnek éreztük magunkat. Így mára szép számmal vannak önkormányzati és állami megrendelőink is.

Az Extreme-Park Környezetépítő Kft. tevékenységi területének az egy napi járóföldet jelölte meg, olyan távolságig vállalnak munkákat, ahol még nem kell a kollégákat ott altatni. Dolgoznak Budapesten, Komáromban, Tatabányán, Székesfehérváron, Győrben, és természetesen Tatabányán is, bár az

„ittthoni” munkák alig kötik le kapacitásuk 30%-át.

- A gazdasági válság komolyan sújtotta az építőipart, akkoriban természetesen mi is vállaltunk munkát messzebb is, elmentünk Kiskunfélegyházától Debrecenig. Ugyanakkor érdekes volt látni, hogy amikor a piac többi szereplője már szenvedett a válságtól, akkor minket még nem ért el, csak egy, másfél év késéssel. Voltak ugyanis olyan áthúzódó munkáink, amik segítettek átvészelni ezt az időszakot. A túlélés másik fontos eleme volt a rugalmasságunk, az, hogy gyorsan tudunk alkalmazkodni megváltozott helyzetekhez. A kollégáim nagy része nagyon jól felkészült mérnökökből, építésvezetők, adminisztratív munkatársakból áll. Előnyünk még, hogy egy cégbe integráltuk a tervezést és a kivitelezést, így a munkák egy részénél már a tervezés fázisában be tudunk kapcsolódni – út-, közmű- és parktervezések -, és így a visszacsatolásunk a tervezők felé viszonylag gyors, közvetlen és hatékony. Ezáltal ők is azzal a szemléletmóddal tudják tervezni a projekteket, hogy egyből látják, a kivitelezésnél munkáinknak mikor milyen előnyt tudják kihasználni. Nagy hangsúlyt fektetünk a minőségbiztosításra, több mint tíz éve alkalmazzuk munkánk során az integrált minőségirányítási, környezetirányítási és munkabiztonsági nemzetközi szabványokat.

Mindezeknek köszönhetően a válság éveiben nem kellett szűkíteni a létszámot, bővíteni ugyan nem tudtak, de mindenkit sikerült megtartani. Így a válságidőszak náluk rövid volt, és utána egyből elkezdődött a felindulás, és nagyon szép munkákat kaptak a megrendelőktől.

- Most adtuk át például a Nemzeti Községi Egyetem új kampuszépületének komplett környezetrendezését, közel 200 milliós munkavoluménnal. Nagyon büszke vagyok arra is, hogy a tatabányai Kossuth tér munkálatainak egy szelét mi

végezhettük el. Nem kevésbé fontos referenciánk Budapesten a Várkert Bazár környezetrendezése, ott az Öntőház udvar komplett kivitelezése volt a miénk. A komáromi ipari parkban a bővítés munkáiban vehettünk részt, oda települnek majd az új zöldmezős beruházások. Az utóbbi egy-két év szép feladata volt ezen a területen a teljes infrastruktúra kialakítása, és az út építése. Részt vehettünk a tatabányai Angolpark rekonstrukciójában, és most kezdődik egy nagy munka Székesfehérváron, ahol az épülő Sóstói stadion komplett közművesítését és környezetrendezését mi végezhetjük.

Ezekhez a munkákhoz a munkatársak, szakemberek mellette komoly gépparkra is szükség van. Az Extreme-Park Környezetépítő Kft. 250 millió forint összértékű munkagéppel rendelkezik. A forgókörtől a speciális parkolóókig minden tevékenység elvégzéséhez a legmodernebb járművek, gépek állnak a rendelkezésünkre. És hogy milyen a konkurencia? Ercsey Áron szerint az út- és közműépítésben nagyon sok a vetélytársuk, viszont igen kevesen vannak azok a vállalkozások, amelyek hozzájuk hasonló, komplex megoldásokat kínálnak, és megfelelő referenciákkal is rendelkeznek. Ez feltétlenül komoly versenyelőnyt jelent az Extreme-Park Környezetépítő Kft. számára a különböző munkák elnyeréséhez.

- Szeretnénk a magasépítéssel területén is előrelépni, a cégcsoporthoz tartozik jelenlegi nevén az EPKonstruktív Kft. A tulajdonosi kör azonos, közösen használjuk a titkárságot, de a gazdálkodás, a projektvezetés önálló. Nálunk magas a saját létszám, saját eszköz, ott inkább projektvezetők vannak, mert a magasépítés sokkal több szakágból áll, az alap szakembereken kívül sok alvállalkozót vesz igénybe, így abban a cégben nagyobb hangsúlyt kap a projektszervezés.

Az építőipar rákfenéje a körbetartozás, a

Az Extreme-Park szakemberei utat építenek a komáromi ipari parkban

kifizetések, bérek csúszása, hiszen sokszor a fővállalkozók késnek az átutalással, nehéz helyzetbe hozva a többieket. Az Extreme-Parknál 20 év alatt még sosem késtek a bérfizetéssel, ezért jó hírnök van a dolgozók, és az alvállalkozók körében.

- Ha jön egy új kolléga, és rákérdez erre, mindig azt szoktam mondani, ne nekem higgyen, menjen ki a kollégák közé, és amit a hátam mögött mondanak, az van úgy. Egy pályázat segítségével egyébként éppen most dolgozunk a rugalmas foglalkoztatás bevezetésén az irodai és a fizikai állománynál. Rájöttünk arra, hogy a könnyelőknek nem feltétlenül az irodában kell lenniük napi nyolc órában. Mindketten kisgyerekes anyukák, így számukra az a kedvező, ha 9 és 15 óra között van a törzsmunkaidejük, a maradék feladatokat pedig akár otthonról, az interneten keresztül is elvégezhetik. A fizikai állománynál a munkaidő-keretes rendszerre térünk át. Az építőiparnál, amikor esik, havazik, vagy fagy, és nem tudunk dolgozni, a kieső munkaidőt át tudjuk csoportosítani 3 hónapos időintervallumon belül úgy, hogy amikor adottak a feltételek, akkor többet dolgozunk egy kicsit. Persze rosszabb időben is mindenki megkapja a teljes munkabéretét. Kiszámítható, állandó fizetések vannak nálunk, nem órabéres rendszerben dolgozunk. Ezt nagyon pozitívan fogadták a kollégák, gyakorlatilag minimális a fluktuáció, sőt mondhatjuk, hogy inkább nulla. Egy foglalkoztatás bővítési pályázat keretében pedig újabb munkagép beszerzése válik lehetővé és 5 fővel sikerül bővíteni létszámunkat.

A cégek mostanában a markáns munkaerőhiányra panaszkodnak. Az Extreme-Parknál nincs ilyen gond,

ha nehezebben is, de mindig találnak megfelelő kollégát. Van egy gyakornoki programjuk, igyekeznek már az egyetemen megszólítani azokat a fiatalokat, akiket az oktatóik ajánlanak, és minden nyáron építész-technikus és építőmérnök hallgatók töltik náluk szakmai gyakorlatukat.

- Ezzel azt is elértük - meséli zárásként Hercsey Áron -, hogy már az oktatási intézményekben is van egyfajta olyan hírünk, hogy hozzánk érdemes bátran jönni, hiszen hasznosan lehet eltölteni a nyári gyakorlatot. Most kezdtünk egy programot a Szent István Egyetem tájépítészeti karával, harmadéves hallgatókat láttunk vendégül Tatabányán és Komáromban. Az együttműködés lényege az, hogy mi biztosítjuk a gyakorlathoz a feltételeket: autóbusz, szállás, matematika, képzési rend. Utcabútor-családokat kellett tervezni a szerkezettan tananyag keretében. Ebből két nap volt az, amikor a két várost bejárták, és azok építészeti elemeivel ismerkedtek. Utána három nap műhelymunka következett, az már az egyetem számítógépein történt, és utána volt egy bemutató, ahol a hat munkacsoport beszámolt, milyen utcabútorokat terveztek. Nagyon érdekes és színvonalas munkák születtek. Inspiráló volt számukra a közeg, hiszen a mi tájépítész tervezőink, építőmérnök kollégáink mondták el nekik, hogy a gyakorlatban hogyan kell megközelíteni egy utcabútort, egy padot, vagy akár egy szemetest. Meglódult a fantáziájuk, és nagyon gyakorlatias anyagokat tettek le az asztalra. Bízunk benne, hogy néhányukat munkatársként köszönhetjük majd az Extreme-Park Környezetépítő Kft.-nél a diploma megszerzése után!

VEÉR KÁROLY

A BRIDGESTONE TÁMOGATJA

CSERNOVICZKI ÉVÁT

Tatabánya - A tokiói olimpiáig szóló hároméves támogatási szerződést kötött **Csernoviczki Éva** cselgáncsozóval a Bridgestone Tatabánya Termelő Kft. Az abroncsgyár támogatása a megfelelő edzőskörülmények megteremtésében, valamint a nemzetközi edzőtáborokon való részvételben segíti az olimpiai bronzérmes sportlónót.

TATA A FELSŐOKTATÁSBAN

Tata - Községi Felsőoktatási Képzési Központot alakítottak ki az egykori piarista rendház épületének hasznosításával. Az intézményben csecsemő és kisgyermeknevelő-, valamint tanártovábbképzés zajlik ősztől, és itt kapott telephelyet a Magyar Zoltán Népfőiskolai Társaság is.

25 ÉVE TESTVÉR PÁPA ÉS KAMPEN

Pápa - Pápa és Kampen polgármestere megerősítette a testvérvárosi szerződést. A Városházán tartott ünnepségen a helyi és a kampeni képviselő-testület tagjai, a partnervárosi kapcsolatban részt vevő intézmények és szervezetek vezetői vettek részt.

20 | éve építünk

Fotó: Mazán Tibor

Hatékony mezőgazdaság naprakész termelési adatokkal

FARMING 4.0 technológia: AgroVIR

Informatikai robbanás előtt áll a mezőgazdaság. A gépeken, a földeken elhelyezett szenzorok ontják az adatokat. A kérdés csak az, ki, mire tudja használni ezeket? Van-e olyan eszköze, amely képes mindezt feldolgozni, értékes, döntést elősegítő információvá alakítani? Az AgroVIR-nél a FARMING 4.0 korszak technológiáján dolgoznak, nem kis érdeklődés mellett. De mit tud ez a program? – erről kérdeztük Maróti Miklóst, az AgroVIR Kft. ügyvezető igazgatóját.

– Hogyan jött létre az AgroVIR és minek köszönhető, hogy ennyire gyorsan terjed?

– Agronómus vagyok, mezőgazdasági termelésben dolgoztam. Rengeteg adminisztrációs teher van a mezőgazdasági termelőknél, gyakran párhuzamos listákat vezetnek, ezekből az adatokból sok mindent ki lehetne olvasni. Úgy gondoltam, szaktanácsadóként hasznosítom mindazt, amit eddig megtanultam. Hamar rájöttem azonban, hogy adatok nélkül ez nem fog menni. Kiderült ugyanis, hogy az itthoni cégeknél a gazdálkodásra, a termelésre vonatkozó számok szakmai szempontból nincsenek nyilvántartva. Ami van, az a könyvelést szolgálja, minden más pedig a tulajdonos fejében fellelhető. Az AgroVIR-t azért hoztuk létre, hogy legyen mibe rögzíteni az adatokat, majd szakmai szemmel elemezni a gazdálkodást. Aztán mára kinőtte magát, amire úgy tűnik, óriási igény jelentkezik. Ez adott aztán lendületet a további fejlesztésnek is.

– Kinek jó ez a szoftver, és miért épp ezt érdemes választani?

– Egy olyan megoldást sikerült tető alá hoznunk, amely a mezőgazdaságban tevékenykedőknek – ahogy megtapasztaltuk – kin-

cset ér. A logikája, komplexitása, és a belőle kiolvasható következtetések tekintetében a világon egyedülálló. Ezt a fajta adatfeldolgozást, szolgáltatást egyetlen ismert farmmenedzsment szoftver sem tudja, pedig szép számmal akad belőlük a piacon. Ezek jellemzően könyvelői szemléletet követnek, ezért magukról a termelési folyamatokról, azok összefüggéseiről nem tudnak információt nyújtani a cégvezetőknek, vagy a tulajdonosoknak. Ezzel szemben az AgroVIR éppen nekik készült. Nem véletlen, hogy a legtöbb agronómus nem kedveli, mert egyrészt dolgozniuk kell vele, másrészt a rendszer informálja a feletteseket, ami alapján a folyamatok ellenőrizhetőek, számon kérhetőek lesznek, az összefüggések ismeretében pedig egzakt döntések hozhatók.

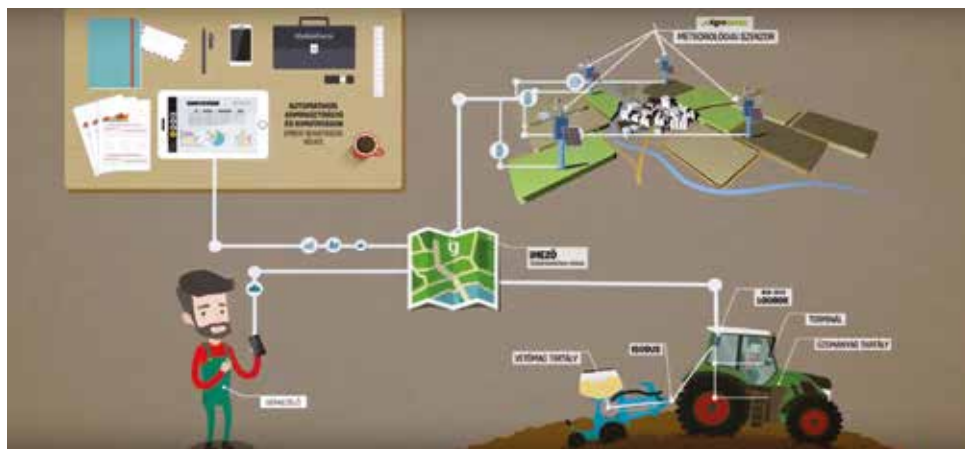
– Mekkora a potenciális piaca az AgroVIR-nek és ebből milyen szeletet sikerült már meghódítaniuk?

– Amikor elindultunk, úgy gondoltuk, a mi vevőink az 500 hektárnál nagyobb területen gazdálkodó szántóföldi növénytermesztők, vagyis a legnagyobbak. Ennek a piacnak – gyakorlatilag – ma már több, mint 20%-át sikerült lefednünk. Egyfajta szájhagyomány útján terjedtünk.

– Menet közben derült ki, hogy ennél sokkal szélesebb körű az érdeklődés a termékünk iránt. Mindaz, amit megálmodtunk és megvalósítottunk, komoly értéket jelent más piaci szereplők számára is. Például a közelmúltban ültünk le tárgyalni a hazai pénzpiac egyik legnagyobb szereplőjével a lehetséges együttműködésről, de elindult a közös munka az Agrárgazdasági Kutató Intézetrel is. Az egyeztetések során gyorsan fény derült arra, hogy a rendszerünkben olyan értékes információhoz juthatnak a kiválasztott gazdaságok írásos beleegyezésével –, ami másutt nem áll rendelkezésre. Nagy fantáziát látnak tehát ők is abban, amit csinálunk. Továbbá együtt dolgozunk az egyik legnagyobb mezőgazdasági gépforgalmazóval is, akinek a traktorai már maguk is adatgyűjtők, szenzorokkal vannak felszerelve. Ezek a számok aztán a mi rendszerünkbe kerülnek.

– A potenciális piacunk ma még beláthatatlanul nagy. Megoldásra várnak az ültetvényeken gazdálkodók, a szőlészek-borászok – bár itt már ma is akad néhány partnerünk –, de több kisebb vállalkozás is megvette már a szoftverünket, és nekik is jól jönne egy még inkább testre szabott verzió.

– Nemzetközi szinten is szeretnénk a ring-

be lépni. Első körben Románia és Szlovákia felé nyitottunk.

– Milyen nehézségekkel kellett szembe nézniük?

– Ma még a méretünk és a finanszírozási lehetőségeink szabják meg a növekedésünket. Jól megválogatott gárdával dolgozunk, ahol igazi csapatmunka folyik. Egyedül indultam el ezen az úton, majd a megfelelő társakat megtalálva lépésről lépésre haladtunk. Ma már 19-en vagyunk. A potenciális piacot nézve, ez bizony meglehetősen szerény létszámnak tűnik.

– Most tartunk ott először, hogy banki finanszírozást kaphatunk, melynek az eddigi teljesítményünk a fedezete. Nem szívesen veszünk igénybe külső forrást, de ha terjeszkedni akarunk, nincs sok választásunk. Olyan cégekkel kell felvennünk rövid időn belül a versenyt, amelyek támogatói a Szilícium-völgyben élnek, vagy világ szinten jegyzett pénzügyi befektetők.

– Sokan kérik azt is, hogy a könyvelési részt is illessük be a programunkba. Erre mindig kategorikusan nemet mondunk. Így tudjuk biztosítani a függetlenségünket. A rendszerünket – elkészítve hozzá a megfelelő interface-t – gyakorlatilag bármelyik ismert könyvelőprogramhoz hozzá tudjuk illeszteni. Nem kívánunk tehát a konkurenciájukká válni.

– Óriási kihívás az informatika térhódítása is. Egyetlen év alatt annyit változnak az igények és a kínálat, hihetetlen gyorsasággal épül be a mezőgazdaság mindennapjaiba az informatika.

– Tőlünk nyugatra az informatika már megszokott a mezőgazdaságban, de mi a helyzet nálunk?

– Épp a közelmúltban tartottunk egy előadást, ahol 100-150 mezőgazdasági vállalat volt jelen. Arra akartuk felhívni a figyelmüket, hogy milyen rohamléptekben fejlődött az elmúlt 100 évben a mezőgazdaság, és hogy ez a tempó egyre csak gyorsul. Míg az 1920-30-as éveket – a FARMING 1.0-át – a kézzel és az állati erővel végzett mun-

ka jellemezte, addig a 70-es, 80-as években – a FARMING 2.0-ban – már a gépeké volt a főszerep. A FARMING 3.0 kora a modernizálásról, a rendszerszerű működésről, a precíziós technológia elterjedéséről szólt, a FARMING 4.0 pedig most következik. Ez az informatikáról, az adatok összekapcsolásáról fog szólni. Ehhez készítjük mi a szoftverünket. Mert ma már minden ott van a gépeken, az informatika képes begyűjteni és tárolni minden adatot. A kulcskérdés az, hogy hogyan hasznosítsuk, mivel dolgozunk fel azokat. Mi ebben vagyunk jók.

– A magyar mezőgazdaság még messze nem tart ott, hogy felismerje az ebben rejlő lehetőségeket. A legtöbb cégnél a nap reggeli eligazítással indul, ahol az egész csapat összegyűlik. Megbeszélik, ki hová megy, mit csinál, mi a napi teendő. Ezzel elmegy úgy 20-30 perc. Utána többnyire mindenki tankolni indul. Vagyis a munkaidő kezdete, és a tényleges, táblán végzett munkavégzés között sok holtidő van, legalábbis, ami a méregdrága gépeket illeti. Mert, ha azok főlegesen állnak, az egyrészt pénzkidobás, másrészt kockázat. A mezőgazdaságban ugyanis nagyon jól kell időzíteni. Ha egy nappal később vetek, kisebb lesz a hozam. Ha egy héttel később, akkor akár nagyságrenddel nagyobb lesz a kiesés. Ugyanez igaz a növényvédelemre, vagy a betakarításra is. Az idő tehát döntő tényező, mint ahogy az is, hogy az időjárás milyen, egyáltalán érdemes-e kimenni a gépekkel a táblákra, vagy csak órákon át tartó, meddő várakozás lesz belőle.

– Az ügyfeleink 20%-ánál már legalább azt elértük, hogy papíralapon elindult az előzetes munkakiosztás. A javaslatunkat megfontolva, hamar rájöttek arra is, hogy ha a munkaszervező már előző nap végig gondolja a másnapi teendőket, akkor nő a hatékonyság, és a reggeli eligazítás szükségtelen. Azzal pedig, hogy mindent papírra vetnek, a hibákat, félreértéseket, tévedéseket is csökkenti tudják, ami bizony ellenkező esetben ugyancsak sokba kerülhet.

– De a jövő a kütyüké, nem a papíré. Már elkészült az okos telefonon futó alkalma-

zásunk, és az egyik partnerünknel már a napi gyakorlatban is kiválóan működik. A táblákon kint vannak a ma már olcsón beszerezhető szenzorok, ontják az adatokat, emberi jelenlét nélkül is. A napi feladat mindenkinek a telefonjára érkezik, nem kell egymásra várni reggelente. Az okos telefon kivezeti a táblára a kollégát, előírja a feladatot, az ahhoz szükséges anyagot. Nyomon követhető az egész napi munkája. Pontosan lehet tudni, mikor kezdődött a munkaideje az adott gépen, meddig dolgozott vele, milyen feladatot végzett el. A GPS megmutatja hová ment: a műhelybe vagy épp az állattenyésztő telepre. Ez alapján automatikusan elkészíthető a munkaidő-nyilvántartás. Nem kell hozzá semmit rögzíteni, és a hibalehetőséget is kizárhatjuk.

– Egy okos telefon néhány tízezer forint, sőt flotta esetén ingyen van. Sok mindenre jók ezek a kis készülékek. Fotót lehet vele készíteni, ami felvihető a rendszerbe. Akinek jogosultsága van, megtekintheti. Hihetetlenül nagy segítség mindez, ha például egy törött alkatrészt kell a terepen kicserélni. Beküldhető, mi hibásodott meg, és már indulhat is a pótlására valaki. De ugyanez a helyzet, ha például egy gyomot lát a gépkezelő a táblán, amit nem ismer. Beküldi, és máris az előtt van, aki érdemben hozzá tud szólni.

– Ennek ellenére ma még rendszerint valóságtól elrugaszkodott IT-soknak néznek bennünket, amikor arról beszélünk, hogy minden gépkezelőnek okos telefont kell adni a kezébe, és azon keresztül irányítani a napi munkáját. Pedig nem kétséges, hogy pár éven belül ez már a mindennapok része lesz. Megállíthatatlanul ebbe az irányba fejlődik a világ.

– Az előadásunk befejező diája is arról szólt, hogy egy egyre gyorsabban száguldó szelvényen ülünk, amire ma még fel lehet szállni, most még csak lassan gurulunk. De, ha valaki elmegy a lehetőségek mellett, nem foglalkozik vele, három-öt év múlva már késő lesz. Végleg lemarad, nem lesz képes felzárkózni. Mi azért dolgozunk, hogy minél többen legyünk azon a vonaton.

CSEH TERÉZ

Fotó: Mazán Tibor

Fotó: Grundfos

Új termékek gyártásával tovább bővül a termelés

10 éves a Grundfos Székesfehérváron

Éppen tíz esztendeje annak, hogy a Grundfos Magyarország Gyártó Kft. megnyitotta Székesfehérvári gyáregységét. A jubileumi ünnepségen Török László ügyvezető igazgató, Stephane Simonetta, a Grundfos Vállalatcsoport Termelésért felelős alelnöke, és Cser-Palkovics András, Székesfehérvár polgármestere köszöntötte a megjelenteket.

Török László ünnepi beszédében rámutatott, hogy fontos néha egy-egy mérföldkőnél megállni, ünnepelni, visszatekinteni az elvégzett feladatokra. Ezt követően megköszönte mindazok munkáját, akik a fehérvári üzem fejlődését az elmúlt tíz év során segítették, külön kiemelve a gyár dolgozóit. A cégvezető elmondta, hogy a 2007-es esztendő a Grundfos magyarországi jelenlétének egyik legjelentősebb éve volt. Ekkor döntött el, hogy nem csak két gyár és 1000 fő fog idehaza a Grundfosnál dolgozni, hanem ennek dupláját célozták meg. Ebben az évben nyílt meg továbbá a Grundfos City, a cég vevőközpontja, valamint ekkor lelt otthonra Székesfehérváron, a 4-es gyárban az új kutatás-fejlesztési osztály, és a hozzátartozó laboratórium is. Mindez lehetővé tette, hogy a vállalatcsoport ma jelentős mértékben képes hozzájárulni a világ vezető szivattyúinak fejlesztéséhez.

– „Székesfehérvári jelenlétünk különlegességét bizonyítja az a tény is, hogy itt olyan feladatokat szánt nekünk a vállalatcsoport vezetése, amely a Grundfosnál egyedülálló, és éppen ezért nagy tulajdonosi és vevői bizalomra épül.” – emelte ki az ügyvezető, aki arra utalt szavaival, hogy a kutatás-fejlesztés mellett az egyedi, egydarabos nagy szivattyúk előállítás („King size pumps”) is itt történik, 100%-os teszteléssel, gyakran vevői jelenlét mellett. Köszöntőjét Török László azzal zárta, hogy megköszönte a vállalatcsoport vezetőinek bizalmát, valamint a városvezetés támogatását, azt a pozitív szemléletet, amellyel a Grundfos beruházásait értékeli.

Stephane Simonetta beszédében értékelte az elmúlt tíz év eredményeit. Elmondta,

hogy a székesfehérvári gyár megnyitásának fő célja a termelési kapacitás bővítése volt, ami az itt fellelhető szakértelemre és lehetőségekre támaszkodott. A gyár nemcsak, hogy teljesítette küldetését, de új lehetőségeket is kínál a további befektetésekhez. Fehérváron a csúcsmínőségű víz- és szennyvízrendszerek gyártása mellett a kutatás-fejlesztés is elindult, mégpedig közvetlenül összekötve a termeléssel. Az alelnök az eredmények közül kiemelte: 70 kutató mérnök dolgozik ma már a Grundfos hazai üremeiben, és eddig több mint 4 millió szivattyút gyártottak le. Az alelnök bejelentette, hogy hamarosan új, fontos termékekkel – mixerekkel és áramlást segítő termékekkel – bővíthet a fehérvári gyártás.

Dr. Cser-Palkovics András megerősítette a visszatekintés, az ünneplés jelentőségét, különösen, ha ez egy születésnap. Mindez azért is fontos, mert mutatja, hogy a Grundfos nem bánta meg a tíz évvel ezelőtti hozott döntését, azt, hogy ide Székesfehérvárra telepítette egyik gyáregységét.

– A Grundfos érdekes, értékes munkahelyi kultúrát, új termékpalettát és munkahelyeket hozott Székesfehérvárra, ami a családoknak megélhetést biztosít. Az ilyen vállalkozások idetelepülésének köszönheti a város, hogy Magyarország legmeghatározóbb központja, és közép-európai szinten is jegyzett ipari centrum – értékelte a nagyvállalat és a város kapcsolatát a városvezető, majd külön kiemelte, és megköszönte azt a külső megjelenést, ami bizonyítja, hogy egy ipari üzem is szép lehet. Mindez nem csak a városkép miatt fontos,

hanem főleg az ide naponta bejáró dolgozóknak ad többletet.

A polgármester azt is elmondta, hogy a város és a Grundfos együttműködése rendkívül sikeres és szerteágazó. A családoknak nyújtott megélhetésen, a jelentős helyi adókon túl, a társaság élen jár a társadalmi szerepvállalás, a támogatás terén, továbbá fontos partner a duális képzésben és a felnőttoktatásban.

Az ünnepi beszédek végén dr. Cser-Palkovics András átadta a város jelképes ajándékát – egy emléklapot – Stephane Simonettának, mely azt szimbolizálja, hogy ennek a városnak komoly történelme van, és ehhez – a fejlődést segítve – a maga eszközeivel a Grundfos is hozzájárul.

Az ünnepi műsort Végh Lajos homokanimációs művész előadása zárta, majd a felszólalók a sajtó rendelkezésére álltak. Lapunk kérdésére – *Milyen messzire látnak el a jövőt illetően?* –, Stephane Simonetta válaszolt: – *Nagyon nagy távlatokban – nem csak negyedévekben – gondolkodunk, hosszú távra tervezünk. A 2020-ig szóló stratégiánk elérhető a weboldalunkon, de valójában a legfelsőbb vezetés már a 2030-as évek felé tekint, két alapvető irányban: víz és energia. Értékeink és céljaink vannak. Hiszünk abban, hogy ezek mentén az egész planéta jólétéhez hozzá tudunk járulni, egyrészt a tiszta vízhez való hozzájutást segítve, másrészt a tiszta energia termelését támogatva.*

Fél évszázada a megyeszékhely szolgálatában

50 éves a távhőszolgáltatás Tatabányán

Szent Borbála-dombormű-állítással, múltidéző fotókiállítással és a 2017. évi törzsgárda tagok köszöntésével ünnepelte a város távfűtési szolgáltatásának 50 éves történelmét a T-Szol Zrt.

Fél évszázada kezdte meg működését a Komárom-Esztergom Megyei Távhőszolgáltató Vállalat, vagyis a KOMTÁVHŐ. A jeles jubileum tiszteletére ünnepséget rendezett a város jelenlegi távhőszolgáltatója, a T-Szol Zrt. Az eseménynek az a Győri út 23. szám alatti székház adott otthont, amelynek területén 50 éve elkezdődött a szolgáltató története. A rendezvény díszvendége volt **Bencsik János** országgyűlési képviselő, **Schmidt Csaba**, Tatabánya Megyei Jogú Város polgármestere, valamint **Orbán Tibor**, a Magyar Távhőszolgáltatók Szakmai Szövetségének elnöke.

Az ünnepségen **dr. Hidas János**, a T-Szol Zrt. igazgatóságának elnöke köszöntőjében elmondta: ugyan az első fűtési szezon már 1962 decemberében kezdetét vette Tatabányán, a város első távfűtési szolgáltatóját, a KOMTÁVHŐ-t csak később, 1967. július 1-jén alapították meg. Jelen alkalomból ennek évfordulóját ünnepli a T-Szol Tatabányai Szolgáltató Zrt., a KOMTÁVHŐ jogutódja.

Schmidt Csaba polgármester fontosnak nevezte azt a nagy változást is, hogy a cég átállt a biomasszafűtésre. A további feladat pedig az, hogy ezt a 200 kilométernyi rendszert karban tartsuk és felújítsuk, azért, hogy hatékonyabbak tudjunk lenni és a tatabányaiak elvárásait is ki tudjuk elégíteni – fejtette ki a polgármester.

– A rezsi csökkenés nagyban hozzájárult a lakók kiadásának csökkenéséhez, ám fontos a szigetelés, a házak, lakóépületek megújítása. Az önkormányzat az elmúlt 15 esztendőben pályázatok segítségével már sokat tett az energiahatékonyság érdekében – mondta el **Bencsik János**, a Tatai-medence országgyűlési képviselője.

Az ötvenedik évforduló tiszteletére sokszínű programmal készültek a szervezők. **Dallos István** fotóművész és helytörténész közreműködésével különleges fotókiállítás nyílt meg: a Tatabányai Múzeum, Dallos István, **Tarjáni Antal** és a T-Szol Zrt. által gondosan összegyűjtött, kevesek által ismert felvételek a tatabányai távfűtési szolgáltatás elmúlt évtizedeit mutatják be. A tárlat képei a jövőben a szolgáltató székházának folyosóit fogják díszíteni.

A T-Szol Zrt. minden évben köszönti a kerek évfordulós munkaviszonyukat ünneplő munkatársakat. Az idei méltatásoknak kiváló alkalmat biztosított a jubileumi ünnepség, így még emelkedettebb hangulatban szoríthatták meg a kollégák kezét, köztük egy 45 éve a vállalatnál dolgozót, elismerve és megbecsülve valamennyiük odaadós és kitartó munkáját.

Tisztelegve a 120 éves történelmét ünneplő tatabányai bányászat előtt, bemutatták **Moser Ernő** fafaragó-restaurátor Szent Borbála-

la-domborművét is. A fából készült alkotást **Gedő Attila** püspöki biztos szentelte meg. A fotókiállításhoz hasonlóan, a műremeknek szintén a székházban keresnek végleges helyet. A program zárásaként pohárköszöntővel emlékeztek meg Tatabánya távhőszolgáltatásának elmúlt öt évtizedéről, és koccintottak a város szolgálatában dolgozó munkatársak egészségére.

A TATABÁNYAI TÁVHŐSZOLGÁLTATÁSRÓL

A T-Szol Zrt. a települések lakásállományából Tatabányán mintegy 23 000 lakossági fogyasztót lát el távhő- és használati melegvíz-szolgáltatással általános közüzemi szerződés keretében. A tatabányai távfűtő vezetékhálózat teljes hossza meghaladja a 200 kilométert. A hőenergia 449 hőközponton keresztül jut el a fogyasztókhoz. A T-Szol Tatabányai Szolgáltató Zrt. tevékenysége az elmúlt évek során igazán sokrétűvé vált. A Társaság Tatabánya és Baj község távhő- és használati melegvíz szolgáltatását végzi, emellett főbb tevékenységei közé sorolható az ingatlangazdálkodás és -fejlesztés, -karbantartás, társasházkezelés, temető-üzemeltetés és temetkezési szolgáltatás, valamint létesítmény-üzemeltetés.

Az építőipari fellendülés újabb veszélyeket hordoz

Bátor lépésekre van szükség

Azt gondolhatnánk, egy válság után a szerencsés túlélők igazán jól járnak, hiszen az ilyenkor törvényszerűen bekövetkező fellendülés új piacokat, új megrendeléseket hoz számukra. Az előnyök azonban – mint mindig – nehézségekkel is járnak. Ezt tapasztalhatják a hazai építőipar szereplői is, akik aszerint, hogy néhány fős alvállalkozók, építőanyag-gyártók, -kereskedők, vagy épp generálkivitelezők, eltérő módon élik meg a hirtelen jött növekedést. Úgy tűnik, újabb káosz van kialakulóban. Mindenki – alaposan kiéhezve – a lehető legnagyobb szeletet szeretné kihalászni a közös tortából, és eközben észre sem veszi a közeledő veszélyeket. Grabarics Gáborral, a Grabarics Építőipari Kft. cégtulajdonosával beszélgettünk.

– Hogyan hatott a világválság a magyar építőiparra, és hol tartunk ma?

– A nemrégiben véget ért pénzügyi világválság hazánkban is negatívan hatott a beruházási kedvre, így az építőiparra is. A kialakult, már-már drámai helyzetet jól tükrözte, hogy a bankok – hasonlóan az autókereskedőkhöz – különösen veszélyes kategóriába sorolták az építőiparban tevékenykedő ügyfeleiket. Az iparág talpon maradt vállalkozásainak teljesítménye – leszámítva azon szerencséseket, akik az állami infrastrukturális beruházásokban részt vállalhattak – majdnem a felére csökkent.

– Aztán a válság végeztével, szinte egyik napról a másikra, hirtelen megnőtt a kereslet, és a megrendelésektől zsúfolt építőipar újabb veszélyekkel, szokatlan jelenségekkel találta szembe magát.

– Milyen veszélyek ezek?

– A több éven át visszafogott igények hir-

telen, egyszerre zúdultak ránk, a válság túlélőire. Teret ugyan nyertünk, és mindez természetesen sokkal jobb állapot, mint amikor munka nélkül tengettük napjainkat, ám a generálkivitelezők számára – ahogy azt a magunk bőrén is tapasztaljuk – egy ilyen hirtelen változás, legyen az bármilyen pozitív is, nem hozza meg rövid időn belül a várt eredményt. Míg a kisebb piaci szereplők, az alvállalkozók – burkolók, festők, vakolók, homlokzatszigetelők – gyorsan tudnak reagálni a növekvő keresletre, 100-200 vagy akár 300%-kal emelik a díjaikat, minket generálkivitelezőket gúzsba kötnék a jóval korábban megkötött szerződések. Bő egy éve aláírt, egy-másfél évre szóló megbízások ezek. Tartanunk kell az árainkat, holott ennek többszörösét kell kifizetnünk alvállalkozó partnereinknek. Így a szakipari munkákat csak veszteséggel tudjuk kivitelezni.

– Sokszor már a pénz sem jelent megoldást, a kapacitáshiány miatt veszélyben vannak a

vállalt határidőink is. Nem tudunk időben megfelelő képességű, létszámú alvállalkozókat munkába állítani, mert egyszerűen nincs jelentkező.

– Kevés a szakember az országban. Ennek egyik oka, hogy a válság idején Nyugat-Európába vándoroltak, ahol tárt karokkal várták a jó szakmunkásokat, és ahonnan a javuló hazai tendencia ellenére is nagyon nehéz lesz hazacsábítani őket.

– A másik probléma, hogy a szétvert szakképzési rendszerünk következményeivel is most kell szembenéznünk, az újonnan felállt képzési szisztéma pedig még nem képes elegendő számú és minőségű szakembert kibocsátani.

– Tovább súlyosbítja a helyzetet, hogy annak ellenére, hogy gyakorlatilag egy inflációmentes, relatíve olcsó energiára épülő gazdasági környezetben működünk, az építőipari anyagárak mégis hirtelen, 10-20%-kal emelkedtek. Ez a növekedési ütem indokolatlanul

GRABARICS
ÉPÍTŐIPARI KFT.

magas, és rendkívül káros folyamatok elindítója lehet, a generálkivitelezőket ellehetlenítheti. Az az építőanyag-gyártóknak sem lehet érdeke, hogy kifizetetlen számlák keletkezzenek, vagy, hogy a generálkivitelezők tönkre menjenek. Márpedig ennek esélye napról napra nő.

– A szakemberhiányt tovább fokozza az is, hogy az ország egészére vonatkozóan egyszerre, egy időben született döntés a Területi Operatív Programokról, ennek eredményeként az alaposan előkészített, engedélyezett, gyakorlatilag startra kész tervekhez az önkormányzatok most vadásszák a kivitelezőket. Talán ésszerűbb lett volna mindezt több lépcsőben, egyfajta folyamatosságot biztosítva lebonyolítani.

– Szakemberek nélkül, egyszerre akarunk tehát mindent: atomerőművet, olimpiát, nagyszámú lakásépítést, településfejlesztést. Persze az atomerőmű esetében egészen biztosan számíthatunk majd az orosz munkaerőre, az olimpia pedig – úgy vélem – teljesen reális lett volna 2028-ra, de a lényeg, hogy el kell gondolkodnunk azon, hogyan tudunk ebből a helyzetből pozitívan kikerülni.

– Vegyük sorra a veszélyforrásokat és a lehetséges megoldásokat! Mi lehet az orvos-ság a szakemberhiányra?

– A tapasztalatok azt mutatják, hogy még sehol sem volt építőipari bumm nagy tömegű, relatíve olcsó munkaerő nélkül. Egy ilyennek lehattunk tanúi a német egyesítésnél a 90-es évek elején. Ott a kelet-európai vendégmunkások jelentették a megoldást. Aztán az évtized derekán – amikor a hazai építőipar növekedésnek indult – a német piac hanyatlani kezdett, válságba került. Tömegével vásároltuk a használt építőipari eszközöket, gépeket, és a hazatérő munkaerő is éppen jókor jött a fellendülőben lévő magyar építőipar számára. Így az itthoni munkaerőhiány gyorsan megoldódott.

– Most azonban más a helyzet. Európa-szerre egyszerűen van fellendülés az építőiparban. A német és az osztrák piac túlfűtött, nagy a kereslet, óriási a cégek leterheltsége. Ugyanez igaz számos más európai államra: Hollandia, Belgium, Franciaország, Anglia várja az építőipari munkásokat. Egymástól, illetve a nyugatiak Kelet-Európából lopkodják a munkaerőt. Idehaza az emelkedő bérek, díjak ellenére sincs még meg az a húzóerő, ami hazahozhatná a kint dolgozókat. Még mindig messze vagyunk a nyugaton elérhető jövedelemtől, ráadásul ott is béremelésekkel próbálják megtartani a munkaerőt. Nem lesz egyszerű hazacsalni ezt a réteget.

– Dubai is példaértékű lehet. Indiából, Pakisztánból, Bangladesből importálták a

munkásokat, Hollandiából, Angliából, Németországból pedig a mérnököket. Hasonlóképpen Kína felett partvidéki részei is távolabbról – Belső-Kínából – vonzották oda a munkaerőt az építkezésekhez.

– Mindez jól mutatja, hogy nekünk is valami hasonlóan kellene gondolkodnunk. Semmiképp sem tűnik célravezetőnek az az út, amit Nyugat-Európa választott, a gazdasági bevándorlók tömeges befogadásával. Sokkal realitásabb lehet egyfajta keleti nyitás Ukrajna, Fehéroroszország, Grúzia irányába, ahol hozzánk jóval közelebb álló kultúrával találkozhatunk, és az orosz mintára épülő szakképzésüket is könnyen össze tudjuk hangolni a miénkel. De tovább megyek: a néhány ezer kilométerre lévő India és környéke is érdekes lehet a számunkra, ahol lényegesen fegyelmezettebb munkaerővel, munkakultúrával találkozhatunk, mint azoknál, akik most számolatlanul özönlenek be Nyugat-Európába. Az általam említett országok népeinél egymás tiszteletben tartása a kultúra közös alapja. Ha őket idehívjuk, nem kell attól tartanunk, hogy tömegesen le akarnak majd telepedni hazánkban. Ezek az emberek dolgozni jönnek, anyagilag kicsit gyarapodni, hogy majd visszatérhessenek otthonaikba, családjukhoz.

– Ukrajna esetében már történtek pozitív kormányzati lépések, melyek a határon túl élők munkavállalását könnyítik idehaza. Ezt célszerű lenne kiterjeszteni a környező országokra, és attól sem szabad megijedni, ha Indiát emlegetjük. Bátor, talán kicsit szokatlan lépésekre van szükség ahhoz, hogy a fellendülésből adódó lehetőségeket megragadhasuk, és a növekedés töretlen maradjon.

– A szakképzési rendszert illetően milyen változásokra lenne szükség?

– A duális képzés jó irányt mutat, mi is foglalkoztatunk fiatal mérnökjelölteket a rendszer keretében. A problémát a folyamatosság hiányában látom. Mi valóban bevonjuk ezeket a leendő szakembereket a feladatokba, számítunk rájuk, ám néhány hét vagy hónap után – a rendszer sajátosságából adódóan – visszamennek az iskolapadba, így a poszt, amit elláttak üres marad. Ideálisabb lenne, ha tudnánk, hogy az év minden napján van, aki betöltse azt az adott munkakört. Ez – úgy vélem – szervezés kérdése csupán. Érdemes lenne ezzel foglalkozni.

– A szakközépiskolai oktatásnál egészen más problémákat látok. Olyan, mintha késésben lenne a tananyag a harmad-negyedéves diákoknál, mintha mindent az utolsó, ötödik évben szeretnének majd megtanítani nekik.

– A szakgimnáziumot pedig egyszerűen nem is értem. Már a szóösszetétel is ellen-

mondásos: vagy szakképzés, vagy gimnázium. Nem véletlenül lettek ezek annak idején szétválasztva. Más a cél. Dönteni kell, hogy szakképzés, vagy egy magasabb szintű általános képzés, melynek célja a továbbtanulás. Aki nem tud dönteni, annak a szakközépiskola kínálja az áthidaló megoldást. Szakgimnáziumra tehát semmi szükség.

– Érdemes lenne felvállalni, és szépen viszállítani a régi jól működő oktatási rendszert a jól megszokott három szinttel. Egy dolgot kellene csupán megváltoztatni: a tananyagot, de azt nagyon. Az, amit ma a szakképzésben oktatnak, köszönő viszonyban sincs azzal a technológiával, amit a gyakorlatban nap, mint nap használunk. Ez a valódi probléma, amit akkor fogunk tudni orvosolni, ha a szakma és az oktatás közelebb kerülnek egymáshoz, ha a szakmai szervezetek, a gyakorló szakemberek bevonásával, részt vesznek a tananyagok összeállításában.

– Az építőanyag-gyártók, -kereskedők esetében mi jelenthetne előrelépést?

– A németek okos példáját érdemes követnünk: nagyon vigyáznak arra, hogy az élénk kereslet ellenére az árak évente 2-3%-nál ne emelkedjenek nagyobb mértékben. Ez hosszú távon minden szereplő érdekét szolgálja. Nálunk különösen indokolt ez a fajta önmérséklete az anyaggyártóknak, hiszen java részük német vagy osztrák cég, és ezek az országok ügyesen kezelték a válság idején is – állami megrendelésekkel – az építőiparukat, így koránt sem érintette őket olyan súlyosan, mint kelet-európai társaikat.

– Ha tehát az anyagárak fokozatosan kúsznak felfelé, az érthető és indokolt, ám ha vágatnak, az nehéz helyzetbe hozza a kivitelezőket. Jó kommunikációval, a fokozatosságra építve egy jól kiszámítható, biztos jövő elébe nézhetünk mindannyian. Persze ehhez az is kell, hogy az alapvető trend ne változzon, a lakásépítési fellendülés tartós legyen. Amit most nagy növekedésként élünk meg, az ugyanis alig több, mint amennyit egyébként is építeni kellene egy egészséges nemzetgazdaságban. Évi 35-40 ezer új lakásra lenne szükség, amellet, hogy rengeteg a bontandó épület az országban. Itt is volt egy majd tízéves szünet a válság miatt.

– A CSOK és az áfa-kedvezmény jó kezdeményezés, piacképességüket a gyakorlatban is bizonyították. Mindenki azt várja tehát a kormánytól, hogy tartsa fenn ezeket a kedvezményeket hosszú távon is. Bízunk benne, hogy a hozzáfűzött reményeket a népességnövekedés terén is beváltja majd. Persze ennek kézzel fogható eredményeire még várni kell egy kicsit.

CSEH TERÉZ

Geotermikus és napenergiát is használnak majd

Új üzemcsarnokot épít Tatán a MooWa Kft.

Új gyártócsarnok építését kezdte meg a Tatai Ipari Parkban a német tulajdonú MooWa Assembling Kft. A helyszínen tartott sajtótájékoztatón a cég magyarországi ügyvezetője elmondta, hogy a 3300 m² összterületű csarnokkomplexum építése mintegy 800 millió forintba kerül.

Werner Moosbauer hozzátette: az új csarnok padlófűtését geotermikus, a működéshez szükséges energia előállítását pedig napenergiával fogják megoldani. A munkahely akadálymentesített lesz, hiszen mozgáskorlátozottakat is kívánnak foglalkoztatni. A cégben jelenleg 98 fő dolgozik, a létszámot év végére, a csarnok átadására 150, majd a következő évben 200 főre kívánják emelni. A tulajdonosoknak fontos, hogy dolgozóik motiváltak legyenek, és minél komfortosabban érezzék magukat munkahelyükön. Az épülő új csarnokban ezért továbbra is egy műszakban, rugalmas munkaidővel folytatódik majd a gyártás reggel 6 és este 6 óra között.

Michl József polgármester beszédében kiemelte, hogy az építési területet az Önkormányzattól vásárolta meg a cég, s nagy

öröm, hogy egy olyan vállalat tulajdonába került, amely több éve működik már Tatán, sokaknak ad munkát, és ezzel az új fejlesztéssel tovább bővítheti dolgozói létszámát. A saját beruházással létrehozott új csarnok azt is bizonyítja, hogy a MooWa elkötelezetten, hosszú távon Tatán is akar maradni. A MooWa Assembling Kft. jelenleg is foglalkoztat 8-8 fő megváltozott munkaképességű, illetve a közmunkaprogramból a munkaerőpiacra visszatérő dolgozót, ezáltal példát mutat az Ipari Park vállalkozásainak.

Bencsik János, a térség parlamenti képviselője elmondta, hogy a beruházó cég ugyan kábel összeszereléssel foglalkozik, de nem autóiipari, hanem informatikai, számítástechnikai célokra, ezzel oldva az egyoldalú iparági függést, és hozzájárul

va Tata városának több lábón állásához, és erősíti a település gazdaság szerkezetét. A német tulajdonú MooWa Assembling Kft. 2011. január 4-én kezdte meg tevékenységét Tatán, huzaltermékek szerelésével, fröccsöntésével, vágásával és csomagolásával. A Kft. jelenlegi csarnoka (a Honvéd utca 41. szám alatt) már szűkösnek bizonyult, ezért szeretnék üzemcsarnokukat áttelepíteni az ipari parkba. A Kft. tavaly év végén kapta meg az engedélyt az önkormányzattól megvásárolt ipari parki telken gyártócsarnokának felépítésére, a beruházást idén kezdték meg, és várhatóan az év végére be is fejezik.

TO
FOTÓ: MAZÁN TIBOR

ÖNKORMÁNYZAT

HÍREK, INFORMÁCIÓK RÉGIÓNK TELEPÜLÉSEIRŐL

*„Többször elmondtam, de nem lehet elégszer hangsúlyozni, hogy Táton mindig is az volt a szemlélet, hogy minden évben tegyünk valamit az épített és teremtetett környezetünk meg-
szépítéséért. Apró lépésekkel, de mindig előremutatónan haladunk az elődeink által kijelölt
úton.”*

TURI LAJOS

Látogatóközpont épül a Turulnál

Gerecse kapuja néven épít látogatóközpontot a tatabányai önkormányzat a megyeszékhely fölé magasodó Turul emlékmű közelében több mint 600 millió forintos beruházással, melyből 514 millió forint az uniós támogatás – mondta **Schmidt Csaba** polgármester. Az ötszáz négyzetméteres létesítményben vendéglő, állandó és időszakos kiállítások és ajándékbolt kap helyet. A központ egy év múlva fogadhat látogatókat. A beruházással egy időben felújítják az emlékműhöz vezető utat, a parkerdőben új tanösvényeket jelölnek ki és kisebb rekonstrukciókat végeznek el a Turul szobron és talapzatán.

Balatonfűzfő

Balatonfűzfő Város Önkormányzata a tavalyi és az idei évben is jelentős fejlesztések megvalósítására nyújtott be támogatási kérelmeket. A város szeretné a turisztikai kínálatát bővíteni, valamint a meglévő kínálatot színvonalasabbá, szí-
nesebbé tenni.

Cikkünk a 31. oldalon

Bajna

Bajna községbe az idén mintegy 400 milliónyi pályázati forrás érkezett, tudtuk meg Pallagi Tibortól. Ennek egy része a TOP kiírásából, másik része pedig a Vis Maior alaphoz származik.

Cikkünk a 37. oldalon

Országos projektindító konferencia Székesfehérváron

A hatékonyabb kormányhivatalokért

A Fejér Megyei Kormányhivatal által vezetett konzorcium 7 milliárd forint vissza nem térítendő európai unós támogatásban részesült a KÖFOP-1.0.0-VEKOP-15-2016-00042 „A Kormányhivatal irányításának hatékonyabbá tételét biztosító háttér kialakítása” című kiemelt projekt keretében - tudtuk meg Dr. Simon László Fejér megyei kormány megbízottól a projektindító konferencián.

Dr. Zöld-Nagy Viktória, a Miniszterelnökség Területi Közigazgatásért Felelős Államtitkárságának helyettes államtitkára köszöntőjében kiemelte: a projekt stratégiai célja a fővárosi és megyei kormányhivatalok hatékony irányításához szükséges információ- és elemzési háttér biztosítása, valamint az elektronikus forma alkalmazásának elterjesztése a belső hivatali működés során. A fejlesztést a Fejér Megyei Kormányhivatal a Miniszterelnökséggel, valamint a Kormányzati Informatikai Fejlesztési Ügynökséggel közösen alkotott konzorciumban valósítja meg.

Ezt követően **Varga Gábor** projektvezető tájékoztatójában hangsúlyozta: a fenti stratégiai cél megvalósítása érdekében, a Közigazgatás- és Közszolgáltatás-fejlesztési Operatív Program (KÖFOP) részeként, a projekt a fővárosi és megyei kormányhivatalok szervezeteinek belső működésével kapcsolatban hajt végre fejlesztéseket. Ennek részeként megvalósul az adattárház kialakítása gazdálkodási és működési adatkörökre; elemzési szolgáltatásokat alakítanak ki a különböző vezetői szintek igényeinek figyelembevételével.

Az összesen 217 helyszínen megvalósuló fejlesztésben érintett szervezetek az elsődleges államigazgatási helyszínekként funkcionáló kormányhivatalok és járási hivatalok, beleértve a kormányablak-hálózatot és a települési ügysegédek is. Az egységes irányítási

struktúra kialakítása által korszerűsödnek a munkamódszerek, valamint az ország minden pontján azonosan magas színvonalú és egységes közigazgatási információszolgáltatások lesznek elérhetőek a fővárosi és megyei kormányhivatalok és szervezeti egységeik vezetői és munkatársai számára. **Klóó Józsefné** a projekt gazdasági vezetője hozzátette: továbbfejlesztik a gazdálkodási rendszert, melynek keretében bevezetik az e-számlázást, megvalósulnak az ügyfelek fizetési lehetőségeinek bővítéséhez szükséges kormányhivatali szintű fejlesztések,

valamint munkaállomásokat szereznek be. Így közvetetten csökkennek az ügyfelek (állampolgárok és vállalkozások), valamint a kormányhivatalok helyi és területi partnerszervezeteinek adminisztratív terhei, és - különösen az e-számlarendszer bevezetése által - kézzel foghatóvá válik számukra a gyorsabb és gördülékenyebb ügyintézés.

VEÉR KÁROLY

A konferencia után **dr. Simon László** kormány megbízott válaszolt lapunk kérdéseire:

– Miért éppen a Fejér Megyei Kormányhivatal lett a nagyszabású projekt gazdája, központi irányítója?

– Óriási megtiszteltetés, hogy a Magyar Kormány ezzel a szép feladattal bennünket bízott meg. Szerintem látják azt az eltökéltséget, tudást, felkészültséget, amely alkalmassá tesz bennünket a konzorcium vezetésére. De ez természetesen egyedül nem megy, hiszen konzorciumi partnereink, a miniszterelnökség és a fővárosi, valamint a 19 megyei kormányhivatal szoros együttműködésének eredményeként újíthatjuk meg a magyar területi közigazgatás bizonyos szegmenseit.

– Milyen plusz feladatokat jelent ez a kormányhivatal dolgozóinak?

– Nem hajtunk végre létszámnövelést azért, mert a projekt konzorciumvezetője vagyunk. Egy kis team végzi a napi munkája mellett túlórában - délután, éjszaka, hétvégén - a projekt menedzselését, előkészítést, a pályázati kiírások elkészítését. Ismétlem, ez csapatmunka, hiszen szorosan együttműködünk a feladat végrehajtásában Dr. Zöld-Nagy Viktória helyettes államtitkár asszony vezette fejlesztési helyettes államtitkársággal. Tehát plusz létszámot nem vontunk be, partnerségben a kormányhivatalokkal az ott lévő tudást, adatokat, információkat fölhasználva végezzük a feladatokat.

Balatonfűzfő turisztikai kínálatát fejlesztené

Jelentős fejlesztésekre pályázott a város

Balatonfűzfő Város Önkormányzata a tavalyi és az idei évben is jelentős fejlesztések megvalósítására nyújtott be támogatási kérelmeket. A város szeretné a turisztikai kínálatát bővíteni, valamint a meglévő kínálatot színvonalasabbá, színesebbé tenni, ezért az önkormányzat indult a Kisfaludy Turisztikai Fejlesztés Program keretében a „Balatoni strandok fejlesztése” című pályázaton, melynek eredményeként közel 62 millió forintból újulhat meg a város két strandja.

A Fövenyfürdő kínálatát – az elmaradt felújításokon (közlekedők felújítása, padok, hulladékgyűjtők, strandlépcsők és kerítés cseréje) túl – 4 új szolgáltatással bővítjük, beléptető rendszer, pihenőkövek, pára- kapuk és gyermekpancsoló kerül kialakításra, melyeket 2018 nyarán vehetnek igénybe vendégeink. Bízunk abban, hogy a felújítással és az új szolgáltatások bevezetésével még vonzóbbá, színvonalasabbá és kedveltebbé válik strandunk, továbbá, hogy nő a látogatottság és ezáltal az önkormányzat saját bevételei is, mely újabb fejlesztések finanszírozását szolgálhatja.

A város családbarát strandján, a Tobruki Strandon is új szolgáltatásokkal várjuk a vendégeket 2018 nyaráról, hiszen beléptető rendszer, térfigyelő kamerarendszer, pára- kapu és egy sportesemények rendezéséhez is alkalmas labdarúgó- és strandröplabda pálya épül. Emellett korszerűsítjük a térvilágítást, felújítjuk a strandlépcsőket, a közlekedőt, az ivókutat és a kültéri zuhanyzót, és új homokot kap a meglévő gyermekpancsoló.

Az önkormányzat 7 projektjével indult és közel másfél milliárd forint támogatást igényelt a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) I. és II. körében kiírt pályázatain. A 7 pályázatból ezidáig egyről született támogatói döntés, a többi 6 bírálata még folyamatban van.

Az önkormányzat kiemelt figyelmet fordít arra, hogy a város kerékpárosbarát településsé váljon, ezért a 2015. évben megvalósult 1,1 km kerékpárút, 2,5 km sétány és

Kerékpáros Információs Pont folytatásaként kívánja megvalósítani a Fűzfőfürdő-Fűzfőgyártelep településrészeket összekötő 1,9 km kerékpárút építését, valamint a Sirály Vendéglő és a Kalóz köz közötti 749 méter új kerékpárút, továbbá 42 db parkolóhely létesítését és elektromos járművekhez szükséges töltőberendezés kialakítását.

A megvalósult sétány és kerékpárút szakaszok valójában első állomásai egy nagyszabású, több milliárd forintos beruházásnak, „A balatonfűzfői Öböl Park kialakítása – ÉLMÉNY, TERMÉSZETESSEN” című projektnek, amit az önkormányzat vagy szakaszokra bontva, vagy egy nagy projektként kíván megvalósítani. Az Öböl Park projekt olyan hiánypótló, természetközeli fejlesztés a Balaton kapujában, ami képes lendületet adni a régió turizmusának. A projekt tartalma röviden: ökoház, kilátó, tanösvények, kincshalász játszótér (vizes ökológiai játszópark), erdei rönkjátszótér, Hálópont Fagyizó kilátóponttal és csúszdával, új parti sétány szakaszok, csónakkölcsönző, lombkorona ösvény, fürdőházas stég, Szirom Park, jóga, slackline és vízipiac.

A képviselő-testület kiemelt jelentőséggel kezeli a sporttal kapcsolatos tevékenységét is. Nemrégiben elkészítette a SPORT PARK BALATON névre keresztelt beruházás-fejlesztési koncepcióját, melynek célja, hogy a jelenlegi Városi Stadion területén megvalósulhasson egy 100 férőhelyes 3-4 csillagos szálloda és rehabilitációs központ konferenciateremmel, a Balaton Uszodában kialakítandó rekreációs részleggel, 500 férőhelyes

sportcsarnokkal, edzőpályákkal, szabadterei multifunkcionális sportpályával és kiszolgáló létesítményekkel. A beruházás megvalósítására jó esély mutatkozik, a befektető és az üzemeltető felkutatása már folyamatban van.

A város szem előtt tartja az intézményeinek korszerűsítését, racionalizálását, ezért a meglévő egészségügyi alapellátási szolgáltatásokat (háziiorvosi, házi gyermekorvosi és védőnői szolgáltatás) városrészenként egy-egy épületbe integrálja a fűzfőfürdői Egészségház megépítésével és a fűzfőgyártelepi rendelők fejlesztésével. A városban található mindhárom óvodai telephely fejlesztésére is rendelkezik az önkormányzat előkészített projekttel.

Az önkormányzat már korábban is sikeresen indult energetikai pályázatokon és az idei év májusában kihirdetett TOP pályázaton is sikerült nyerni közel 111 millió forintot a Városháza épületének homlokzati hőszigetelésére, nyílászáróinak cseréjére, júliusban pedig a Belügyminisztérium pályázatán 26 millió forintot a Városháza tetőzetének felújítására és a napelemes rendszer telepítésére. Az önkormányzat a Városháza épületén kívül a Vágfalvi Ottó Művelődési Központ épületenergetikai korszerűsítésére is pályázott közel 137 millió forint támogatásra. Balatonfűzfő a jövőben is élni fog a pályázati lehetőségekkel annak érdekében, hogy a város látványos fejlődésnek indulhasson mind a helyiek, mind az idelátogatók megelégedésére.

H.R

A polgármesteri iroda falán testvérvárosi alkotások sorakoznak. Dr. Erdei Péterné alpolgármester az erdélyi Sepsikőröspatak akvarelljét mutatja be.

Gárdony testvérvárosi kapcsolatai

Határtalan tanulás

Gárdony Város Önkormányzata évtizedek óta építi és működteti partnerkapcsolatait. Erről Tóth István polgármesterrel kezdtünk beszélgetni, aztán bekapcsolódott meglátásaival a téma „felelőse”, dr. Erdei Péterné alpolgármester is, úgyhogy egy párhuzamos interjú során meséltek a témáról.

Tudatosan törekszenek arra a városvezetők, hogy ne úgynevezett kipipált közös programok valósuljanak meg, hanem igazi, elmélyült kapcsolatok működjenek. Ha sport, oktatási, kulturális, családi, baráti együttműködések jönnek létre, akkor az esetleges választások, személyi változások nem tudják eltüntetni a kialakult hagyományokat, legfeljebb mindig újragondolásra készítetnek – *vallják egyöntetűen.*

– Milyen programok zajlottak a közel-múltban?

– T.I.: Májusban egy 10 fős lengyel diák delegáció látogatása során kötődtek új barátságok. Az Öregfiúk labdarúgó-csapata 6-7 éve utazik hol egyik, hol a másik testvérvárosához, illetve hív meg ellenfelet egy-egy rangadóra (legutóbb pünkösdkor). Főleg a nyári szünetben családok járnak egymáshoz nyaralni, amihez jó háttérrel ad, hogy a külföldieknek számos turisztikai élményt ad a Velencei-tó. Itt járt a közelmúltban Lesquin 15 fős nyugdíjas petanque csapata, jövőre a mi sportolóink utaznak Franciaországba. Az Agárdon megrendezett Velencei-tavi Hal-Vad-Bor-és Pálinkafesztivál mindenkor kellemes találkozási ünnep a partnerek delegációi számára, és már elképzelhetetlen a program a mörlenbachi fúvósok vadászkürtös eb-

resztője és fellépése nélkül. Diákjainak már természetes, hogy az iskolában hazájuk értékeit, környezetük nevezetességeit külföldi gyerekeknek mutatják be, majd ők mennek hozzájuk vendégségbe – nyáron épp Sepsikőröspatakra vonatoztak. Német és erdélyi látogatók már személyes kapcsolataik révén jöttek ide ismerős családokhoz augusztusban.

– Dr.E.P-né: Az Iglice öt, az Alboráda kórus már négy külföldi fellépést tudhat a háta mögött, művészeink lengyelországi tárlatot, a diákcsoportok csak 2017-ben a francia partneren kívül minden testvérvárosunkhoz eljutottak. Az erdélyi közegben a hazaszeretet továbbélése élmény az elsődleges, másutt a nyelvgyakorlás, kapcsolatépítés – összességében egy európai életszemléletre nevelés a cél.

– A személyes vezetői kötődések azért nyilván elősegítik a közös gondolkodás?

– T.I.: Meghatározó volt, hogy Zary legjelentősebb vállalkozója – még egyetemistaként – Budapesthez kötődött, tehát szívügye a mi partnerségünk. Van egy kis felvidéki település, Szőgyén, ahol magyar a polgármester, s bár ez nem hivatalos kapcsolat, mégis remekül együttműködünk a diákcserére és sport terén, baráti alapon. A felnőtt

és ifjúsági futbalcsapatuk Agárdon játszott, júniusban a mieinket fogadták, szeptember 9-én a népdalkörük Dinnyésen szerepelt.

– Dr.E.P-né: A képviselőtestületek összetétele meg-megváltozik, egy-egy vezető nyugdíjba megy, vagy bármi egyéb tényező a kapcsolataink városi szintű élénkségére természetesen visszahat, de a finn, osztrák, német együttműködés több mint 20 éves története, s a többi partnerség lényege a már említett kisközségi szinten való kötődésről szól. Az én személyes érintettségem is 24 éve kezdődött. Akkor még nem voltam a képviselőtestület tagja, de a férjem igen. Neki segítettem még az első diákcseré programok lebonyolításában, később pedig ezt a megbízatást kaptam alpolgármesterként, s mondhatom, hogy nekem is szívügyem volt-van-lesz ez az ügy.

– Minden ország, település, kisváros más és más. Ez a sokszínűség milyen tapasztalatot adhat útravalóul a mindennapokra?

– T.I.: Ezek az együttműködések olyan nyitott és őszinte találkozások, hogy tényleg azt nézzük, miben segíthetünk a másiknak. Elmondjuk a működéssel, szervezéssel, gazdalkodással kapcsolatos tapasztalatainkat, illetve láthatjuk egymás jó gyakorlatait életközben.

A számtalan élmény egyike: az Öregfiúk franciaországi barátságos focimeccse

Minden testvérvárosban észreveszünk olyan ötletet, ami nálunk sikeres lehet. Minél többet látunk a világból, annál többet tanulhatunk, hiszen intézményfenntartástól a hagyományápolásig minden témát megmutatunk egymásnak. Kevesebb pénzből, civil összefogásból hogyan lehet pazar fogadást lebonyolítani – ehhez például nem kellett messzire menni, elég volt a felvidéki, erdélyi unitárius és nőegyleti vendéglátásokat látni, ahol a hölgytagok főznek ilyen alkalmakkor. Senki sem szórja a pénzt, nem jellemző a rongyrazás, de az értékek megmutatása mindenkinek fontos. Tanárként évtizedekig tanítottam a dűnéket. Tananyagként azért más volt, mint a francia-belga határon tengerparti csodaként megélni a látványt. De az élmény utána a tudásközvetítesemre is viszszahatott. A mezítlás megmászások történetét ma is beépíteném a gyerekeknek szóló magyarázatomba. Az életről alkotott kép, a jövőképe is megváltozhat egy-egy úton.

– Mit tanulhatnak tőlünk a testvérvárosok?

– T.I.: A nyugatiaknál a Magyarországról alkotott képet tudjuk befolyásolni. Mindig rácsodálkoznak arra, hogy míg ők 15 éve nem tudnak komoly rendőri erők nélkül rendezvényt szervezni, itt nyugalomban élünk. A gulyás-operett szemléletet is fölülírjuk, amikor az élő, átmentett hagyományvilágunkat látatjuk. Az erdélyi barátainknak az volt a legmegkapóbb élményük, hogy hátrányos helyzetű és árva gyerekeket láttunk vendégül, akik enélkül sosem juthattak volna külföldre.

– *Sajátosak az ún. testvérvárosi közös találkozóik is.*

– Dr.E.P-né: Az egyes kapcsolatok évfordulóit megünnepeljük kiállításokkal, baráti es-

tekkal, de már 5 alkalommal arra nyertünk uniós pályázatot, hogy valamennyien együtt legyünk. Ilyenkor valamilyen szempontból a saját települését kell mindenkinek bemutatni és valami extra meglepetést is hozhatunk a résztvevők egy játék, egy dal, gasztronómiai ínycség, pantomim formájában. Legutóbb a környezetvédelmi projektek jelentették a központi témát. Nagyszerű azt megélni, hogy akik velünk baráti viszonyban vannak, egymással is fölveszik még a kapcsolatot. Így hoztuk össze az erdélyieket a finn, francia delegációval, de az osztrákok és a németek is ellátogattak egymáshoz. Az eseményeken mindig meghívtunk a helyi Mozgássérült Egyesület. Én legtöbbször az emberi kapcsolatokat értékelem a testvérvárosi együttműködésekben. Megtisztelő az, hogy általunk ismerik meg hazánkat más nemzetek, hogy kialakíthatunk egy jó képet, és hogy ennek minden városlakó részese lehet, hiszen a település apraja-nagyja megmozdul: ki vendéglátóként, ki tolmácsként, ki szereplőként önkénteskedik. Rengeteg a pozitív lakossági visszajelzés, hogy milyen sokat jelentett egy-egy szervezetnek, civil körnek vagy egyénnek az itt szerzett élmény.

– Végezetül, ha ki lehet ragadni a számtalan kedves emlék közül egy meghatározót, kérem, mesélje el nekünk!

– T.I.: Mindig megható külföldön magyarokkal találkozni. Hogy hol és hogyan őrizzük a magyarságunkat, az megejtő tud lenni a világ bármely pontján. Nyelvét, iskoláját, templomát féltő a határon túli barátaink mindennapi küzdelme. De a kitelepített, vagy világháborúban elsodort családok helyzete éppoly szívszorító. A francia rendezvényekre mindig ellátogatnak a kint élő magyarok, és mesélnek. A generációk logikája hasonló a német-francia-osztrák berkekben: az első

generáció beilleszkedni akart, nem is adta át anyanyelvét a gyermekeinek. Szerencsére a kiköltözött nagyszülők pótolták ezt a hiányt, az anyanyelvből „mamanyelv” lett, s így az unokák is odajönnek hozzánk beszélgetni, gyökereiket kutatva.

– Dr.E.P-né: Huszonévek tükrében egy történetet nem tudok kiemelni, mert sok történet egyformán kedves számomra. Ahogy egy mozgássérült hölgy a mankóját félretéve teljes bizalommal a partnerére támaszkodott a táncházunkban, azt sosem felejttem. Vagy az a kép, hogy egy rég végzett hajdani erdélyi diák a sepsikőröspataki utcán a nyakamba borult, megköszönve hogy vendégül láttuk. És a testvérvárosi kapcsolatok révén szövődött barátságokról az jut eszembe, hogy kb. 20 éve jártunk egy diákcsoporttal Halikkóban, két fiú ott megismerkedve azóta is tartotta a kapcsolatot egymással, és most a finn barátját az esküvőjére is meghívta a fiatalember. Lehet, hogy nagy szavaknak tűnnek, de nekem az a meggyőződése, hogy az európai föld békéjéért akkor teszünk legtöbbet, ha a másik nemzet történelmét, identitását megismerjük, s ezáltal elfogadjuk, megszeretjük egymást. Ez egy küldetés.

Dr. Göde Andrea

GIEBOLDEHAUSEN, NÉMETORSZÁG
SALO, FINNSORSZÁG
KIRCHBACH, AUSZTRIA
MÖRLENBACH, NÉMETORSZÁG
POSTBAUER-HENG, NÉMETORSZÁG
ZARY, LENGYELORSZÁG
SEPSIKÖRÖSPATAK, ROMÁNIA
LESQUIN, FRANCIAORSZÁG

Eredeti kilométerkövek Tát határában

Apró lépésekkel haladnak az elődök útján

Táton minden évben tesznek valami újat

Nyugodtan mondhatjuk, hogy Tát nyertese a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program pályázati csomagnak – kezdte beszélgetésünket Turi Lajos, a kisváros polgármestere. Öröndetes – tette hozzá –, hogy egyre jobban érződik, hogy a polgári építői akarat fellendült az utóbbi időben.

– Miként készültek a TOP-os kiírásokra Táton?

– Többször elmondtam, de nem lehet elég-szer hangsúlyozni, hogy Táton mindig is az volt a szemlélet, hogy minden évben tegyünk valamit az épített és teremtett környezetünk megszépítéséért. Apró lépésekkel, de mindig előremutatón haladunk az elődeink által kijelölt úton. Ezzel a szemlélettel készültünk képviselőtársaimmal a pályázatokra, alaposan, széleskörűen jártuk körül, hogy a TOP-ba mit tudnánk beépíteni. Aktuális munkánk éppen a megkezdett intézménystruktúra fejlesztése volt, korábban az iskolák, és a kultúrház részesült energia-megújulási projektben. Így most a TOP-ból folytatjuk a bölcsőde teljes egészében való megújítását, az orvosi rendelő és az iparterület bővítését, fejlesztését. Mindehhez hozzákapcsoltuk az adóssághozzájárulási pályázatban nem szereplő településként kapott támogatást, így még teljesebbé tettük az ideai beruházások sorozatát. Az elmaradt óvodai épületeket és az orvosi rendelőt – ezek nem fértek bele a TOP-ba – ebből a csomagból fejlesztjük. A beruházások megkezdődtek, és folyamatban vannak. A TOP pályázatból eddig mintegy 500, az adóssághozzájárulási pályázatban nem szereplő településként kapott támogatásból pedig közel 180 millió forint érkezett Tátra.

– Várnak még további pályázati támogatásokat?

– Időközben gyarapodtunk még egy TOP pályázati csomaggal, ami kimondottan kisvárosok számára íródott ki a zöldfelületek, parkok fejlesztésére, kiépítésére. Befogadták már, az egész várost érintő második

körös projekt összértéke 150-160 millió forint. A város nagy területen helyezkedik el, rengeteg a zöldfelülete. Nyáron nagyon nehezen birkózunk meg a gondozásával, a közmunkásaink száma is egyre kevesebb, a 6000 lelkes Táton mindössze 7-8 fő akad. Most már vállalkozást is be kellett vonni a fűnyírásba, így jó helyre érkezik a támogatás. Bár a pályázatot valóban parkosításra írták ki, van egy szegmense, hogy valamilyen gazdaságélénkítő programot is végre kell hajtunkunk belőle. Mi a termelői piac kialakítására gondoltunk, ami a Spar előtti, egyelőre rendezetlen terület rendbetételét jelentené. Az őstermelők szép árusító standokat, asztalokat kapnának, és kulturálttá, rendezetté tennénk, parkosítanánk a területet. Egy buszöböl, és egy parkoló kialakítását is tervezzük ezen a helyen. A pályázat megkívánja, hogyha parkoló is épül, akkor az mindenképpen elektromos autó töltőhelyként is funkcionáljon. Úgy látszik, bekopogott hozzánk a jövő! Még egy energetikai korszerűsítésről szólni kell, a TOP-ban, a második körben benyújtottuk projektigényünket, most nemrég fogadták be. Mintegy 40 millió forintba lenne szükségünk a hivatal épületének szigetelésére, a nyílászárók cseréjére, és klimatizálásra. Ez utóbbit részben megoldottuk már saját költségvetésből, van klíma a házasságkötő teremben, és a pénzügyeseknél, de nyáron sajnos az egész épületben elviselhetetlen a meleg. Többen mondják a városban, hogy kellene egy uszoda is, de Esztergom közelsége miatt szerintünk erre nincs szükség. Sokkal inkább elkelne egy sportcsarnok, hiszen a kultúrházunk rendezvényterme, és az iskola tornaterme is kicsi, nem képesek

nagyobb tömeget befogadni. De ez egyelőre a jövő zenéje.

– Tát gyönyörű helyen fekszik. A források milyen idegenforgalmi jellegű beruházásokhoz állnak rendelkezésre?

– Gesztorai lettünk a majdani Sacra Velo kerékpárútnak. Ez egy olyan határon átnyúló kerékpáros zárandokút hálózat lesz a Duna és mellékfolyói mentén, amely ötvözi a vallási és kerékpáros turizmus elemeit. Kiemelten a péli-földszentkereszti, szalézi zárandokhelyet, kegyhelyet kötné be az Euro Velo nemzetközi kerékpárútba. Bajótig megvan már a kerékpárút, ott rávezetnénk a meglévő útra, így érné el Péli-földet. Ez a beruházás mindösszesen 250-260 millió támogatásból épül, ebből 180 millió a TOP-os forrás. Nem pályázati hír, de érdekesség, hogy a napokban járt nálunk egy veteránmotoros ausztrál úr a nejével, mert olvasott róla, hogy a 11-es út Tát-Nyergesújfalu egyenesében voltak az első gyorsasági autós és motoros versenyek 1924-37 között, és látni akarták a helyszínt. A magyar veteránmotoros szervezet elnöke megígérte, hogy másokat is elkalauzolnak majd ide, ez pedig jót tehet a város idegenforgalmának. Egyéb-ként van egy kis emlékművünk az első motor és autó gyorsasági verseny tiszteletére, egy obeliszket fog körül 4 eredeti, korabeli kilométerkő. Mellőle indul a kerékpárút – el lehet kerekézni például Esztergomba -, az említett nyergesi egyenes, ott van a Halászcsereda, egyszóval ideális helyszín a kirándulásra.

A kisváros apraja-nagyja együtt ünnepelt

Floriana Nap – Csákvár

Az augusztus 20-diki ünnepségből nőtte ki magát Csákváron – a település római kori nevére utalva – a Floriana Nap. Tíz éve már, hogy ennek égisze alatt ünnepel a város, úgy tűnik, egyre nagyobb érdeklődés mellett. Illés Szabolcs polgármester úgy látta, a helyiek elégedettek voltak a programokkal.

– Hogy telt az idei Floriana Nap?

– Eleinte izgalommal, mert féltünk az időjárástól. Ez egy szabadtéri rendezvény, melyet az egykori Eszterházy kastély parkjában tartunk. A 19-én érkező hidegfront úgy tűnt, tönkreteszi az egészet, de végül nem így történt. Szerencsénk volt, szép időnk lett, és jól sikerült minden. Egyesek azt is mondták, az utóbbi 30 évben nem voltak még ilyen sokan.

– Milyen programokkal várták a városban, illetve a környékén élőket?

– Valójában már 19-én, a makfalvi testvértelépülésünkötől kapott kopjafa felavatásával megkezdttük az ünneplést. De az erdélyi küldöttség az 20-i ünnepségsorozat programjaihoz is hozzájárult, székel mesemondójuk történeteit szívesen hallgatták az itteniek.

– A Floriana napunkat már több éve igyekszünk a régi búcsú-bazáros jellegből a kézművesség, a gasztronómia irányába terelni. Idén 28-30 kézműves kínálta itt a portékáit. Az egész napos szórakozást egy modern vidámpark alapozta meg, ahol ez alkalommal minden csákvári – 14 év alatti – gyermek kipróbálhatott legalább egy hintát, a most

bevezetett Csákvár tallérnak köszönhetően. Kaptak egy-egy darabot, s ezzel ingyen mehettek egy kört.

– A délelőtti programokat a Csákvári Lovasbarátok Köre Egyesülete lovasbemutatója nyitotta meg, a színpadon pedig gyermekműsorokkal vártuk az apróságokat.

– Délután a városi ünnepségen emlékeztünk meg államalapító Szent István királyunkról, majd az idei díszpolgári cím, melyet **Právetz Antal**, a Vértesi Erdő Zrt. Csákvári Igazgatóságának vezetője kapott, illetve a kulturált környezetért járó díjak átadása következett. A képviselőtestület, a bizottság javaslata alapján, évente 3 ingatlantulajdonost részesít ebben az elismerésben.

– Végül az estét sztárfellépőink – Janicsák Veka és Kis Grofó – tették felejthetlenné, majd a programokat a Viking zenekar műsorával zártuk.

– Jövőre – ha minden jól megy, és a többek között erre a célra beadott pályázatunkat pozitívan bírálják el –, akkor már tematikus, történelmi jellegű programokkal is bővíteni tudjuk kínálatunkat. Így a Floriana Nap még több tartalommal várja majd az érdeklődőket.

–RÉZ

HELSINBORG VETERÁNJAI

Helsinborg – A svéd város rendezte meg a veterán asztalteniszesezők Európa bajnokságát. Frank Béla megvédte Európa-bajnoki címét, Varga Sándor a német színeken induló Fejér-Konnert Andrásal ezüstérmes, bronzot szerzett: Zacher Gizella egyesben és Jónyer Istvánnal párosban (a képen), valamint a Dohnál Gábor, Nyíró József duó, és a 80 éves Mayer József egyéniben. A 2019-es EB házigazdája Budapest lesz!

AUTÓBUSZ ÁLLOMÁS ÉPÜL

Kisbér - Saját forrásból, százmillió forint ráfordításával új autóbussz-állomást épít Kisbéren a Középnugat-magyarországi Közlekedési Központ (KNYKK Zrt.), miután a jelenlegi utasforgalmi létesítményt elbontják – közölte **Németh Tamás**, a vállalat vezérigazgatója.

JÉGCSARNOK ÉPÜL

Ajka - Schwartz Béla polgármester bejelentette, hogy az önkormányzat ismét komoly sportberuházásba kezd a Városi Uszoda teljes körű rekonstrukciója után, hamarosan ugyanis elkezdődik az új jégcsarnok építése. Az 1500 főt befogadó létesítmény mintegy 1,5 milliárd forintba fog kerülni.

XIV. Tökfesztivál Rácalmáson

Fesztivál tökös újdonságokkal

Sok éve már rendszeresen beszámolunk a rácalmási Tökfesztiválról, de idén egy új aspektusból is láthattam a helyiek ünnepét. Bodnár Sándor, a Rácalmási Városvédő és Szépítő Egyesület elnöke, a rendezvény főszervezője kocsijába ültett, és míg magáról a fesztiválról beszélgettünk, utcáról utcára gurultunk, és eközben megcsodálhattam a házak előtt sorakozó tökalkotásokat. Amerre a szem ellátott, mindenütt tökfigurák, töktörténetek vártak ránk.

– *Mivel sikerül motiválni a helyieket?*

– Egyrészt jó előre felhívást teszünk közé a helyi újságban, versenyt hirdetünk, és a legjobb kreációkat díjazzuk. Másrészt, aki beszáll a versenybe, azaz valamilyen értékelhető tökdekorációt készít a háza elé, a háromnapos fesztiválra két főre szóló belépőt kap. Ezért már mindenképpen érdemes belevágni. A napijegyek amúgy 1000 Ft-ba kerülnek, a családi belépő pedig 3000 Ft.

– *Hogyan történik mindennek az értékelése?*

– Fölosztottuk az utcákat területekre. Tizenkét emberünk – maga mellé véve további 3-4 főt – végig járják, fotózzák, jegyzetelik az egészet, majd összeülve megvitatják, és eldöntik, melyik volt a legszebb, ki érdemli a fődíjat.

– *Sok újdonság, rengeteg tökös program volt idén. Mik voltak a legnépszerűbbek?*

– Tökkirályt választottunk. Aki a legnagyobb tököt produkálja, azé a cím. A legkisebb „nevezettek” 40 kilótól indultak, de volt 130 kilós tökünk is. Ezek persze gondosan kezelt óriások, melyek a tökhormonoktól nőnek hatalmasra. Nagy örömeinkre ennek előállítója, a Fito-Horm is csatlakozott a fesztivál támogatóinak köréhez.

– A Töklámpás-bringatúránk résztvevői – rendszerint 50-100-an – bicajra pattanva körbetekerek az egész települést, hogy mi-

nél több – addigra már kivilágított – tökdekorációt megcsodálhassanak. A program este, sötétedés környékén indul, és a résztvevők is visznek magukkal töklámpásokat. A hangulat – mondhatni – „félelmetes”.

– A töklámpásokat a résztvevők akár kézműves tökfaragó műhelyünkben is elkészíthették, ahol 2500-2600 tök állt rendelkezésre, hogy abból a gyerekek dekorációkat, lámpásokat vagy bármi mást faraghassanak.

– *Új játszóházak is voltak: kinder-linzer készítés, haj-lakk kuckó. Tetszett a kicsiknek?*

– Mindkét esetben teltházas volt a „produkció”. A gyerekek élvezettel gyúrták a sütitésztákat, amiket aztán különféle formával kinyomtak, és a helyszínen megsütöttek, majd rendszerint meg is ettek. A haj-lakk kuckó is rendkívül népszerű volt, főleg a lányok körében, mert aki oda bement, biztos, hogy mesés frizurával jött ki.

– *A gasztronómiából sem maradhatott ki a tök. Itt is voltak új ízek?*

– Voltak, ha nem is mind tökös megoldással. Kelendő volt a tiroli rétes, a nutellás bukta, a tökösök közül pedig a pudingos tökös fánk, a tökmagos pogácsa és a háromféle ízesítésű – mézes-fahéjas, csokis-chilis, valamint a hagyományos narancsos – töklekvár.

– *A kiállítások és a programok közül is emeljünk ki néhányat!*

– A papagáj kiállításunkon e madárfaj 30 félé, igazán pompás egyedét csodálhattuk meg. Olyasmint szerettünk volna idehozni, ami eltér az átlagostól. Így került ide Kalmár Benedek díszzők kiállítása, Kovács Imréné, mesés tökfiguráival, Csóka László festményeivel, Brilik Irén horgolt csodáival. Szilágyi Irén és Rozonics Patrícia Levendula szobája már tavasszal is rendkívül népszerű volt, de érdemes volt megtekinteni Bubutimár Éva Manóvilágát, és a Cikk-Cakk Foltvarró Klub legújabb munkáit is.

– A programok tekintetében sem adtuk alább a színvonalat az idén sem: délelőttönként a színpad a gyerekelőadásoké volt, délután pedig rétegműsorokkal igyekeztünk mindenki ízlésének megfelelni. Szinte minden zenei irány megjelent a kínálatunkban, kezdve a népzenevel: fellépett a Vasas Néptáncgyűttes, a Tökli Néptáncsoport, illetve a helyi Barina Táncgyűttes. Pénteken este a Junkies adott élő koncertet, majd Nagy Feró és a Beatrice dühöngött a színpadon. Szombaton a Milagro Santana Tribute Band után az Ámokfutók, majd a Ladánybene 27 szórakoztatta a fesztiválzókat, vasárnap pedig délután a Motiva, kora este az Etnorom együttes, majd később a Cosombolis Trio lépett fel. A programsozortat pedig a Lord zárta.

–NAPSUGÁR

Pallagi Tibor a megyezászlóval

Kontykötés az Értékek Napján

Kastélyfelújítás, értékteremtés és –őrzés

Bajna képviselte a megyét Budapesten

Bajna polgármestere, Pallagi Tibor tájékoztatta lapunkat a községben zajló beruházásokról, kiemelten a Sándor-Metternich kastély jövőbeli sorsáról. Szeptember 9-én Budapesten, a Szent István Bazilika előtti téren rendezték meg a III. Magyar Értékek Napját, ahol Bajna képviselte Komárom-Esztergom megyét. Az értékőrzésről Erdősné Csík Katalin könyvtáros, művelődésszervezővel beszélgettünk.

Bajna községbe az idén mintegy 400 milliónyi pályázati forrás érkezett, tudtuk meg Pallagi Tibortól. Ennek egy része a TOP kiírásaiból, másik része pedig a Vis Maior alapból származik. A legfontosabbnak azt tartják, hogy sikerül kiváltani napelemekkel és kondenzációs kazánnal az óvoda villany és melegvíz-ellátását, de energetikai felújítások lesznek a közösségi házban, a sportcsarnokban és a polgármesteri hivatalban is. A TOP második körében vízvezetésre és árokrendezésre pályáztak, korábban már sikerült a Vis Maior alapból az árkok egy részét helyreállítani. Ez nem beton-, hanem a Bajnára speciálisan jellemző mészkőlapok felhasználásával történik.

– Örömteli hír – tette hozzá Pallagi Tibor –, hogy végre úgy tűnik, egyenesbe került ikonikus műemlékünk, a Sándor-Metternich kastély ügye. Ma a Budavári Ingatlanfejlesztő és Üzemeltető Nonprofit Kft. a va-gyon kezelője, mely hamarosan megkezdí a kastély belső felújítását. Már 50 éve téma az épület sorsa, és minden bajnai számára nagyon pozitív kicsengésű, hogy nem hagyják ezt az értéket elveszni. A tetőépítés, a falak, a renoválások mára szép együttest mutatnak, jöhet a jelenleg siralmasan kinéző belső terek helyreállítása. Erre másfél milliárdot fognak fordítani. A restaurálás hihetetlen költséges

és lassú. Ez azt jelenti, hogy a főépületet és a közös helyiségeket teszik rendbe, az oldalszárnyakban pedig kiszolgáló helyiségek lesznek. Egy látogatható, állandó és időszakos kiállításokkal jelentkező kastély szerepel a tervekben, mely jelentősen, akár évi több tízezer fővel megnövelheti az ide látogatók számát. Ez jót tesz majd a helyi szállásadók-nak, kézműveseknek, őstermelőknek, ráadásul megújulhat klasszikus magyar faluképet mutató faluközpontunk is.

A bajnaiak nagyon komolyan veszik a hagyomány- és értékőrzést, a tevékenység összefogója, szervezője Erdősné Csík Katalin könyvtáros.

– Bajnának tényleg sok értéke van – mutatja az ezekből összeállított színes füzetet a szakember –, ezek őrzéséről a Bajnai Értéktári Bizottság gondoskodik. Eddig 21 helyi értéket nyújtottunk be a megyei értéktárba. Széles körű a kínálat, a bajnai rétestől kezdve egészen a Sándor Móric emléktúrá-ig. Meghatározó a bajnai viselet, az itteni konty pedig külön érdekesség. Ennek kötését is bemutathattuk Budapesten, a III. Magyar Értékek Napján, ahol községünk képviselte a megyét. Polgármesterünk vihet a megyezászlót, interaktív foglalkozásokhoz csatlakoztunk, volt gyöngyfüzés is, és a kontykészítésnél egész nap sorba álltak a hölgyek.

FOTÓ: KEMOH.HU

HARC A KARSZTVÍZZEL

Tata - A magyar kormány Tata Városnak 327,7 millió forintos támogatást ad a karsztvízszint-emelkedés okozta azonnali intézkedést igénylő feladatok végrehajtásához. Első lépésben a Kis-mosó patak rehabilitációját, a Hajdú utca vízelvezetését, és az Esterházy kastély udvarán lévő tömeder rendbetételét végzik el.

VITORLÁSOK A BALATONON

Balatonfüred - Kevés szeles, kevés futamos, de annál vidámabb 3 nappal véget ért a Rooster Laser Európa Kupa & BYC Kupa Utánpótlás Ranglista verseny. Az idén immár 8. alkalommal megrendezésre kerülő, Európán átívelő Laser Kupa sorozaton 12 ország 132 versenyzője vett részt, az idén 150 éves Balatonfüredi Yacht Club és a Magyar Vitorlás Szövetség közös rendezésében.

HALÜNNEP KISAPOSTAGON

Kisapostag - Immáron XVIII. alkalommal rendezték meg a halászléfőző-versenyt Kisapostagon. A kísézőrendezvény is a halakhoz kapcsolódott. Három éve jött az ötlet, hogy a halászléfőző-verseny mellé kísézőrendezvényként meghirdessék a snecifogóversenyt is. Az ok is rendkívül egyszerű, a meleg időben a halak partközelsébe jönnek, ilyenkor csak egy kicsit be kell etetni, bedobni a horgot, és már foghatják is a halakat, ez pedig a gyerekek számára nagy élmény.

KITELEPÍTETTEKRE EMLÉKEZTEK

Komárom - A Kecskés László Társaság több helyszínen és időpontban is megemlékezett a 70 éve történt felvidéki kitelepítésekről és deportálásokról, valamint a reformáció 500. évfordulójáról. Az események fővédnöke Balog Zoltán, az Emberi Erőforrások Minisztere volt.

Egy igényes kistelepülés nagy álmokkal, nagy projekkel

Nemesvámos – ahol élnek

Falunap, ünnepélyes átadók-avatók, könyvbemutató – események egész sora zajlott Nemesvámoson augusztus-szeptember hónapban. A „királynék faluját”-ban történekről Sövényházi Balázs, polgármester számolt be lapunknak.

FALUNAP - 2017. AUGUSZTUS 5.

A főzőversenyre bográcsos ételekkel lehetett nevezni, melyeket három tetterre kész vállalkozó, **Barbócz Ildikó** (nemesvámosi Nyírfa Partyszervíz), **Huszár Mihály**, (Huszár és Társa Bt., Nemesvámos) és **Tóth Béla** (Fék Üzletház, Balatonakali) zsűrizett. Az első helyen Dzsübi Csócsáldája végzett csiperkegombás marhapörköltjével, másodikként a Hepi Nesszt köszönthettük, kitűnő babgulyásáért, míg a dobogó harmadik fokára Rideg Marci és Bandája léphetett a Bakonyi farkas csülöknek köszönhetően. A külön díjat Kami és társai érdemelték ki a mennyei sertéspörkölt csülökkel.

Míg a felnőttek főzőcskéztek, a gyerekek sem unatkoztak: kézműves foglalkozások, népi játékok, légvár, kicsik szőnyege, arcfestés, lufibohóc, bubi-buli, giga foci, spike-ball, állatsimogató, póni lovaglás, íjászat várta az apróságokat.

A színpadi fellépések sorát a Kiskalász zenekar gyermekkoncertje nyitotta, majd a helyi Borostyán Népdalkör és Lencseszemek Asszonykör szórakoztatta a falunap résztvevőit. Vendégfellépőként a tési Bakonyi Virágai Népdalkör mutatkozott be. Őket a helyi Ryssa Club követte, akik nagyszerű zumbabemutatóval színesítették a programot.

A sztárvendégek sem maradhattak el: Szolnoki Tibor, Zsádon Andrea, Kocsis Tibor és a Kelemen Kabátban együttes gondoskodott az emelkedett hangulatról, amit DJ Pinyó discozenéivel tartott fenn egészen hajnalig.

ÁLLAMALAPÍTÓ SZENT ISTVÁN

KIRÁLY NAPJA - 2017. AUGUSZTUS 20.
– Az államalapítás, az új kenyér ünnepe egyúttal a helyi kitüntetések átadásá-

nak is fóruma volt. A „Nemesvámosért” emlékérmét **Kakuk András**, a Vámosi Betyárcsárda üzemeltetője, valamint két családi vállalkozás, a **Zömbik „Fém és Műanyagfeldolgozó” Kft.**, valamint a **Vámos-Vill Építő, Generálkivitelező és Kereskedelmi Kft.** kapta meg.

– **Kéri Bianka** és **Kéri Bettina** a sport, **Csizmadia Márk** pedig a táncművészet területén elért kimagasló eredményeiért részesülhetett elismerésben. A Fiatal Tehetségek díját (FiTe-díj) és az ezzel járó pénzjutalmat a Petőfi-díj tulajdonosaként (a Petőfi Sándor Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola jutalmazza ezzel legkiválóbb tanulóit) anyai jogon **Antal Dóra** is átvette.

– Idén ismét értékeltük a legszebb portákat, a „Virágos Nemesvámosért” Gizella királyné-plakettel. Aki három egymást követő éven át elnyeri a kitüntetést, számíthat „A királynő legszebb kertje” örökös címre. Ennek birtoklói a továbbiakban nem indulhatnak a versenyen. Így folyamatosan újabb és újabb díjazottak kerülhetnek be a rendszerbe. Évente 10 plakettet adunk át, és az első három helyezett – egyenlő növények formájában – külön jutalmat is kap.

– Az idei évben **Kéri Dénes** és családja első, **Fuchs Mónika** és családja második, míg **Páhi László** és családja, 3. helyezést ért el. **Kiss Lukács**, valamint **Páhi László** családjukkal immáron negyedik alkalommal érdemelték ki a díjat, így ők „A királynő legszebb kertje” elnevezésű plakettet vihettek haza.

– Végül – mielőtt bárki plágiummal valódná településünket a Gizella királyné-plakettünkért –, jöjjön a magyarázat: köztudott, hogy Veszprém a Királynék városa, ugyanakkor az is tény, hogy Vámoson éltek a királynő szolgálói, akiket

azzal is megbecsült, hogy nemesi rangra emelte őket, innét ered mai nevünk. Eppen ezért mi tehát a „Királynék falujának” tartjuk településünket.

NEMESVÁMOS, AHOOL ÉLÜNK - KÖNYVBEMUTATÓ

– Az augusztus 20-i ünnepség keretében mutatta be a szerző, **Dr. Praznovszky Mihály** a település elmúlt tíz évét felölelő könyvet, melyet karácsonykor minden család kézbe vehet az önkormányzat ajándékaaként. De kinek is szól majd ez a könyv? Kettős funkciót szántunk neki: egyrészt szól a helyieknek, visszatekintést adva az elmúlt tíz esztendőre, másrészt szól az ide látogatóknak, a turistáknak, akik szeretnének többet megtudni Nemesvámosról. Úgy vélem, az összeállított anyag maximálisan eleget tett az elvárásainknak. Eppen ezért köszönet illeti annak író-szerkesztőjét, az őt segítő csapatot, akik közül külön kiemelném **Bárdos Zoltán** képviselőtársamat, aki hallatlanul sok energiát fektetett ebbe a könyvbe.

SPORT- ÉS SZABADIDŐPARK-AVATÓ

– 43 millió forintos beruházás keretében alakítottuk ki, a Green-city elvek alapján, sport- és szabadidőparkunkat, mely közvetlen kapcsolatban áll új, most épülő óvoda-komplexumunkkal is. De sokkal sokkal több lett ez a hely, néhány sportpályánál. Játsszóter, oktatóhely, strandröplabda-pálya, patak fölötti sétány, kemence és sütőhely – mindez tökéletes összhangban a természettel.

Vitorlázópalánták Agárdon

A megújult agárdi szabadstrand

Nyugodtan strandolhattak a tó szerelmesei

Gárdonyi vakáció

A Velencei-tó sokakat vonz minden nyáron. A családok számára ideális nyaralóhely, de a sportolni vágyók is kipróbálhatják tehetségüket, sőt a horgászok is találnak még néhány zegzugos nádas, vagy partmenti békés helyet.

A vízminőség ellenőrzési jogköre a velencei-tavi strandok esetében a Székesfehérvári Járási Hivatal Hatósági Főosztály Népegészségügyi Osztálya. Június 1-jén jó, illetve kiváló minősítést kaptak az agárdi és gárdonyi fürdőhelyek. A nyári szezonban ezt alkalmanként, illetve bejelentés alapján kivizsgálással ellenőrizték. Szerencsére a nagy kánikula ellenére jelentős változás nem történt, így nyugodtan strandolhattak a tó szerelmesei.

Többeknek nem csak a parton napozásról és vízbe mártózásról szólt a nyár, hanem a vízi sportokról. Az örök labdázás és gumimatracozás persze a Velencei-tónál is megunhatatlan. A klasszikusnak számító vitorlás, kajak, kenu, csónak, vízibicikli mellett a széllovaglás, a vízen deszkázás egyaránt létjogosultságot nyert a tavon. Egyéni extrém sportként a kite (paplanernyős siklás földön, vízen, jégen), közösségi szinten a sárkányhajózás robbant be a népszerűség és kölcsönzési listák élére. A gárdonyi mólónál vízen járással (kifeszített kötélen sétálás, ugrálás, akrobatikus elemek bemutatása) próbálkozott fiatalok egy csoportja hétfőre.

Március végétől október végéig menet-

rendszerű sétahajózás működik a Velencei tavon. A nyári vakációzók kedvelt kirándulóhelye a pákozdi Szűnyog-sziget volt, de a 45 perces alkonyati túrákon is szinte mindig megteltek a hajók. A kerékpárosok beiktathattak a túrájukba egy kis pihenést, mert a bringákat is átszállíthatták egy-egy hajóúttal.

Örvendtes, hogy a Dinnyés-Agárd-Gárdony térségben egyaránt nőtt a szálláshelyek száma minden árkategóriában.

A horgászok gyakran panaszkodnak, hogy kevesebb lett a horgászhely, megfogatkozott a halállomány, leginkább csónakból érdemes szerencsét próbálni. Számukra fontos MOHOSZ információ, hogy tavasszal és ősszel van tervezett haltelepítés a Velencei-tónál.

Az ökoturizmus híveinek jó hír, hogy Gárdony Város Önkormányzata és a Velencei-tó több településének eredményes pályázata révén a közeljövőben megkezdődik a partmenti területek természetközeli állapotának magasabb színvonalú megőrzése, biztosítása, illetve környezettudatos rehabilitációja.

DR. GÖDE ANDREA

Vízen járók a gárdonyi mólónál

Méltó módon ünnepelték városukat a berhidaiak

XXV. Berhidai Napok

Egy emberöltő – azaz 25 év – egy város életében is jelentős mérföldkő. Ahogyan rajtunk, úgy egy városon is nyomot hagynak az évek. Míg azonban mi, emberek rendszerint vesztésre állunk az idővel vívott küzdelemben, addig a városok győzedelmeskedhetnek az elmúlás felett. Berhida a győztesek táborát gyarapítja. A kisváros egyre fiatalosabb, takarosabb, szemmel láthatóan sokat fejlődött az elmúlt két és fél évtized alatt, és úgy tűnik, töretlenül halad is tovább ezen az úton – ahogyan azt Pergő Margit polgármester köszöntőjéből megtudhattuk a XXV. Berhidai Napok megnyitóján, szeptember második hétvégéjén.

A városi napok jeles évfordulójára gazdag programmal készült a Berhidai Önkormányzat. A műsor összeállítását ezúttal is közvélemény-kutatás előzte meg, így érthető, hogy a színpad előtti tér szinte mindig zsúfolásig megtelt. A helyi újság – díszruhába öltözve, megemelt példányszámban – minden családhoz eljuttatta az ünnepi programot, és beszámolt az adott év városfejlesztési eredményeiről. 8 kilométernyi járda, 3000 négyzetméter útfelület újulhatott meg 22 utcában, zömében pályázati forrásból. Az óvodások is megújult épületben kezdhették az őszi félévet. A tetőfelújításhoz kapcsolódó belső munkák során kiderült, az épület sokkal rosszabb állapotban van, mint gondolták. Szerencsére mind a tervezett, mind a terven felüli feladatokat sikerült megoldaniuk, így az apróságok birtokba vehették a megújult Süni Óvodát – számolt be az elvégzett munkákról a polgármester.

- Az önkormányzatnak fontos, hogy éljen a pályázatok adta lehetőségekkel, és gazdaságosan működtethető közintézményeket alakítson ki. Egy élhető, és minden téren praktikus, az itt élőknek jó közérzetet és nyugodt körülményeket biztosító kisvárost szeretnénk, és ennek kialakításához hívjuk segítségül a pályázatokat – zárta ünnepi köszöntőjét a városvezető, mielőtt ismertette a három nap gazdag programkínálatát, melyben idén is szerepet kaptak a helyi művészeti csoportok, alkotók épp úgy, mint a legnépszerűbb hazai sztárok.

Az ünnepi műsort követően a kitüntetések átadása következett. Berhida Város Nívódíját Vargáné Nesó Ágnes, a II. Rákóczi Ferenc Német Nyelvoktató Általános Iskola német nyelvtanára, valamint Lajosfalvi Józsefné, az Őszi Napfény Nyugdíjas Klub aktív tagja vehette át kiváló munkájáért.

Végül Konráth Károly, parlamenti államtitkár köszöntötte a várost és az ünnepségen megjelenteket.

-RÉZ

Látványos kiállítás virágokból, zöldségekből, gyümölcsökből

45 éves a berhidai Kertbarát Kör

Évről évre eleget teszek a berhidai Kertbarát Kör meghívásának, megtekintem kiállításukat a Berhidai Napokon, és minden évben leesik az álom a látványtól. Amit ezek az emberek itt felmutatnak, alkotnak, az egy megújuló csoda. Vezetőjük, Kellerné Szász Anikó minden alkalommal elmondja, hogy ez volt az utolsó. Nincs több ötletük, nincs több koncepció, jövőre már biztosan nem sikerül megújulniuk, vagy legalábbis biztosan rosszabb lesz az ideinél. Így megy ez már közel tíz éve, legalábbis amióta én figyelemmel kísérem munkásságukat, ami ennél jóval messzebbre, immáron 45 esztendőre nyúlik vissza.

– Idézzük fel az alapítás körülményeit!

– **Vucsák Antal** hozta létre 1972-ben a Kertbarát Kört, tizenegynéhány fővel. Berhida egy mezőváros, itt szinte mindenkinek van – vagy legalábbis volt – kapcsolata a földdel. Az emberek kertészkedtek, összejöttek, közösséget hoztak létre, egy helyet, ahol megbeszélhették kinél, mi terem, minek mi a titka, ki, hogyan tud jobban boldogulni a veteményesben.

– Férfi vezető, férfi tagokat vonzott eleinte. Négy-öt vezetőválasztás – valamennyi férfi volt – és több évtizedes működés után jöttek a lányok. Pazárné Somogyi Marika – az elődöm – igyekezett minél szélesebbre nyitni a Kertbarát Kör képzeletbeli kapuját, így a tagság növekedni kezdett. Manapság 40-45 fővel működünk, fiúk és lányok vegyesen, bár az utóbbiak – legalábbis számukat tekintve – fölényben vannak. A legifjabb tagunk, Balázska, most 7. osztályos. Igyekszünk mindenkire figyelni, a megfelelő témákat felkutatni, előadásokat szervezni, tanácsokat adni, segíteni. Elsősorban a kertben található növényekre fókuszálunk: virág, fa, zöldség, gyümölcs.

– Évről évre más és más koncepció köré épül a kiállítás. Idén mi volt a központi elem?

– 25 éve város Berhida. Mindezt, mi kertbarátok sok-sok virággal, virágkompozícióval

ünnepeľjük. Így került a kiállítótérbe számos csodás alkotás, olyanok, mint például egy virágokkal díszített régi Csepel motor-kerékpár – remélve, hogy ez a férfiakat is becsalogatja –, vagy épp a gyerekek kedvencei, a kövirózsa-állatok.

– Chili-világot is teremtettetek. El sem tudom hinni, hogy ennyi féle chili-paprika létezik. Hogy sikerült ezeket beszerezni?

– Az erős ízek egyre divatosabbak. Minél csípősebb, annál menőbb. Már olyan éttermek is vannak – idehaza is –, ahol saját felelősségre, előzetes írásos nyilatkozat után kóstolgathatják a vendégek az örülden csípős falatokat. Az emberek próbálgatják a határaikat. Van is mit megkóstolni!

– A magyar paprika 5-10 ezer SHU, de volt itt olyan is – a trinidadai skorpió –, amelyik 2 millió SHU-s. Sok paprika nem csak csípős, de egyúttal fűszeres is, mint például a habanero, a maga 500.000 SHU-jával. Ugyancsak népszerű a Cayenne bors, és a jalapeno paprika is. 12 féle magot osztottunk szét – ezek zöme külföldről érkezett – azok között, akik vállalták az ültetésüket, gondozásukat. Ennek az eredménye lett a mi kis chili-világunk.

A Scoville-skála a paprikafajták csípősségét méri. A Capsicum nemzetség tagjai (paprikafélék) csípősségét a kapszaicin nevű anyag okozza.

Ez a bőr hőérzékelő idegvégződéseit ingerli, különösen a nyálkahártyákon. A Scoville-féle csípősségi egység (Scoville heat unit, SHU) a kapszaicin relatív mennyiségét jelzi. Sok csípős szósz használja reklámaiban a Scoville-skálát. (wikipedia)

– Az idén is volt lekvárverseny. Ezúttal sem maradt lekvár nélkül a város?

– Kovács Lázár, mesterszakács irányítása mellett zsűriztük a több, mint 100 remekművet. Olyan sok jó lekvár készült évről évre, hogy különféle kategóriákat alakítottunk ki, hogy legalább a legjobbakat értékelni tudjuk. A város lekvárja címet idén Gáspár Lászlóné érdemelte ki, a paradicsomból készült remekével. Díjat vehetett át még Huszár Lászlóné – barack, Goóg Boglárka – mentás málna, Máhl Jánosné – goji bogyó gyümölcsízéért, illetve jómagam, amaréna lekváromért.

– Szeretem ezt csinálni, szeretem ezeket az embereket, jó együtt dolgozni velük. Egy nyelvet beszélünk. Szerencsére a városra is számíthatunk, támogatnak minket, és megbecsülik a munkánkat. Így remélhetőleg még jó pár sikeres év áll a berhidai Kertbarát Kör előtt.

Kocson rengeteg program várta a vendégeket

Nagy siker volt a Kocsitoló Fesztivál

Idén július 14 és 16 között rendezték meg a XIX. Nemzetközi Kocsitoló Fesztivált. A három napos rendezvény fő látványossága a különböző kategóriákban meghirdetett kocsitoló verseny volt. A hagyományos felnőtt futamon 5 fős csapatok mérették meg magukat, 1500 méteren két emelkedővel, 340 kg-os kocsit tolva 21 csapat állta ki a próbát.

A rendezvény története 1998-ig nyúlik vissza, amikor Kocs Község Önkormányzatának képviselő-testülete elhatározta, hogy megemlékezik a kocsi készítő mesterekről, és találmányukról, a kocsi kocsiról. A fesztivál idővel nemzetközivé nőtte ki magát: olaszországi, németországi, és felvidéki résztvevői is vannak. Idén először Franciaországból is jöttek csapatok.

A Gladiátor futamnak az idén is nagy sikere volt, már nem csak a faluból nevezhettek a versenyre, hanem más településről is. Az Amazon versenyzőknek 300 méteren, míg a férfiaknak teljes távon, egyedül kellett egy 350 kg-os kocsit a célba juttatni.

Megrendezték a „Nagymenők” kocsi építők versenyét is, ahol az indulók saját építésű járművekkel nevezhettek. A rangos szakmai zsűri a járművek műszaki és esztétikai jellemzőit figyelembe véve hirdetett győztest.

Kocs község a versenyeken túl a fesztivál mindhárom napján élményekben gazdag kulturális és hagyományörző programokkal várta a kicsiket és nagyokat egyaránt.

A fesztivál ideje alatt ingyenesen látogatható volt a Kocsi múzeum, ahol bognárműhely és kovácsműhely várta az érdeklődőket, ráadásul a tárlat kiegészült a fogatolt személyszállító járművek fejlődéstörténetét bemutató kiállítással is! A Faluház környékén a települések korzója, kiállítások, kézműves kirakodóvásár, helyi termelők

bemutatója várta az érdeklődőket. A Faluház galériáján Galambos Boglárka festménykiállítását tekinthették meg a vendégek.

Helyi kézművesek alkotásai is szerepeltek a tárlaton: Szigetiné Végh Erzsébet, Vass Henrik, Bátki Ibolya, Geng Péter, Kocsi Hímző Kör, Hatvan Ildikó, Bogdola Nikolett. Felsorolni is nehéz mennyi programmal várták a vendégeket. Volt horgász- és főzőverseny, lovas bemutató, focitorna, néptánc, s persze este a koncertek. A XIX. Nemzetközi Kocsitoló Fesztivált a Hooligans koncert utáni tűzijátékkal zárták.

TÁRNAY

Eredmények:

Férfi csapatok:

1. Tata Város Önkormányzata
2. Pederiva 1.
3. Nóri Fodrászat és Dominó Kft.

Női csapatok:

1. S.O.S. Cargo Kft.
2. K.O. Csajok

Amazonok:

1. Gáspár Nikolett
2. Kovács-Pataki Csenge
3. Horváth Zora

Gladiátorok:

1. Vadász Gergő
2. Nagy Róbert
3. Barsi Zsolt

Kossuth példája ma is irányt mutat

Ünnepi megemlékezés Pápán

Kossuth Lajos születésének 215., Pápa Város díszpolgárává választásának 130., a pápai Kossuth utca elnevezésének 125. évfordulója alkalmából rendeztek ünnepi megemlékezést a Városházán. A rendezvényen részt vett Kövér László, az Országgyűlés elnöke, Pápa Város díszpolgára és dr. Kovács Zoltán területi közigazgatásért felelős államtitkár, Pápa Város díszpolgára is.

A rendezvény kezdetén **Kossuth Gergő** énekelt Kossuth dalokat, majd **dr. Áldozó Tamás** polgármester köszöntötte a megjelenteket. Mint mondta, a 19. században négy díszpolgári cím adományozása mellett döntött a pápai képviselő-testület: 1875-ben Czimmermann János, 1887-ben Kossuth Lajos, 1891-ben Vaszary Kolos, 1893-ban Jókai Mór lett a város díszpolgára. A város képviselő-testülete az azóta eltelt időben is megőrizték azt a hagyományt, hogy díszpolgári címmel csak az igazán kimagasló teljesítményt ismerik el. Így Pápán máig kivételes esemény a díszpolgári cím adományozása. A polgármester beszédében köszönetet mondott **Kerecsényi Zoltán** önkormányzati képviselőnek és az „Elsősorban Pápai” Városbarát Egylet tagjainak, akik Kossuth Lajos emlékének ápolásában kiemelkedő teljesítményt nyújtottak.

Kövér László beszédében elmondta, ma Pápán három, Kossuth Lajoshoz kötődő évfordulót ünnepeltünk, de nem szabad elfelejtenünk, hogy további, Kossuthhoz köthető évfordulók is várnak ránk a közeljövőben. Egyrészt az elkövetkező évben lesz az 1848-as forradalom és szabadságharc kitörésének 170., 2020-ban pedig a tragikus áron létrejött önálló magyar állam 100 esztendő, másrészt a demokratikusan újjászületett

független magyar állam 30 esztendő évfordulója. És nem feledkezhetünk meg az idei esztendőről sem, ami éppen a 150. az 1867-es kiegyezés óta. Ezek sorsfordító események a magyarság történetében.

Kövér László beszédének végén így fogalmazott: „Kossuth Lajos nem csak történelmünk egyik legnagyobb hatású államférfija, hanem az egyik legtisztább és legmesszebbre látó politikai gondolkodója is. Tetteiben és írásaiban természetesen tükröződik a korszellem, a korabeli magyar vezető-réteg minden erénye és hibája, és világosan kirajzolódik a nemzet előtt az adott korszak adta lehetőségek, kényszerpályák és zsákutcák is.”

Dr. Kovács Zoltán beszédében megemlékezett **H. Szabó Lajos** helytörténészről, felidézve a díszpolgárokkal kapcsolatos kiadványa szerkesztése idején folytatott beszélgetéseket. Ezt követően emlékeztetett, hogy Kövér László országgyűlési képviselőként, majd miniszterként is segítette Pápa Várost, ezért döntöttek úgy annak idején, hogy Kövér Lászlót díszpolgári címmel tüntetik ki. Ezt követően emlékeztetett, a Reformkor nagy változásokat hozott Pápa Város életében is, hiszen ekkor, 1848. június 16-án alakult meg az első választott képviselő-testület, és azóta ünnepeljük ezt a napot Pápa Város Napja-

ként. Az államtitkár ezután felidézte a város történetének főbb mérföldköveit.

Az emlékünnepeken Kövér László és dr. Kovács Zoltán Eberhardt Károly emléklapokat vehettek át dr. Áldozó Tamástól.

A megemlékezést követően a polgármesteri hivatal aulájában Kossuth és kora címmel kamarakiállítás nyílt. A tárlat megnyitóján elsőként **Vennes Györgyné**, az „Elsősorban Pápai” Városbarát Egylet tagja szavalt, majd **Gavlik István**, a Kossuth Szövetség tiszteletbeli-örökös elnöke szolt a díszpolgári cím fontosságáról, illetve arról, hogy milyen fontos a történelmi hagyományok ápolása, megőrzése. Ezután Kerecsényi Zoltán elevenítette fel a most lezárult Kossuth Emlékév legfontosabb eseményeit, a történelmi helyek felkeresését, az emléklapok adományozását, majd az „Elsősorban Pápai” Városbarát Egylet terveiről is szolt.

A kiállítás megnyitóján Eberhardt Károly emléklapokat vehetett át dr. Áldozó Tamás, **Kanozsainé dr. Pék Mária** címzetes főjegyző, **dr. Hermann István** könyvtárigazgató és Kossuth Gergő, majd dr. Áldozó Tamás mondott köszönetet Kerecsényi Zoltánnak a Kossuth Emlékév során végzett tevékenységéért.

HR

Öt színpadon 113 fellépő Fehérváron

FEZEN huszadszor

Ilyen még nem volt a Fehérvári Zenei Napok fesztivál történetében! A rendkívüli érdeklődésnek köszönhetően már július közepére elfogytak a bérletek, s a napijegyek száma is jócskán megcsappant, ami leginkább az Alice Cooper és a Scooter rajongóknak volt köszönhető. De a programkínálat már számadataiban is méltónak bizonyult a 20. születésnaphoz: augusztus 2-5-ig 5 színpadon 113 fellépő szórakoztatta a közönséget.

A rendkívüli helyzet azzal is járt, hogy a bérletesek Mártírok úti sátorvárosa is betelt. Székesfehérvár Megyei Jogú Város önkormányzata gyorsan reagált: a Bregyó közti szabadidőközpont kempingjét is megnyitotta a fesztiválozók számára. Határon túli fiatalokkal beszélünk ott, akik szerencsésnek tartották magukat, hogy az árnyas fák alatt hűsölhettek, mert a MÁV-pálya fellocsolt-felparcellázott területe hamar megadta magát a kánikulának. A beharangozókban még sajnálattal említett tény – miszerint a FEZEN-buszok nem tértek vissza a FEZEN-re – szintén felülíródott a nagy távolság miatt.

A civil szervezetek programjai, cégbemutatók, nyereményjátékok, városismereti túrák, mozi, sport jelentették a délelőtti, kora délutáni időtöltést, hogy aztán ezerrel szölgön zene, tartson a buli hajnalig. A fellépők sokaságát nem vonulathatjuk itt föl, mégis álljon itt egy kis ízelítő a 4 napos külföldi és magyar zenekavalkádból:

1. nap: Majka, Köpönyegforgatók, Curtis, Halott Pénz, Ossian, WellHello, The Carbonfools, Dorothy, Grain, A Kutya Vacsorája, Therion, Blind Guardia.

2. nap: Alice Cooper, Péterfy Bori & A Love Band, House of Pain, Lord, Russkaja, Watch My Dying, Takáts Tamás Blues Band

3. nap: Shaggy, Ladánybe 27, Tankcsapda, Depresszió, Irie Maffia, Brains, Junkies, Kiscsillag, Blahalousiana.

4. nap: Scooter, Ignite, Alvin és a Mókusok, Fish!, Uzipov, RATM Tributa by Subscribe, Illusion, Akkezet Phiai.

Azért ne maradjon említés nélkül a születésnap sem! Pénteken a Road koncertjén sörjegyekkel és ajándékkuponnal kezdődött az ünneplés, majd az eddigi FEZEN-eneken legtöbbször fellépő Tankcsapda koncertje következett, ahol tortával és tűzijátékkal ünnepelték a 20. alkalmat.

DR. GÖDE ANDREA-NAGY PÉTER

750 millió forintot nyert Tatabánya a közösségi művelődés fejlesztésére

Megújulhatnak a városrészi művelődési házak

Az elérhető legmagasabb összeget, 750 millió forintot nyert az erre a célra létrehozott konzorcium a „Hagyomány és megújulás a közösségi művelődésben Tatabányán” címmel benyújtott sikeres pályázatával - jelentette be sajtótájékoztató keretében Tatabányán A Vértes Agorájában Schmidt Csaba polgármester.

A TOP-7.1.1-16 Kulturális és közösségi terek infrastrukturális fejlesztése és helyi közösség-szervezés a városi helyi fejlesztési stratégiához kapcsolódva című kiírásán elnyert vissza nem térítendő támogatás segítségével a városban olyan beruházások és fejlesztések valósulhatnak meg a közösségi művelődés területén, amelyekre évtizedek óta nem volt példa – tette hozzá a polgármester.

Bencsik János, a térség országgyűlési képviselője kiemelte: 250 millió Ft fordítható Tatabánya öt városrészi művelődési intézménye – közülük három nemzetiségi hagyományokat ápol - közösségi tereinek felújítására, 170 millió Ft pedig az eltervezett programokhoz szükséges tárgyi eszközök beszerzésére. A pályázatban foglaltak megvalósításának végső határideje 2020. december 31.

Salamon Hugó, a Vértes Agorája szakmai igazgatója hozzátette, hogy az említetteken túl 210 millió Ft-ra pályázatokat írnak ki programok és közösségi célok megvalósítására, ahol bármely helyi művelődési intézmény, civil szervezet, egyesület vagy közösség indulhat, amennyiben Tatabányán regisztráltak, és helyben működik.

A maradék 120 millió Ft a programot lebonyolító menedzsment költségeire fordítható.

Sámuel Botond az Agora Nonprofit Kft. ügyvezetője elmondta, hogy a forrás nagyságrendje tekintetében Tatabánya az ország első öt városa között van, ami annak tudható be, hogy az előkészítő munka nagy ívű és részletekbe menő volt: 150 közvetlenül közreműködő személy és szervezet vett részt benne, s adta hozzá tudását, tapasztalatát és gondolatait. Ezen felül közel 1000 tatabányai polgár közvetve – kérdőív útján – formálhatott véleményt.

A pályázatot 2016-ban hirdette meg a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretében a Regionális Fejlesztési Operatív Programok Irányító Hatósága. A felhívás meghirdetésekor a támogatásra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg 45,644 milliárd Ft volt. A felhívás forrását az Európai Regionális Fejlesztési Alap, az Európai Szociális Alap és Magyarország költségvetése társfinanszírozásban biztosítja.

VK

A TEREMTÉS NAPJA

Bakonybél - A jövőért, a generációkért és a környezetért érzett-vállalt felelősség jegyében rendezték meg immár másodszor, szeptember 10-én a Teremtés Napját Bakonybélben. A helyszín a varázslatos Szent-kút volt. A sok bölcs gondolat mellett a gyerekek emlék karkötőt készíthettek maguknak, Öko-lábnymot alkothattak és lufik segítségével égi üzeneteket küldhettek a Föld megóvásáról.

HELYTÖRTÉNETI KURIÓZUMOK

Gárdonyi - A szorgos helytörténeti csoport tagjai rengeteg fotót gyűjtöttek össze a város múltjából. A hatalmas plakátokká rendezett kiállítási anyagot a Nemzedékek Házában mutatták be. A kincsek egyike: **Esterházy Lászlóné Széchenyi Sarolta** fiatal gárdonyi házukban (Batthyány Bálint albumából)

CZIBOR ZOLTÁNRA EMLÉKEZTEK

Komárom - Külföldön még ma is a zseniális Aranycsapat kiválóságairól – Puskás, Kocsis, Czibor – ismeri Magyarországot az idősebb korosztály, mondta **Szöllősi György**, a Puskás-ügyek nagykövete Komáromban, ahol **Czibor Zoltán** sírjánál, halálának huszadik évfordulóján tisztelgett közösen **Lomnici Zoltánnal**, az Aranycsapat Emlékév Testület elnökével, és **Mesterné Czibor Zsuzsa** asszonnyal, a legendás játékos testvérével.

Családi vízbiciklizés

Vízisí bravúrok

Kiváló vízminőség, rengeteg látogató

Velencei nyár

Jól indult a Velencei-tó partján a nyári szezon. Velence város azzal büszkélkedhetett, hogy hat strandja kiváló vízminőségi besorolást kapott. A jó kezdet után a folytatás sem váratott magára.

A kiváló vízminőség és a megfizethető árú szolgáltatások sokakat vonzottak Velencére. Előfordult a kánikulai napokon a tízezer főt meghaladó hétfélig látogatottság, de a szürke hétköznapiak sem voltak színtelenek egyik strandon sem. A Velencei-tó ligetes és napernyős részlege szinte mindig megtelt. A forróság ellensúlyozására a vendéglátóhelyek gyümölcskockákkal, limonádésodákkal kedveskedtek. Nem mintha a sör nem fogyott volna. Az ugrálóvárak csúszda mellett szemlátomást a vízi biciklik, szörfök kipróbálása volt a legnépszerűbb. A zsúfoltságot és forgatagot nem kedvelők a part mentén - vagy kis kerülőt téve - átvonultak a szellősebb Tóbíró strandra, ahol az extrém sportot kedvelő vízi sízók kunsztjaira lehetett rácsodálkozni.

Az önkormányzat, s a vele együttműködő TDM, amellyel tette le voksát, hogy színvonalas programok sorozatával vonzza ide a turistákat, s persze a kapcsolódni vágyó helyieket.

A nyári szezon közepén, júliusban 6 napig tartott a főiskolásokat, egyetemistákat megszólító turisztikai és zenei program, az EFOTT. Minden eddigi látogatottsági rekord megdőlt azzal, hogy 111.711-en érkeztek a Ve-

lencei Vízi Vár strand (Északi strand-evezőspálya) területén kialakított fesztiváletterületre. A közéleti témákat feldolgozó diákfórum egyik felkért előadója **Kosztai András** polgármester volt.

„Azért a szél az úr” – mondhatnánk a Bence-hegyi kilátó építése témában, hiszen a téli hideg mellett ez volt a fő hátráltató. Mert hát hiába az évszakváltás, a szél maradt, többször megrézfálva a munkavégzőket. Bár már júniusra tervezték a turisztikai célpont átadását, most ez októberre tolódot. A toronyszerű betonépítmény a hegy csúcsára telepítve teljes rálátást ad a tóra. Sokan a korábban kialakított parkolóba zárandokoltak föl addig is a látványért.

A triatlon EB-nek (U23) szintén Velence adott otthont. A kissé kényelmetlen útlezárásokért kárpótolta a helybelieket, hogy városukban magyar érmek születtek **Dévay Márk** és **Bragmayer Zsanett** révén, s valószínűleg jó szívvel emlegeti majd a Velence nevet **Bicsák Bence** is, aki itt lett Európa-bajnok!

A horgászok Feeder országos bajnoksága szintén itt zajlott, közel száz megszállott résztvevővel. A 8. alkalommal megrendezett bajnokság első helyezettje **Sivák Mátyás** lett.

DR. GÖDE ANDREA

A vitorlások a Nád-fal-partszakasztól indulnak

Hagyomány és érték a Balaton északi partján

Balatonalmádi Borfesztivál

Különleges, 17 napos borfesztivál hívogatta – immár tizennegyedszer – a kikapcsolódni, szórakozni vágyókat Balatonalmádiba. A naponta, esténként zajló programsorozat méltán népszerű, hiszen az ország legfinomabb borait kóstolgatva a legjobb zenészeket hallgatva mulathatja itt az időt a nyaraló a Wesselényi Strand bejáratánál lévő fesztiváletterületen. Idén augusztus 4 és 20 között húsz borvidék nedűivel, tizenkettő sztárvendéggel és további hatvan fellépővel örvendeztették meg a nagyerdeműt a Pannónia Kulturális Központ szervezői. Bati János igazgatót arra kértük, számoljon be az eseménysorozatról.

– *Mit kínált a XIV. Almádi Borfesztivál az idelátogatóknak?*

– A borfesztivál Balatonalmádiban minden évben méltó folytatása a város tavaszi rendezvényeinek. Zamatos borok, kitűnő zenék sokasága, tánc és szórakozás minden este. Az ország szinte valamennyi borrhíója képviselteti magát, és több mint két héten át táncol a város, zenél a színpad.

– Egy rövid borhéttel indult mindez 14 évvel ezelőtt, s mára igazi borfesztivállá nőtte ki magát. Úgy tartják, az északi part – sőt sokak véleménye szerint a Balaton – legjobb fesztiválja a miénk. Csaknem 100 fellépő műsora mellett a kiváló borospincék, a zömében helyi vendéglátósok, s a kiváló portékákat kínáló kézművesek vonzzák ide a látogatókat.

– Rendszerint a megyéből érkező táncscsoportokkal indítjuk az estét – szerencsére rengeteg jó csapat közül válogathatunk –, majd pedig a legismertebb hazai énekesek, zenészek adnak koncertet színpadunkon. Idén sztárok egész sorozatát vonultattuk fel: Sipos F. Tamás, Kovács Kati, Janicsák Veka, Keresztes Ildikó, Kasza Tibi, Zoltán Erika, Szekeres Adrienn. De itt volt újra az Ataru Taiko japán dobshíház, akiket nem tud megenni a közönség. Az estéket „buli-zenekarok” zárják. A közönség tombol, táncol, és együtt énekl a dalokat az előadókkal.

– *Távolabbról is jönnek a fesztiválra?*

– Egyértelműen igennel felelhetek. Egy sorolásnak köszönhetően – ehhez a látogatók egy kis kérdőívet is kitöltenek – látjuk, hogy

a vendégeink honnan érkeznek. Sokan direkt úgy időztik a szabadságukat, hogy az a Borfesztivál idejére essen. Békéscsabától Szombathelyig, az országból mindenhol érkeznek hozzánk, sokan kimondottan azért, mert hallották a fesztivál jó hírét. 140 ezren like-olták a közösségi oldalunkat, talán ennek is köszönhető, hogy minden este teltház volt.

– Óriási vonzerő a környezet is: valóban gyönyörű a platánsor a Wesselényi strand előtti fesztiváletterületen. Ennek közepén áll a színpad, amit idén sajnos el kellett forgatnunk másik irányba, hogy minél kevesebb pihenni vágyót zavarjunk az esti programok zenéjével.

– A csendrendelet az egyetlen, amivel évről évre meggyűlik a bajunk. Pénteken és szombaton 24 óráig, a többi este 23 óráig működhetünk, miközben a hangerőt jócskán vissza kellett fognunk, ami persze kicsit elvesz az egész hangulatából. Nem könnyű mindenkinek megfelelni. Ez a város a turizmusból él. Ahogy másutt az ipart, annak hatásait kell elviselni, nálunk az esti programok hangereje okoz gondot. Előbb-utóbb erre valami jó megoldást ki kell találnunk.

– *A Borfesztivál ideje alatt egy örvendes avatóra is sor került, megnyílt a Magtár Rendezvényház. Ide milyen eseményeket terveznek?*

– Az első igazán nagy rendezvény, a Balaton Tárlat nyitotta a sort, az került át ide, a Padlás Galériából, ami a Városháza emeletén működött. A Balatoni Tárlat egy országos

kiállítás, amit még Veszeli Lajos, helyi festőművész indított útjára 1991-ben. Kétévente az ország minden részéről érkeznek a művészek, Kossuth- és Munkácsy-díjas festők, szobrászok. A Padlás Galéria alapvetően kitűnő hely volt erre a célra, ám a látogatók valamiért nem így látták. Talán a hivatali épület riasztotta el őket, vagy a hétvégi nyitva tartás hiányzott – a városháza épülete szombat-vasárnap zárva van –, nem tudni, de most, az új helyen nagyságrenddel több érdeklődőt tudtunk fogadni. A helyi nyugdíjas klubnak köszönhetően az új kiállítótér már a hétvégén is nyitva tartott.

– A kiállítás előtti nyitóünnepség önmagában is jól mutatta, mi mindenre tudjuk majd használni a Magtár épületét: a színpadon bemutatkoztak az almádi csoportok, este pedig Zseda, majd a kiváló zongorista, Teleki Gergő gyertyafényes koncertje búvólte el vendégeinket, a szabadtéren pedig tűzijáték és a Viktória Zenekar utcabálja volt a nap méltó befejezése. **Konráth Károly**, térségünk országgyűlési képviselője, valamint **Keszey János**, városunk polgármestere is hangsúlyozta ünnepi köszöntőjében, hogy az impozáns épület egy amfiteátrumszerű résszel, illetve egy 600 fős gyönyörű téglaburkolatos pincével egyedülálló lehetőségeket kínál a jövőben.

– További jó hír, hogy a Kulturális Örökség Napján a közelben lévő, évek óta kihasználatlan jezsuita kolostorban is programot szervezhettünk, mely szintén most került Balatonalmádi város tulajdonába.

NAPSUGÁR

22. Nemzetközi Néptáncfesztivál - Székesfehérvár

A 22-es csapdája

Augusztus 13-17-ig zajlott a Királyok Városában – Székesfehérvárott – a 22. Nemzetközi Néptáncfesztivál. A 22-es csapdáját az jelentette, hogy szinte lehetetlen volt választani a számos helyszínen zajló programsorozat elemei közül. Hogy az utcazene, a gyermekjátéskör, a színpadi fellépés, a táncház, a folkest, a felvonulás vagy a nyitó- és zárógála jelentette-e a legnépszerűbb látványosságot – lehetetlen volt eldönteni. De ez az a kelepce, ahonnan nem akartunk menekülni.

Az idei fellépők a házigazda Alba Regia Táncgyűttes mellett: Bosznia-Hercegovina, Finnország, Grúzia, Mallorca, Oroszország, Törökország, Kína, de egy-két műsorszám erejéig Szenegál, Madeira és a helyi néptáncsoportok is bemutatták tudásukat.

Az egyesületek tradicionális táncokat, népszokásokat bemutató előadásokat is hoztak, de az ezeket felhasználó koreográfiák, újraértelmezések éppúgy szerepeltek a repertoárakban. Mindenesetre izgalmas látványok sokaságát élvezhették a fehérváriak egy héten át.

A Malom utcai Táncház nyitó programja azért jelentett újítást, mert ez volt az egyetlen nap, amikor minden táncos együtt lehetett, ezt követően számos (akár más városbeli) meghívásnak tettek eleget. Ismerkedtek egymás civilruhás bemutatóival, és lépéseket, figurákat tanultak a közönséggel együtt. Olyan jól sikerült ez az este, hogy a szervezők beemelik a hagyományok sorába.

Régi közönségigény vált valóra azzal, hogy kibővült a Zichy-színpad nézőtere, ám esténként még a 600 fős férőhely is kevésnek bizonyult, sokan álldogáltak, mások a vendéglők teraszáról, kivetítőről csodálták a nemzetek táncait.

Minden ország fellépőire a közvetlenség volt jellemző. Büszkéek voltak, hogy népük kultúrájának követői a színpadon, Székesfehérvár utcáin szerepelve, bárkivel mosolygós szelfit készítv.

DR. GÖDE ANDREA-NAGY PÉTER

A grúz ördögfiókák tánca a Zichy-színpad nézőterén teljes sikert aratott

Kínai kecsesség a nyitógálán

Vérpezsdítő mallorcai ritmusok a Fő utcán

A fáradhatatlan Bosznia-Hercegovina-i fellépők a zárógálán

Sokat ígérő előadásokkal várják a színházkedvelőket Tatabányán

Két új bemutató a Jászaiban

A tatabányai Jászai Mari Színházban hamarosan Molnár Ferenc, „Játék a kastélyban” című vígjátékát, és Tadeusz Słobodzianek, „A mi osztályunk” című drámáját tekintheti meg a közönség, Guelmino Sándor rendezésében. A Jászai Mari-díjas rendezővel a próbák közötti szünetben beszélgettünk.

– *Hogyan talál egymásra rendező és az ő darabja?*

– Nálam ott dől el minden, hogy képes vagyok-e beleszeretni az adott darabba. Fogalmam sincs, hogy mitől függ, hogy ez megtörténik-e vagy sem. Ez épp olyan, mint amikor beleszeretünk valakibe. Egyszerűen megtörténik. Amikor pedig ki is mondatik: *Ezt meg kell csinálnod!* – jön a rémület. Vajon képes leszek rá? Fel tudok nőni a feladathoz? – akárcsak a szerelemben, amikor meg akarunk felelni az istenített nagy Ő-nek.

– Olyan, mint amikor az író ül az üres papír fölött, amit meg kell töltenie betűkkel, szavakkal, mondatokkal. Minél többet sikerül ráírnia, annál jobban megnyugszik, s ekkor kezdődik az a fajta viszony, ami az emberreknél is jellemzően hullámvölgyeket hoz. Tökéletes a párkapcsolati párhuzam. Alkotás mindkettő. Ahogy egy rendező, egy színészi gárda büszke lehet a darabjára, épp ugyanolyan alkotás – már, ha jól csinálják – két ember egymásba fonódása is.

– *Csináljunk kedvet a nézőknek a bemutatókhoz! Kezdjük a könnyedebbel!*

– A „Játék a kastélyban” egyik gyerekkori kedvencem, sokszor láttam, és rengeteget nevettem az előadásokon. Azóta bennem van a vágy, hogy egyszer majd én is színre vigyem. Most jött el az ideje. Megvan hozzá a megfelelő társulat, a jó szereposztás. Az igazi kihívás ugyanis az, hogy ezt az elegáns humort hogyan tudjuk színre vinni. Minél távolabb vagyunk ugyanis a megírás pillanatától, annál nehezebb ezt a fajta polgári eleganciát megragadni. Nagyon bízom benne, hogy nekünk sikerül.

– A történet egy szerzőpárosról szól, akik húsz éve együtt írnak darabokat. Most ki-egészültek egy fiatal zeneszerzővel, akivel közösen megírtak egy operettet, abban reménykedve, hogy ez majd újra meghozza számukra a sikert, a ragyogást. Ezt megünnepelendő elmennek pihenni egy olaszországi kastélyba. Épp arra várnak, hogy a zeneszerző menyasszonya is megérkezzen, aki a primadonna lesz az új operettben, amikor a vékony falon át azt hallják, hogy a várva várt hölgy megérkezett, ám a bonvivánnal együtt, és egészen félreérthetetlen dolgok történnek a szomszéd szobában. Innen indul a bonyodalom, és ahogyan ezt a szerző, Molnár Ferenc megoldja, az tulajdonképpen a drámaírásnak, a dramaturgiának a piederstálra emelése. Molnár mesteri módon megmutatja, hogyan lehet pusztán írói eszközökkel, fordulatokkal megoldani egy ilyen helyzetet, hogy a végén eljussunk a happy endhez. Ebben a darabban Molnár Ferenc tulajdonképpen önmagának állított egy hatalmas emlékművet, beletéve mindazt, amit egy vígjátékíró tudhat. Ritka az ilyen nemes anyag, főleg ebben a műfajban.

– *A másik darab, „A mi osztályunk” már komolyabb témát dolgoz fel, egy történelmi drámán keresztül. Erről mit mondana a leendő nézőknek?*

– Ez az előadás az egész társulat ügyévé vált. A színészeinken az első perctől kezdve látom a közlésvágyat, azt, hogy mennyire fontosnak tartják ezt a darabot, hogy átadják annak üzenetét a ma emberének.

– Egy modern drámáról van szó, Słobodzianek, lengyel szerző körülbelül

tíz éve írta meg, megtörtént események alapján. Nem sokkal előtte derült fény arra, hogy 1941-ben, amikor a németek bevonultak Lengyelország addig szovjet megszállás alatt lévő területeire, akkor a lakosság több helyen spontán pogromokat hajtott végre. Német beavatkozás nélkül, saját elhatározásukból megsemmisítették a városkák zsidó lakosságát. Beterelték őket a pajtákbá és rájuk gyűjtötták azt. Ez a központi eleme a műnek, de a szerző mindezt egy nagyon érdekes helyzetbe teszi. Egy iskolai osztály tanulóinak sorsát követhetjük végig elsős koruktól egészen a halálukig. 1927-től indulunk és 2003-ig jutunk el időben. Gyakorlatilag áttekintjük a XX. század történelmét. Eközben időnként hol ki-, hol becsengetnek. A darab ugyanis nem jelenetekre, hanem tanórákra épül, és a formája is rendhagyó. Király Attilával – aki színházunk új tagja, és a koreográfiában is jártas – megalkottuk az előadás szimbólumrendszerét. Óriási élmény volt látni, hogy mindaz, amit papíron megálmodtunk, a színpadon életre kel, mintha csak valami varázslat történné.

– Meggyőződésem, hogy mindez annak köszönhető, hogy a közös munka mostanra érett be. Már hét éve dolgozom itt, és úgy látom, ez a színház már tényleg megérdemli azt a figyelmet, amit a kezdetekben nem kapott meg, főleg a szakma részéről. Most már kezdenek felfedezgetni bennünket, egy-két díjat is elnyertünk az elmúlt évek során. Mindez annak az eredménye, hogy tudatosan nem csak a darabokat, hanem magát a társulatot, és ezen keresztül a színházat is építjük.

–NAPSUGÁR

Egy tehetséges tanítvány a két mester között:
Plásztán Attila, Esztergályos Patrik és Partali Csaba

A vívás egy nagyon szerethető sportág

Plásztán Attila 30 éve neveli a fiatalokat

A közeljövőben megépülő új tatabányai sportcsarnok a vívószakosztály életében is óriási változásokat fog hozni. Jelenleg öt páston dolgoznak kicsiny vívótermükben, azonban az új létesítményben 18 pást áll majd a társaság rendelkezésére, hogy minél jobb eredményeket érjenek el. A tatabányai vívók, és a magyar junior női párbajtőr válogatott edzőjével, Plásztán Attilával beszélgettünk.

– Ózdon születtem 1965-ben, ott kezdtem el vívni 7 évesen. Szinyéri Gyuri bácsi volt az első mesterem. 1982-ben kerültem Tatabányára ifjúsági válogatottként, az akkori vívómester, Nagy Antal Csaba kérésére. Akkoriban a TBSC vívószakosztálya a fénykorát élte, és már nemzetközi eredményeket is elkönnyelhetett a klubvezetés. A tarjáni születésű **Hegedűs Ferenc** számos kupát nyert, 1984-ben pedig beválogatták a Los Angeles-i olimpiára készülő csapatba, de az akkori politikai helyzet miatt hazánk nem vett részt a versenyen. A kárpótlásként megrendezett moszkvai ellenolimpián 6. helyen végzett csakúgy, mint az 1988-as szöuli olimpián. 1987-ben megnyerte a magyar bajnokságot, 1992-ben pedig olimpiai ezüstöt szerzett. A 80-as években az ország 21 első osztályú vívója közül heten a TBSC versenyzői voltak.

– Aztán a bánya és a város nehéz anyagi helyzete miatt, a vívószakosztály is hanyatlásnak indult. Elkerülhetetlen döntés született: a felnőtt versenyzőktől meg kellett válni. Akkoriban katona voltam, mire leszereltem, nem volt felnőtt csapat, de én lehetőséget kaptam arra, hogy edzőként gondoskodjak az utánpótlás-neveléséről. Egymás után jöttek a sikerek, hamar megszerettem ezt a hivatást, ezért is vagyok immár 30 éve a pályán. Számos hazai és nemzetközi versenyen veszünk részt, és jó eredményeket érünk el. Ígéretes tehetségekkel büszkélkedhetünk, mint például az egyéni világbajnok ezüstérmes Gnám Tamara, de több bajnoki érmes vívónk is van: Kapui Bálint,

Halmi Csongor, az egész kicsiknél Gál Barbara, és Pruzsina Panna. Remélem hasonló szép eredményeket érnek el majd ők is, mint most Tamara, vagy annak idején a Hegedűs Feri. Szakosztályunknál „amatőr” vívás is van, kortól függetlenül, bárki elkezdheti űzni ezt a sportágat.

– Jelenleg egy raktárból kialakított kis vívótermében edzünk, ami nagyon szűkös, hiszen közel 70 vívónak ad helyet. Nagy eredményeket fűzünk az új sportcsarnok megépítéséhez, talán nem túlzás, ha azt állítom, egy új korszak veszi majd kezdetét a tatabányai vívás történetében.

– A tatabányai csapat mellett, Dadon és Tatán is dolgozunk. Dadon Juhász Bence kollégám foglalkozik közel 60 gyerekkel, ami a dadi iskola létszámának felét teszi ki. A tatai klubnak én vagyok az elnöke, de Bence, Molnár Petra és Partali Csaba is segít a munkámban. A tatai csapatnak is vannak jeles képviselői: Izsók Kati, Partali Csaba, Molnár Petra, és a jelenleg már edzőként tevékenykedő Juhász Bence, valamint az ifjú reménységek: Esztergályos Patrik és Kun Anna.

– Családias munkalétkör a miénk, mindent megbeszélünk, és mindenben segítünk egymásnak. A gyerekek jól érzik magukat nálunk, bizonyítja ezt, hogy 50 fővel bővült a létszámunk az ősszel. Nem mindenkiből lesz olimpiai bajnok, de egy jó helyen, jól érezheti magát mindenki. Barátságok szövődnek, és idővel meg egy jó nagy adag kitartással és szorgalommal, akár érmet is szerezhetsz.

– A vívás egy nagyon szerethető sportág, hiszen a vívás mellett jól lehet tanulni, és tanulás mellett jól lehet vívni. Heti két edzéssel már lehet eredményeket elérni. 4-5 edzéssel igen magas szintekre lehet eljutni, ahol viszont már válogatott keret-edzésekre is szükség van. Pesten a sportcsarnokban van ilyen lehetőség, ahol a női párbajtőrnek én vagyok az edzője. A versenyévad nagyon kemény, magas az elvárás mindannyiunktól. A sikere kulcsa az elkötelezettségben, a kitartásban, a szorgalomban rejlik. Mi megadjuk az alapot és a támogatást a versenyzőinknek, de rajtuk áll, hogy mennyit tesznek még hozzá, és ettől függ, hogy milyen eredményeket érnek el.

– Tatán és Tatabányán is vannak támogatóink. Tatabányán az AGC Glass Hungary Kft.-től jön segítség, de számíthatunk a Mészáros Kft.-re, Hornyák Balázusra, és a városra is. Tatán az OMS, a Geotech Kft., az Iron Trade, valamint a Zöld Út Kft. és a Havellant Kft. jóvoltából tudjuk a létezésünket biztosítani, de a szülőktől is jön a segítség. Minden nehézség ellenére próbáljuk kihozni a maximumot a gyerekekből. A teljesítményre, valamint az eredményekre koncentrálunk, miközben bizakodóan tekintünk a jövőbe. Reméljük, hogy az új sportcsarnok átadásával egy újabb fénykor veszi majd kezdetét a tatabányai vívószakosztály életében, ahol a régiek sikereit folytató fiatal reménységek nőnek majd fel.

VK-HJ

Eredményes nyár a félszigeten

Tihany, a Balaton-felvidék egyik legszebb és leglátogatottabb települése, ahol az elmúlt időszakban bebizonyosodott, hogy nem fejeződik be az idegenforgalmi szezon augusztus 20-án. Hiszen ez a kis falu minden évszakban olyan élményeket nyújt a látogatóknak, amikért érdemes bármikor felkerekedni és ellátogatni a „kincses félszigetre”.

De az idei nyár sok szempontból különleges volt Tihany számára. A hagyományos Levendula Fesztiválon minden eddiginél több érdeklődő szedte ezt az illatos növényt, kóstolhatta meg a helyi különlegességeket, töltekezhetett fel Tihany egyedi hangulatával. De ha valaki csak egy hétvégét szeretett volna eltölteni kellemes zenét hallgatva, az is jó helyre jött, hiszen a Nyáresték a Főtéren rendezvénysorozata a nyár minden hétvégéjén kínált valamilyen zenei csemegét. És nem kellett a komolyzene rajongóinak sem csalódnuk: a bencés apátság orgonahangversenyei méltó és gyönyörű környezetben igazi kuriózumok a zenerajongók körében.

Az ország egyik leglátogatottabb nyári színháza a Tihanyi Szabadtéri Játékok. A Bujtor Istvánról elnevezett színpadon rengeteg gyerekelőadást, vígjátékot, nagyszabású koncertet láthatott a nagyszámú közönség.

De a nyár legnagyobb eredménye egy újabb gyönyörű elismerés. Tihany, 2016-ban megnyerve a Virágos Magyarországért versenyt, elnyerte a jogot arra, hogy egy rangos európai megmérettetésen, az Entente Florale Europe környezetszépítő versenyen elinduljon. Hosszú hónapok felkészülése után a nemzetközi zsűri június 30-án látogatott Tihanyba, akiknek a négy órás bemutatkozási lehetőséget kihasználva próbálta a falu a legszebb arcát megmutatni, mint utólag kiderült, teljes sikerrel: a legfényesebb minősítéssel tért haza a népes tihanyi delegáció a szlovéniai Podčetrtekből, a díjkiosztó ünnepségről. Az elmúlt időszak rengeteg munkája meghozta gyümölcsét: a nemzetközi zsűri aranyéremmel jutalmazta a települést.

Szép és eredményes volt tehát ez a nyár Tihany számára, de az élet itt soha nem áll meg: a falu gőzerővel készül a novemberi Garda Fesztiválra, a „látott hal ünnepére”, mely az őszi szezon legnagyobb eseménye a Balaton-felvidéken.

CELLARIUS

TATAI KINCSESHÁZ

HELYI TERMÉKEK ÉS ALKOTÁSOK

Festmények, grafikák | Aranylemezes képek | Szappanok
Tatai kerámiák, ékszerek | Bórdíszmű | Levendulatermékek
Textilalkotások: ruhák, táskák, állatfigurák | Lekvárok, szörpök,
mézek, bio ételízesítők | Neszmély Borút Egyesület borai
Sajtos és pirított magos tallér | Mézes és grillázs ropogtatnivaló